نومرو: ٢١ حزیران ١٣٢٦ فیاتی ٥ غروش

پوسته اجرتیله تنزیل اولورسه غروشدن بعدها ممالک عثمانیه‌نک هر طرفنده بش غروشه صاتیله‌جقدر.

Prix 5 Piastres Juin 1910 No. 21

بیکر تجارتخانه‌سی

۷۰ — بك اوغلی — ۷۰

عسکره مخصوص اشیا

قابل نقل عسکری قاریولالر - حربیه نظارتی طرفندن مظهر قبول اولمش‌که ترلر وچامورلقلر - حربیه نظارتی طرفندن قبول ایدیلن موده‌لده بارکیر لوازماتی - بوکیله‌بیلیر ماصه‌لر و صندالیه‌لر - هرنوع جیب‌لوازمی ماطره‌لر - عسکری بله‌ربنلر - حاوی اولدیغی صیجاق و یا صغوق مایعك صیجاقلق و یا صغوقلغنی ۴۸ ساعتدن زیاده مدت تبدلات هوائیه‌دن محافظه ایدن صوك سیستم (شه‌رموز) شیشه‌لری - هر قطعه‌ده متین والیزلر و یول چانطه‌لری - عسکری قاشلر - عسکری اونیفورمه‌لر اعمالنده حائز اختصاص بر ترزی جلب ایدلمشدر - بری و بحری ضابطان ایچون اك منتخب نوعندن جلب ایدلمش (روس Ross) دوربینلری - انکلیز بحریه‌سی طرفندن مظهر قبول اولان بحریه اونیفورمه‌لرینه مخصوص ماوی قاشدن کلی مقدارده ورود ایتمشدر .

حجرهٔ اشتغال اتخاذینه مخصوص اشیای منتخبه (آمریقه‌ن) یازی ماصه‌لری ، یازیخانه قاپه‌لری (آمریقه‌ن) یازیخانه لامبه‌لری . اجناس مختلفه‌دن پرده‌لر ، کچه‌لر ، خالیلر وسائره بولنور.

Maison Baker

[مطبعهٔ خیریه] وشرکاسی

تیرینغ غلطه

شرقك اك بیوك البسه مغازه‌سی

غلطه‌ده تیرینغ مغازه‌سی غایت شیق وصوك مودا ملبوسات جلب ایتمش اولدیغنی محترم مشتریلرینه عرض ایتمكله شرفیاب اولیور. اشبو ملبوسات اوروپانك اك معتبر فابریقه‌لرینك اك صوك ابداعاتندن امین ومو شكاف بر نظر انتخاب ایله سچیلوب آیرلمشدر .

مغازه‌یی برکره زیارت ایده‌رك تشهیر ایدیلان امتعهٔ نفیسه‌یه بردفعه‌جق عطف نظر ومعاینه ایده‌جك مشتریٔ کرامك تیرینغ تجارتخانه‌سنده مالارك عین زمانده هم جنس هم ظرافت وعمده اهونیت کبی اوچ خاصهٔ مهمه‌یی جامع اولدیغنی درحال تقدیر بیوره‌جقلری شبهه‌سزدر .

جلد : ٤ — حزیران ١٣٢٦ — نومرو : ٢١

مؤسس و مدیری :
عبیدالله اسعد

اداره‌خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده ٣٨ نومرولی دائرهٔ مخصوصه‌در .

امور اداره ایچون مدیره
امور تحریریه ایچون سرمحرره
مراجعت اولنور .

درج ایدلمیان اوراق اعاده اولنماز

رسملی کتاب

Ressimli Kitab

سرمحرری :
م . رؤف

Directeur-Propriétaire
Ubeïdoullah Essad

Bureau : Rue de
la Sublime Porte №38
Constantinople

Prix: 5 Piastres

هر آی نشر اولنور ادبی ، سیاسی ، فنی ، فلسفی ، اجتماعی مجموعهٔ مصوره‌در

اخیراً تأسیس وکشاد اولنان بحر محیط موزه‌سنک مؤسسی موناقو پرنسی پرنس آلبر حضرتلری

Le Prince Albert de Monaco fondateur du musée océanographique.

مصاحبهٔ ادبیه

هیچ شبهه ایتمه‌مه‌لیدرکه آثار ادبیه‌نك ، خصوصیله رومانلرك « حیات » اوزه‌رنده پك بیوك برتأثیری واردر.. شیمدی‌یه قدر رومان قهرمانلرینه بکزه‌مك ایچین نه‌چیلغینلقلر یاپیلمش ، نه‌مدهش ، نه الیم حرکتلرده ، تشبثلرده بولونولمش ، نه‌فجیع مضحکه‌لر ، نه‌مضحك فاجعه‌لر حصوله کلمشدر .. « حیات » ، ادبیاتك اك مهم برشعبه‌سی اولان رومانلره کیردیکی کبی رومانلرده حیاته بویله‌جه نفوذ ایده‌رك اوراده برچوق کردابلر ، کردبادلر حاصل ایتمشدر.. رومانلرك حیات وانسانلر اوزه‌رنده‌کی بو تأثیر ساحرانه‌سی تسلیم ایدیلدکدن صوکره رومان محررلرینك عهده‌سنه طبیعتیله مهم بر وظیفه ، بر وظیفهٔ اجتماعیه وانسانیه ترتب ایتمه‌مك قابل اولاماز. آنك ایچیندرکه‌ك لیه‌رال برصنعتکار بیله ـ اکر انسانیتی سویور واوکا خدمت ایتمکی مقدس بر امل عد ایدیورسه ـ وجداننه مربوط قلمنك اوجنده دائما بو بیوك ومقدس وظیفه‌نك مهابت پروازینی حس ایدر .

امین اولمالیدرکه برچوق رومانلر شیمدی‌یه قدر بشریتی مع التأسف مختلف ورطه‌لره ، اوچورومله‌ره سوق ایتمش ، کاه انتحاره قرار ویرن معلول دماغلرك تصوراتنی قوه‌دن فعله چیقارمق خصوصنده برتشویقکار اولمش .. کاه مختلف تأثیرلرك محصلهٔ ظالمانه‌سیله آمادهٔ سقوط برچوق قادینلری زمین فحش وسفاهته چارپمق خصوصنده مدهش برقوت ماهیتنی آلمش .. بعضاً ده دوچار تزلزل اولمغه باشلامش بر عزم ومتانتی عمیق بر کرداب یأس وفتوره دوشورمك ایچین خائن ، غدار برمؤثر وظیفه‌سنی ایفا ایتمشدر .

انسانیته قارشی بر آزلاقید محررلر اثرلرنده کردبادلر ، هیجانلر ، صنعتلر ، خارقه‌لر ، موفقیتلر کوسترمك ایچین قارئ وقارئه‌لرینك اعماق هویتلرنده اویله تشوشلر ، بحرانلر ، عصبیتلر .. حتی ، حتی سقوطلر تولید ایتمشلردرکه بشریت مضطربه‌یه پك عظیم رخنه‌لر آچمشلردر. خصوصیله سویهٔ اجتماعیه وتربیهٔ فکریه‌سی متین ویوکسك اولمایان قارئلرله همان علی العموم قارئه‌لر اوزرنده بو رخنه‌لر دها شدید ، دها غیر قابل تلافی وفاجع اولمشدر .

صنعت ، ادبیاتده صنعت پك معزز ومحترمدر. صنعتسز ادبیات اولاماز . . ادبیاته روح ، کوزللك ، هیجان ، تأثیر ویرن صنعتدر . فیوض صنعتدن نصیبه‌دار اولمایان برقلم ، ابدیاً

ذات حضرت پادشاهى نامنه متوفى يدنجى ادواردك جنازه مراسمنده حاضر بولنان ولى عهد سلطنت
دولتلو نجابتلو يوسف عزالدين افندى حضرتلرى

S. A. I. Youssouf Izzeddin Eff. le Prince Héritier qui a assisté aux funérailles du défunt roi Edouard pour représenter S. M. I. le Sultan.

ادبى براثرك صاحبى اولامغه محكومدر .. فقط عين زمانده‌ده بن شدتله شو اعتقادده‌يم كه صنعت دائما اجتماعى ايليكلره ، كوزللكلره ، شفقتلره استناد ايتمه‌لى‌در . صنعتى دوشونوركن عينى قوتله انسانيتى‌ده دوشونمه‌ليدر . بر درجه‌ده كه صنعت انسانيتى ، انسانيت صنعتى اكمال ايتسين ...

اوح !.. نقطهٔ مواصلاتی « انسانیت » اولان بر صنعت نه هیجان آرا ، نهاملهبرا ، نهوجدان نواز ، نهپاك ودلشكاردر !...

تنویر ایچین ، تهذیب ایچین ، فکرلری یوکسلتمك ، روحلری تمیزلهمك ایچین یازیلان ادبی اثرلرك محروم صنعت قالاجقلرینی ظن ایتمك قدر بویوك برخطا اولاماز . . صنعتکار برقلم ، ضیا صاچان اجتماعی وفلسفی آثار ادبیهده صنعتی - حتی دها پارلاق ونفیس - کوستهره بیلیر .. آه ، سویهٔ فکریه واجتماعیهسی جداً یوکسلمکه لایق بزم کبی برهیئت اجتماعیه بویله جدی موضوعلرله پیرایهدار آثار ادبیهیه نهقدر محتاجدر ...

حکایهلرك ، پیهسلرك قهرمانلری انتخاب وتصویر ایدیلیرکن محرر بر دفعه صنعتکار ، بردفعهده برفرد اجتماعی اولدیغنی دوشونملیدر .. امین اولمالیدرکه آوروپانك جداً صنعتکار محررلری ایچنده بووظیفهٔ اجتماعیه وانسانیهیی ذره قدر پیش دقت واهمیتلرندن آییرمقسزین آثار بدیعه میدانه کتیرنلر پك چوقدر . خصوصیله انکلیز ، آلمان محررلری بونقطهیه صوك درجه رعایت ایتمشلردر . حتی فرانسز محررلری آراسنده بیله یازی یازارکن ، رومانلرینه اشخاص وقایع آرارکن .. جمعیتك ، انسانیتك منافعنی دوشوننلرك عددی ظن ایدیلدیکندن پك چوقدر . جداً مترقی ، متمدن مملکتلرده محررلر کندیلرینی بویله بروظیفهٔ مقدسهٔ انسانیه ایله علاقهدار عد ایدرسه بزم نهیاپمقلغمز لازم کلیر ، انصاف ایله دوشونملی !..

فرانسهده اخلاقه صوك درجه عطف اهمیت ایدن وهربر اثرادبینك برغایهٔ اجتماعیه واخلاقیهسی اولماسی لازم کلدیکنه قناعت ایلهین برچوق محررلر واردرکه اثرلری منقدلر طرفندن بویوك برنشانهٔ تقدیر وتوجهه مظهر اولمقدهدر .

فرضا فرانسهنك الك نام محررلرندن «ادوارد رود» ك بر ایکی سنه اول انتشار ایدن “L'ombre s'etend sur la montagne» عنوانلی رومانندن منقد « ژول بووا » اوزون بر مقاله ایله بحث ایدرکن « بو صمیمی ، بو نزیه ، بو اخلاقه پرستشکار ، بوفیلسوف وفضیلتپرور محررك اوزون اوزادی یه فضائل فکریه وقلمیهسنی تصویر ایدیور ، وصوکره دیورکه :

« بویله پاك ومطری ، صاف واعتلانما برهوای نفیس ادبی تنفس ایتدردیکی ایچین «ادوار رود» ه تشکر ایتمهلی یز .. اویله پاك وصاف برهوای ادبی که ادبیات حاضرهنك میا سمالرندن ، میقروبلرندن ، تعفنات وتشوشاتندن آزاده .. معنای حیاتی آرامق ایله مضطرب اولان وبواضطراب ایله ، خیالات وحقائق حیاتیه آراسنده ، پك چوق آثار نفیسه وجدیه میدانه کتیرن بومورالیست محرر دیکرلری کبی شهرت وپاره قازانمق ، اکلنمك واکلندرمك ایچین دکیل ، بلکه السانیق تألیم ایدن برمرض اجتماعی واخلاقیی کوسترمك وممکنسه اوکا دوا ساز اولمق ایچین یازار .. »

ایشته کوچوك فقط شایان دقت وعبرت برنمونه ، برنمونهٔ تنقید ...

ظواهره آلدانمماز ، فائدهسز تقلیدلره قاپیلمازده جدی ودرین دوشونورسهك صحنهٔ ادبیاتده اجتماعیات واخلاقیاتك پك مهم بر رول ایفا ایتدیکنه همان قانع اولورز .. یازی

مجلس اعیان اعضاسندن داماد فرید پاشا حضرتلری
S. E. Férid Pacha, Sénateur.

یازارکن، اویازیلردن بهمه‌حال متأثر ومتحسس اولاجق بر کتلهٔ بشریه موجود اولدیغنی درپیش تأمل ایدرسه‌ك آثار ادبیه‌ده، خصوصیله حکایه وپیه‌سلرده موضوع واشخاص وقایع انتخابی خصوصنده‌صوك درجه متیقظ داورانیرز. حریت، ویرمش اولدیغی سربستی وآزادکی‌یه مقابل عین زمانده ملتلری ناصیل بر چوق وظائف وقیودات ایله باغلیورسه سربسته

قلملرکده ـ اجتماعی وانسانی دوشونجه‌لر نتیجه‌سنده ـ بعض قواعد وروابطه حرمتکار واطاعتکار بولونماسنی طلب ایدیور . ایلك ضربهٔ نظرده بوتون بو قیودات وروابط ، سربستیی تقییدوتحدید ایدیور کبی کورونورلر..

بدیع نوری بك‌ك‌ چكلرده ثروت فنونده «ادبیات مخیله» نامیله یازدیغی بر مقاله‌ده ، شیمدی‌یه قدر آثشین بر هیجانله مدافعه ایتدیکم بر «فکر» ه تماس ایلیه‌رك جداً شایان دقت برچوق حقائق اجتماعیه و ادبیه سرد ایدییور.

ولیعهد سلطنت یوسف عزالدین افندی حضرتلرینك پارسه مواصلتلرنده مشارالیهی غارده استقبال ایدن سفارت عثمانیه مأمورین و ذوات سائره

Le personnel de la Légation Ottomane acueillant le Prince Héritier à son arrivée à Paris.

فقط حقیقتده بالعکس حریتی توسیع وتسعید، غایهٔ املی تأمین وتطمین ایدرلر... بونك بویله اولدیغنی آکلایه بیلمك ایچین برپارچه درین وانجه دوشونمك لازم !...

تدقیقات وتتبعات اجتماعیه سیله تمیز ایدن

بو مطالعات آراسندن اك مهم عد ایتدیکم شو سطرلری عیناً اقتباس ایدیورم :

«... آلمانیا وانکلتره‌ده رومانجیلر اکثریتله اخلاق رومانلر یازمغه . تیاترولر جداً مفید وادبی پارچه‌لر تمثیل اتمکه متمایل اولدقلرندن اووالرده‌کی تأثیر فرانسه‌ده‌کینك معکوسیدر. واووالرده بوجهتدن

تحصل ایدن انقلاب برطریق سلامت تعقیب ایدیور..

« بومثاللر ادبیاتمزده تعقیب ایده‌جکمز خط حرکتی بزه واضحاً ارائه ایدر : برانقلابك فردای وقوعنده‌یز . وحقیقت حالده انقلابات اجتماعیه‌مز هرساحه‌ده هنوز تجلی ایتمه‌مشدر . صوك درجه حساس ومهیای انقلاب اولان بوتون احوال اجتماعیه‌مزده اویله بر خط حرکت تعقیب ایتمه‌لی‌یزکه بزم ایچون آتیاً مضرتدن زیاده فائده‌بخش اولسون .. منورالفکر ، اوقومه بیلن عثمانلی قادینی‌ده . بوتون قادینلر کبی ، عثمانلی محررلرینك سوق وارادتنه واجتماعیه‌یه خدمت ایدن، بشر تحریکی ومسعود افقلره دوغرو یوکسلتن صنعتکارلردرکه وظیفهٔ انسانیه‌لرینی بحق ایفا ایتمکدن متولد برانشراح وجدان ایله مؤبداً یاشارلر ...

✱

آوروپانك انسانیته ، عرفان عمومینك تعالیسنه خدمت ایدن بویوك صنعتکارلرینك ، متفکرلرینك مؤبداً یاشایه‌جق آثار بدیعه‌لرینی

١—1

٢—2

(١) متوفی یدنجی ادوارك جنازه سنده بولنان چین هیئت مخصوصه‌سی پارسده غارده (٢) یدنجی ادوارك جنازه سنی حامل ارابه سرایدن چیقارکن

1 — Délégation chinoise aux funérailles d'Edouard, 2— Le cortége funéraire sortant du Palais.

تابع و منقاد اوله‌جقدر . آثار ادبیه‌مز ، رومان وتیاترو قهرمانلرمز خفیف مشرب، لاابالی اولورسه قادینلرمزده آز چوق بونلره بکزه‌مك حس وسوقیله، بوتون ملیتلریله برابر حسیات متینه‌لرینی غائب ایده‌جکلر، فاضل وعفیف اشخاص وقهرمانلر ایسه عثمانلی قادیننده حس فداکاری وفضیلتی تنمیه ایتمکله سینه‌لرنده غیور، فعال ، وظیفه حسیله متحسس برنسل بسله‌یه‌جك ، مکمل قادین یتیشدیرمکه خادم اوله‌جقدر... »

ایشته آنجق بویله انسانیتك ، محیطك احتیاجاتنی نظر تدقیقه آلارق ترقیات فکریه لسانمزه نقل ایده‌رك کتبخانهٔ ادبیاتمزی زنکینلشدیرمك مقتدر مترجملرمز ایچین پك مهم ومقدس بر وظیفه‌در .. بزده غریب براعتیاد واردر .. هرخصوصده اولدیغی کبی ادبیاتده‌ده ، آوروپا دیدکمی همان خاطره فرانسه کلیر . . باشقه ملتلرك ادبیاتنه هیچ عطف اهمیت ایدلمز . . واقعا بوکون فرانسه اك پارلاق ، اك زنکین برادبیاته مالکدر.. فقط شونی‌ده اونوتمامالیدرکه

دیگر ادبیاتلرك ؛ خصوصیله انکلیز ، آلمان ، ایتالیان ، روس واسوج ادبیاتلرینك فرانسه ادبیاتی اوزه‌رنده پك بیوك ، پك مسعود تأثیرلری اولمشدر . بز شیمدی‌یه قدر انجق فرانسه ادبیاتی آکلادق . . بودرجه‌یه قدر تدقیق وتتبع ایتدك . فقط فکرمجه ، بوندن صوکره دیگر ملل متمدنه ادبیاتلرینه قارشی اصلا لاقید ویابانجی قالمامقلغمز شدیداً لازم...

ترجمه ایدیلمش کوچوك حکایه‌لردن متشکل برائرك انتشاریدر .. شوحال ، بزم فرانسه‌دن باشقه دیگر ادبیاتلره‌ده عطف نظر اهمیت ایتمکه باشلادیغمزی کوستردیکی ایچین شایان ممنونیتدر .

بوتون دنیاجه وحتی بزجه‌ده معلوم اولان شاعر شهیر « غابرییل دانونچیو » دن باشقه ایتالیا شایان دقت دها بر چوق ادبی سیماره

چین هیئت مرخصه‌سی فرانسز عسکری مانوره‌لرنده
La délégation chinoise assistant aux manauvres

خصوصا دها جدی ، دها مفید ، دها اخلاقی اولدیغی ایچین انکلیز ادبیاتنك خزائن اجتماعیه وفلسفیه‌سنی لسانمزه نقل ایتمك جداً پك بیوك وشایان تعزیز برخدمت اولاجقدر ...

فی ادبیات اجنبیه حقنده شو سوزلری سویلتمکه سوق ایدن شی ، بو آی « ایتالیان ادبیاتی » نامی آلتنده ایتالیا مشاهیر ادباسندن « غابرییل دانونچیو » و « ادموندو آمیچیس » دن

مالکدر . . حال حاضر ایتالیا ادبیاتی فرانسه ادبیاتی اوزه‌رنده پك مهم برتأثیر یاپمشدر . بویله برتأثیر یاپه‌بیلمك ایچین طبیعی بوحال ایتالیا ادبیاتنك حاکملری آراسنده جداً جوال، آتشین، ممتاز ویوکسك افکار وحسیاتله هیجاندار دماغلرك موجود اولماسی ایجاب ایدر. فی الحقیقه صنایع نفیسه مملکتی اولان ایتالیاده ادبیات صوك زمانلرده فوق العاده ترقی‌یه مظهر اولمشدر.

فرانسه حكومتی نامنه یدنجی ادواردك جنازه‌سنده بولنان هیئت رئیسی خارجیه ناظری موسیو پیشون

M. Pichon, qui à representé la République Française aux funérailles d'Edouard

بیك دوقوز یوز آلتی سنه‌سنك نوبل ادبیات مكافاتنی قازانان ذات محترم، « قاردوچی » اسمنده مشهور برایتالیان ادیبدر . ۱۸۳۶ ده طلوع ، ۱۹۰۷ ده غروب ایدن بو متفكر وانسانیت پرور ادیبك ایتالیان سویهٔ عرفان ووجداننك تعالیسی خصوصنده ایتدیكی خدمت جداً هردولو آلقیشلره لایقدر . . آثارینه یالكز ایتالیانلر دكیل ، بوتون جهان مدنیت مفتوندر . . خصوصیله آلمانلر قاردوچی‌یه صوك درجه پرستش ایدرلر .

ایتالیا ادبیات حاضره‌سنده اك مقتدر وسیما اولان شاعر « آنتونیوفوغزازارو » ده سكز دوقوز جلد قدر مجموعهٔ اشعاری ، بر چوق رومان وكوچوك حكایه‌لریله تمایز ایدر . . بوتزیه ومتفكر شاعرك آثاری آلمانجه‌یه ، انكلیزجه‌یه ، روسجه‌یه ، اسوججه‌یه نقل

هیئت مذكوره اعضاسندن قوماندان بارد

Le Commandant Bard, membre de la délégation française qui a assiste aux funérailles

وترجمه ایدیلمشدر . « Daniele Cortis » اسمندكی اثری پك مشهوردر .

فوغازاردو نئووسیونیست ودائویستدر . . مشارالیهك مسلكنه دائر یازدیغی تنقیداتده ایدیلن كه دییوركه : — تكامل(نئووسیون)

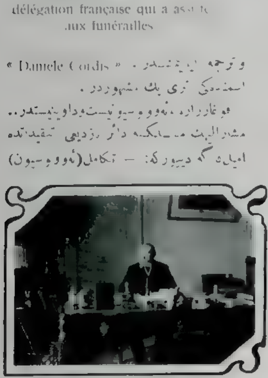

هیئت مذكوره اعضالرندن موسیو مولار

M. Mollart membre de la mission Française envoyee a Londres

ایله ترقی‌یی بر برینه قریشدیرمه‌ملیدر. هر تکامل بر ترقی دکیلدر. حق اصطفای طبیعی ده ترقی دکیلدر. یالکز بونلر محافظهٔ انسال واجناسک شرائط لازمه‌سیدر. فقط قلب بشرده کمال غالبیتله حکمران اولان امید واملی، دها دوغرو بر تعبیرله، احتیاج تحول وانقلاب «ئه‌وولوسیونیزم»ی ترنم ایدیور. ئه‌وولوسیونیزم خرستیانلغك كوزل برطرز ترجمه‌سی دیمکدر. بناءًعلیه ئه‌وولوسیونیست اولان فوغاززارو هم اوپتیمیست، هم معتقد، هم ده شفیق ورحیمدر. شعرلرنده بوتون بو فلسفه‌لر بررقص منتظمله تیترر... فوغاززارونك ساعت افکاری خطاسز

متوفی ایدنجی ادوار ایله عائلهٔ حکمدارییه منسوب بعض پرنس و پرنسسلر
Le défunt Roi Edouard et quelques princes et princesses royaux

او قدر شدید وقوتلی در که وهم وخیالمز منندع اولنجه‌یه قدر. هر تحول وتکامل بزه ترقی صورتنده منظور اولویور.. وبوندن دولایی ظن ایدیورز که انشاده مشهود اولان تحولات وانقلابات «ترقی» صربه‌سنك بر نتیجه‌سیدر. صرف ترقی‌یی نصب دقته آلارق «فوغاززارو» دکیلدر. او، پك سرعتلی کیتمکه متمایلدر. معمافیه محکمدر، پارلاقدر.. وصداسی پك کوزلدر....

ایتالیا ادبیاتندن بحث ایدرکن، بوندن یکی اوچ سنه اول پك پارلاق بر صورتده ایکیوزنجی سنهٔ دوریهٔ تولدی شنلکلری اجرا

ايديلن «غولدونى» [Goldoni] دن بحث ايتمه‌مك يك بويوك بر حقسزلق اولور .. متوفاى مشار اليه ايتاليا تاريخ ادبياتنده جداً پك مهم بر موقع اشغال ايتمشدر . غولدونى ايتاليا تياتروسنك هان موجدى عد اولونابيلير .. برچوق خصوصده «موليەر» ه بكزه‌ديكى ايچين «ايتاليانك موليه‌رى» نامنى آلمشدر . طب ، حقوق تحصيلندن صوكره تياتروجيلغه سلوك ايتمش ، پك چوق آثار نفيسه ميدانه كتيرمشدر . اون سكزنجى عصرك ايتاليانك مشاهيرندندر .

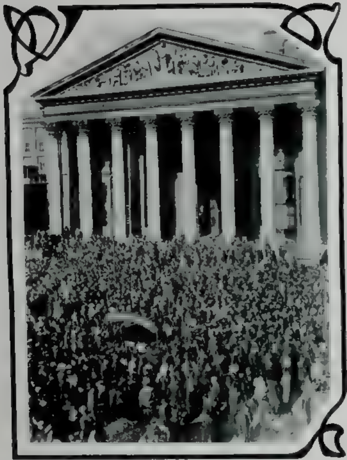

يديجى ادوارد يوم وفاتنده لوندره‌ده بورصه دائره‌سى اوكنده حاصل اولان ازدحام

La foule assemblée devant la Bourse le jour de la mort d'Edouard

١٨٤٦ده تولد ، ١٩٠٨ده وفات ايدن ادبادن «ادمون دو آميچيس» [D'Edmond de Amicis] ده اسلوبينك طلاقت ، وسيقيپردازانه و هيجانپرورانه‌سيله ايتاليا‌ده بويوك بر شهرت قازانمشدر . يازديغى شعرلريله ، اثرلريله ، عوامك آكلايه‌جغى بر طرزده‌كى مقاله‌ريله ايتاليانك قلبنى جذب وتسخير ايله‌مشدر . چوجوقلره اتحاف ايتديكى «Le Cœur» عنوانلى رومانى وطنپرورانه بر تربيهٔ اطفال كتابيدر . مشار اليه ايتاليا دهاسندن پارلاق بر نمونه ايدى . آثاريله منسوب اولديغى ملتك سويهٔ عرفانى يوكسلتمش ، تصويراتيله قارئلرينك قلبلرنده نجيب ومصيبرور حسلرك ، دماغلرنده نور وايدينكار فكرلرك نمو وانكشافنه خدمت ايله‌مشدر . بو اديبده بر چوق منورالفكر بر فضيلت پرور آوروپاده و متفكرينى كبى هر شاعرك ، هر اديبك بر فرد اجتماعى اولمق صفتيله مهم بر وظيفهٔ اجتماعيه‌سى بولنديغنه ،

آثاریله ستایش ومحسوب اولدیغی محیطك تعالیسنه خدمت ایلهمك ادبا وشعرا ایچین مقدس بر بورج اولدیغنه قانع ایدی ...

شیمدی سزه بوتون بو ادیب وشاعرلرك فوقنده کزیده بر ادیبهده تقدیم ایدهجکم : ماتیلد سهرائو ...

احتراصاتیله مالا مالدر .. بالعکس انلرندن کندیسنك فقر وسفالته دوچار اولان بیچارهلر حقنده قلبنده پك بیوك بر رقت وشفقت بسلهدیکی آکلاشیلیر .. او ، شفیق ، جداً رحیم بر دهموقراتدر .. یالکز ایتالیانك کنج وکزیده ادیبهسی بورژهده اضطرابات بشریه

یدنجی ادوارد وفاتی اوزرینه قاهرهده انکلیز قونسولاتوسی اوکنده اجرا اولنان مراسم مخصوصه وآیین

Devant le Consulat Anglais au Caire le jour de la mort d'Edouard

فوطو: لکهجیان — Photo. Lekedjian

هنوز کنج اولان بو محررهنك بر چوق کوچوك حکایهلری ، رومانلری واردر .. ناپولیسی اولان ماتیلد سهرائو پول بورژهنك مخلوقلرندن در . فقط بوندن همان حکم ایتمهمیدرکه بو نزیه شاعرهنك آثاری هپ ایجه ، مقولوژیك تحلیللرله ، کبار عالمك

قارشی بر فریاد حس ایتدیکی ایچین بو سوکیلی محب ومعلمنه بکزهمك ایستر .. ماتیلد سهرائو هرشیدن اول آتشین بر خریستیاندر .

تحسسات شدیده وهیجانات عرامپرورانه نقطهٔ نظرندن ایتالیا شاعر شهیری غابریهل دانونچیویه بکزر .. فقط دانونچیو دینسزدر .

آثاری همان صرف ذوقیات جسمانیه وشهویه ایله دولودر . ماتیلد ایسه دیندار اولدیغندن اثرلرنده دائما لاهوتی هیجانلر ، اسرار انکیز وجد واستغراقلر حس اولونور .. دانکه او، عشق ، هیچلکی کوسترمك ایچون ، تصویر وترنم ایتمشدر . صوڭ زمانلرده نشر ایدیلن

وقارئهلرمه ایتالیا ادبا وشعراسنك بك مجمل ، بك ناچیز بر قروکیسنی چیزدم .. ینه تکرار ایدهدم که بزه انکلیز ، آلمان ، ایتالیان ، روس واسقاندیناو ادبیاتلرینی ، ادباوشعراسنی طانیمغه صوڭدرجه احتیاجمز واردر. چونکه بووقوف ایلهدرکه بز ادبیاتك معنای حقیقیسی بحق

مراسم مذکورهیه اشتراك ایدن قاهرهدهکی انکلیز عسکری وسائر انکلیز معتبری مصراق
Soldats et notables Anglais le jour de la mort d'Edouard
Photo: Lekejian

ومظهر تقدیرورغبت اولان «عفودن صوکره» [Après le pardon] رومانندهده ماتیلد سهراؤ» بزه غایت شدید ابتلالرك ، عاشقانه احتراصلرك نتایج ومضرات اخلاقیهسنی کوسترمشدر ...

ایشته اخیراً انتشارایدن «ایتالیان ادبیاتی» نام اثر وسیلهسیله بو مصاحبهده محترم قارئ

آكلامش اولاجغز .. ادبیاتك اوبوجاقدن ، اکلنجهدن عبارت اولمادیغنه، ادبی اثرلرلهجهان اوكارده نه بدیعهلر ، هیجانلر .. نه انقلابلر ، ضیالر حصوله کلدیکنه اولدیغنه قناعت حاصل ایدهجکلر ...

عين زمانده تماماً قناعت حاصل ايتمه‌ليزكه هيچ بر خصوصده اسلافی اوتماق ، اسلاف آراسنده دها لريله . فكرلريله ، اجتهادلريله ، وطنه ايتدكلری خدمتلريله تمايز ايدنلری قابلك اك محترم ومعروز بر كوشه‌سنده صاقلامق ، ياشامق استه‌ين بر ملت ايچين غايت مهم ومقدس

ادبياتنده اولدقچه مهم صحيفه‌لر اشغال ايتمه‌سی ايجاب ايله‌ين شاعرلرمزك مسلكلرندن ، طبيعتلرندن ، ايفا ايتدكلری خدمتدن ، يازدقلری اثرلردن هيچ خبرمز يوقدر !.. بو ملك ايچين درکه نزم اسلاف ادبا وشعرامزك قيمت ادبيه‌لرينی ، مزيت فكريه وحسيه‌لرينی ، مسلكلرينی ،

قرال ژورژك هندستان سياحتنده بعض هند امراسيله برابر قپلان آونده چكيلان بر رسمی
Le Roi Georges à la chasse aux tigres aux Indes.

بر وظيفه‌در .. حالبوكه اعتراف ايتمه‌ليدركه بزده اعاظم اسلافه حرمت خصوصی بر آز ضعيفدر . وبو معنای ضعف اسكی ادبامز ، شعرامز حقنده دها واضح حس ايديليور .. بز فرانسز شاعرلرينی ، محررلرينی آز چوق بيليرزده كندی ادبيلرمزدن . عثمانلی تاريخ

ادبياتمزه ايتدكلری خدمتلرك درجه‌سنی ، ادبياتمزك كچيرديكی صفحات مختلفه‌يی تماميله كوستره‌جك مكمل ، بی طرف . صحيح ومفصل بر تاريخ ادبياته شدتله احتياجمز واردر . بويله مكمل ، مالامال وثائق بر تاريخ ادبيات يازمقلغك نه قدر كوچ بر ايش اولديغی دوشونوله‌جك

اولورسه بوکادها ایی مدت مظهر اولامیه جقمزه حکم ایده بیلیرز .. فقط شیمدی یه قدر کلن شاعر و ادیبلرمزك الك منتخب اثرلرینی بر آرایه طوپلایه رق بر مجموعهٔ منتخبات تشکیل ایتمك مسئلهٔ پك کوچوك برشی دکیلدر ...

بو کی «بدایع ادبیه» عنوانی آلتنده انتشار ایدن منتخبات بر درجه یه قدر بو وظیفهٔ مهمه یی ایفا ایدیور. غایت نفیس برصورتده طبع ایدیلن واسکی ویکی شاعرلرمزدن بر قسمنك آثار منظومه سنی احتوا ایله ین بو کتاب بعض نقائصیله برابر شایان استفاده در .

انتخابده تماميله موفق اولونامامسی ، نقائصك روحنی تشکیل ایدیور .. بو کبی منتخبات مختلف ادوار ادبیه یه منسوب الك بویوك والك موفق اولمش شاعرلرك الك کوزل ، الکذی حیات اثرلرندن متشکل اولمق لازم کلیرکن « بدایع ادبیه » ده بولنمش ، ذوق و هیجاناله اوقونقدن کلیاً محروم شعرلر ، منظومه لرده موجوددر . صوکره دیکر بر نقیصه : فضولی ، نفعی ، ندیم ، شیخ غالب ، قوجه راغب پاشا کبی تاریخ ادبیات عثمانیه ده مهم بر موقع اشغال ایدن قدمای شعرانك آثاری بولونمامسی ... امین اولمالیدرکه بزم — تعبیر جائزسه — قلاسیك شاعرلرمزك آثارینی اوقومغه ، تدقیق و تحلیل ایتمکه صوك درجه احتیاجمز واردر . کوکل ایستردی که منتخباتك بو منظوم قسمی فصولیدن بری شیمدی یه قدر کلن الك ممتاز شاعرلرمزك Chef-dœvres شعرلریله مزین اولسون .. حالبوکه اثرده شاعرلر شناسیدن باشلایور ، جناب شهاب الدینده بیتیور .. جناب بکك بر چوق نفیس شعرلری وارکن « بر طاغدن ایترکن » شعرینی سچمك هرحالده پك مصیب بر انتخاب اولماسه کرك ...

بوندن ماعدا « بدایع ادبیه » مملکتمزك وجودلریله جداً افتخار ایده بیله جکی محمد امین ، سلیمان نظیف ، فائق عالی ، حسین سعاد ، حسین سیرت ، محمد عاکف بکلر کبی شاعرلرمزك — بر مجموعهٔ منتخباتی جداً تزیین ایده بیله جك — شعرلرندن ده محروم .. حتی فکر مجه « بدایع ادبیه » مدحت جمال ، سلیمان بحری ، حمدالله صبحی ، امین بلند بکلر کبی نسل اخیرك کنج شاعرلرینك الك ایی شعرلرندن برر نمونه بولوندرمق صورتیله صوك آل ادبیه قارشی حسن ومواصلت ایتمه لی ایدی ...

مع مافیه بوتون بو نقیصه لریله برابر اثر مذکور دیکرلرینه جداً قیمتداردر . منتخبینك ایفا ایتدیکی خدمت و فداکارلقدن دولایی شایان تقدیردر .

۲۳ حزیران ، ۱۳۲٦

رائف نجدت

قرال ژورژك مصر سیاحتی اثناسنده قاهره‌ده مشارالیهك منسوب اولدیغی بر انكلیز طابوری امرا و ضابطانیله برابر چكیلان بر رسمی

Le Roi d'Angleterre pendant son voyage en Egypte. Le Roi entouré des officiers d'un bataillon anglais

فوطو لكه‌كیان ـ قاهره

Photo Lékégian - Caire

و بونی حالدن اوته یه طوغری براز اوزاده‌جق اولور ایسه ، بلوطلر آرقه‌سنده دیدیکمز استقبالده چیقار.

قادینلر ماضیسی نه‌در ؟

« بوتورنو » نه‌تونعایلك بونی بر اثر یازمش ؛ بوراده ارکك ایله قدینك و ارکك ایله قدین اتحادندن وجوده کلن اوغلاریلك آراسنده‌کی مناسباتی کوسترمش : انسانك یارادیلیشندن بزم زمانه قدر ارکك وقدینك حیاتی و ملرك متقابلاً مناسباتی بوراده درجه درجه ، ماساماق ماساماق تصویر ایدلمکده‌در .

« بوتورنك » جلدلری ایله طولو کتابلرندن چیقان خلاصهٔ معنا بو :

قرال ژورژ ایله قرالیچه ماری حضراتنك صوك فوتوغرافلری
Dernières photographies du Roi Georges et de la Reine Marie

انکلتره ولی عهدی پرنس دوغال
Le Nouveau Prince de Galles

قادینلره حق

برنجی قسم

اوروپاده قادینلره حق

۲

۲۳ ... ۱۹۰٤ ...

قادینلقك تاریخندن بر آز

« مابعد »

نره‌یه کیتدیکمزی بیلملك ایچون هر حالده نره‌دن کلدیکمزی صورملی ، اوکرنملی یز . کچمش زمانلرك تاریخی : بزه کله‌جك زمانلری بلوطلر آراسندن کوستره بیلیر . استقبال دائما حال ایله ماضینك حاصل جمعیدر . انسان ماضیدن حاله متوجه بر طوغری چیزکی چیزر

«اركك یدجی ، بیرتجی ، غاصب ایدی . ینه ییجیدر ، ییرتار ، غصب ایدر . اما ، دورلر ، عصرلرجه یاشامشدر . قادینلر ضعیف ، اسیر ایدیلر . بو کونده ضعیفدرلر ، اسیردرلر . اما قوتلشیورلر . اسارتدن قورتولمه‌رق حر اولیورلر . یعنی ، قادین ایله ارككك حیاتنده شویله بر دکیشیکلك اولیور : ارکك قادینلره قارشو حاسرلقنی کوندن کونه براقیور : بر زمان هیچ بر شیئه لایق کورمدیکی قادینی شیمدی بر خدمته ، برایشه لایق ومستعد کوریور . قادینده‌ده برحق ویرمکی مناسب صاییور . قادینلرده اسکی زماندن دها قوتلی ، وجودجه ، عقلجه کندیلرینه دها زیاده اهمیت ویردیره‌جك بر صفتی حائز اولویورلر .

عصرلر کچر ایكن : قادین ایله ارككك برلشمه‌سی ، ازدواجی رنکدن رنکه کیریور . بر زمان بر ارکك بر قادینی چکرکه کی آولار ایكن ، شیمدی وعدلرده بولنه‌رق ، نیتلر ایده‌رك ، سوزلر ویره‌رك اونك ایله برلشیور . ازدواج بر زمان غصب ، قول قوتی ، اسیر آلمه

دیمك ایكن ، زمان زمان فرقلر اولویور ؛ اولنجه حق طلبیدان ارکك وحق طانیلان قادین آراسنده بر مقاوله حالنی آلمغه باشلیور :

« بو سور حق دوریدر . »

حق دورنده ارکك ایله قادینك مناسبتنده ، برلشمه‌سنده ، او قدر بویوك ، کوروروشلی تبدل کورونمیور ایسه‌ده ، مناسبات اینجه‌لشه‌رك اسکی فرقلرده اینجه‌لشیور و حقوق نقطه‌سندن ینه ترقی اولویور .

بو ترقیات ازدواجی یاپاجق اولان ایکی طرفك ده تماماً کندی رضالری وایسته‌کلری ایله ، دیلدکلری شرطلر دائره‌سنده ، مقاوله‌یه کیریشملری جهتنه کیدییور . .

فرانچه مری یوروركن ـ صولده
La Rein Mai.e d'Angleterre ([illegible])

لوتورنوك بو تدقیقی ، اسکی تاریخ زمانلرمزده بولوندیغمزه بکزر بر حالده آفریقا واوسترالیاده الآن یاشایان وحشی قوملرك حیاتلری ایله تأکید ایتمکده‌در .

دیمك ، ارکك کندی احتیاجی ایچون بر شیئه مجبور اولدیغی قادینلره تاریخی زمانلردن بری بوتون یوکسلش آرتمق اوزره ، مساعده‌لر

قرال ژورژك جلوس مراسمنده و خاصه سواریسی ولوستوی

Un cavalier de la garde royale pendant la cerémonie de l'avênement au trône de Georges

انكليز خاصه عسكری - ادواردك جنازه مراسمنده

La garde royale aux funérailles d'Edouard

متوفی یدنجی ادواردك جنازه مراسمنك اجرا قلندیغی مشهور وستمنستر كلیساسی

La cathédrale de Westminster où a eu lieu la cérémonie funèbre du Roi Edouard.

كوسترمكده و كیتدكجه قادینلرك حقی آرتدیر. مقصددر . یاخود ، ارككلر ـ قیزلقلری برافقده، قادینلرده حقلری مقداده اسیرلكدن

قورتارمقده‌دیر .

بن بوراده ، ارككلر حقسزلقلرینی برافقده دیبوره ، حقیقة ، بر ایكی بیك سنه

كاغدخانه‌ده اجرا اولنان عسكری آت یاریشلری ـ مانعه آتلاركن ـ
Course militaire de chevaux aux eaux douces d'Europe. Les soldats franchissant des obstacles

دكل ، بر قاچ عصر اول اركككلرك زدواجده كوسترد كاری قابلقلر وبو كون حالا یاری وحشی بعض قوملرده كوریلن قیز قاچیرمه‌سی عادتلری هر كسجه حقسزلقدر . مادامكه قبول ایدیلیور . بن بوكا استاداً دیه‌جكم كه ، زمان كچه‌جك ، اركككلر كوندن كونه دها آز حقسزلق ایده‌جكلر ؛ قادینلره دها زیاده حق طانیه‌جقلر . اوته جهتدن : قادینلرده حقلرینی قازانه‌جقلر ، حقسزلقدن یعنی اسیرلكدن ، ظلمدن ، استبداددن قورتیله‌جقلردر .

رومالی قانونجی « قانون » دییور :

« قادینك قوجه‌سی اونك حاكمیدر ؛ قوجه‌نك قدرتنه ، صلاحیتنه حد اولمماز ؛ او ایسته‌دیكنی یاپا بیلیر ؛ قادین بر یاكلش یاپنجه ، بر قباحت ایدنجه ، قوجه‌سی جزاسنی ویریر . شراب ایچر ایسه ، اونی دوكر ؛ اكر قادین باشقه بر اركك ایله غیرمشروع ایش ویریش ایدر ایسه ، اونی اولدیریر ! »

بو حكم قانون ، اركككك قادین اوزرنده‌كی حقنی ، قوتی ؛ قادینكده اركك قارشوسنده‌كی ضعیفلكنی ، اسیرلكنی كندیسنك انسان ایسه‌ده یالكز اركك دوشونجه‌سنه ، كیفنه خدمته مأمور بر جان صاحبی صاییلدیغنی كوستریر .

رومانك دها اسكی قانونلری اركككه بوندن فضله قدرت ویرمكده ایدیلر . قانونك زماننده بر چوق مدت صوكرا ایسه ، قادینلره عائد اولان قانونلر بر از دها یموشادیلر . حتی اسكی رومالیلرده ، بر زمان یونانیلرده اولدیغی كبی ، وراثت حقی یوق ایكن وقیدلر ایله باغلی ایكن ، صكره‌لری قادینلره‌ده وراثت حقی ویریلدی . قادین ایچون قزانمق وبر شیئه صاحب اولمق ، بر شی تملك ایتمك حقلری‌ده قبول اولوندی . قادینلر كوندن كونه یواش یواش ایلریلیورلر ، آزار آزار زمانمزه كلنجه‌یه قدر هر كون یكی

کاغدخانه‌ده عسکری آت یاریشلرندن بر منظره
Course de chevaux exécutée à Kiathane

برشی دها قوپزییورلر . ارککلرده عادتیمیور ،
ایستر ایسته‌مز واصی اولییور .

بو ترقی دوام ایده‌جك ؛ اکر ارککلك
براقسی قابل دها چوق حقسزلقلر وار ایسه .
بونلر بر بر آتیله‌جق ، اونودیله‌جق . یمی

کوندن کونه قادینلر ارککلرك ظلملرندن ،
استبدادلرندن قورتیله‌جقلردر . اما بو ترقی
نجیا زه‌لره قدر دوام ایده‌جك ؟

ایشته بو سؤاله جواب : قادینلرك تماماً
معرفتلرنی آنه‌بیلملرینه قدر ، هرشیده قادینلرك

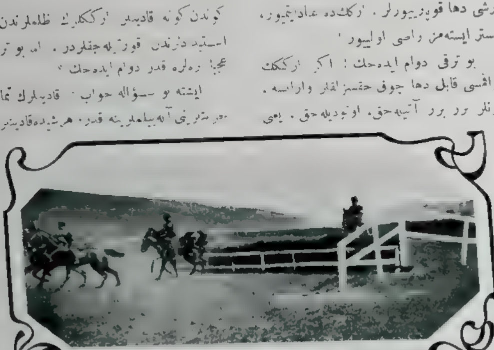

کاغدخانه‌ده عسکری آت یاریشلرندن بر منظره
Course de chevaux à Kiathane

ارککلره مساوی عد ایدلمسنه‌قدر . قادینلرده حریتلری اعلان ایدیلنجه‌یه قدر ؛ نهایت قادینلرکده جمیتك دوشونجی ، حر ، مستقل بر اعضاسی اولدیغی تصدیق اولونجه‌یه قدر !

ارککك تماماً مساوی بولدیغی بر دوردن اوزاقدره انسانیتك ایلریله‌سی دها دوام ایتملیدر! انسانلر آراسنده بو کونکی حالده دها پك چوق ، درین حقسزلقلر وار دیمکدر . بو

کرید فاجعه‌لری دول حامیه‌نك و بتون عالم مدنیتك نظر مرحمت و انتباهنه ! کریدده آی واسیل قصاسی
قوقساره قریه‌سنده کرید پاپه‌وریاری طرفندن بر صورت فجیعه‌ده شهید ایدیلان مرحوم عثمان قوره‌داکی
- بو زواللی ۱۷ اغستوس ۳۲۵ تاریخنده قتل ایدیلمش و او وقت الده ایدیلان بو رسمی کرید
مسئله‌سنك کچنلرده آلدیغی شکل غریب اوزرینه درجه لزوم کورلشدر.

Souvenirs tragiques de l'Ile de Créte Le tres touchant tableau que nous présentons à l'appréciation des Puissances Protectrices et de tout le monde civilisé represente un crétois appelé Osman Coresaki tué au village de Coes... Aj. Vasil
Il est tué le 17 Août 325-1909 Nous insérons maintenant ce portrait qui nous est parvenu alors a cause du caractère bizarre que la question crétoise vient de prendre ces jours-ci.

قادینلره بوندن دها زیاده‌برشی ترك ایتمك وباش ایکمك مادامکه ممکن دکلدر ؛ قادین و ارککك مناسباتی نهایت بو دوره قدر کیده‌بیلیر ؛ وبنه مادامکه . اسلر قدین ایله

حقسزلقلر . عدالتسزلکلر براقیلملیدر . ارککلر دوشونملی . طوغری اولان شیلرده عناد ایتمملی ؛ قیمیدده صورمه‌یوب حقدری اولان شیئی استه‌ملی ، حقیقتی هر طرفده آکلاتمه چالیشملیدرلر .

کرید فاجعه‌لری - کریدده رسمو قضاسی قاتووار سامونه‌رو قریه‌سنده باپیقاریالر طرفندن شهید ایدیلان مرحوم حسین صوباشاکی - بو زواللینک صورت قتلی پك فجیع اولوب ۲۰ اغستوس ۳۲۵ ده قورشونله ووروله‌قدن صکره جاپیلر بچاق و دکنکلر ایله باشی و بعض اعضاسی خرد وخاش ایتمشلردر.

Souvenirs tragiques de l'Ile de Crète Hussein Soubachaki tué d'une façon brutale au village de Catovar Samonero à Rethimo Le cadavre de la victime est mutilé d une manière atroce.

بر قدمه دها ایلریله‌یم :

بر فرانسز قادینک دیدیکنه کوره: اوروپاده خرستیانلق دوری روما دورینه کوره البته دها فرقلیدر. واقعا - یینه بو قادینک کندی دیدیکی - قادینک حالی، موقعی ینه اسیرلکدن آیریلماز. اما باری شیمدی اونکده بر جانی وار، اوکاده بر انسان کبی باقیورلر. اولا: اوروپاده « شوالیه‌لك » دورنده قادین براز

پارلیور، وکندیسندن هریرده بحث ایتدیریور. قادین، بر طرفدن شفقت ایله، برطرفدن‌ده کوزللکی ایله میدانه چیقیور. قادین نفوذجه قوتلشیور، ضعیفلکی اسکی حالنده‌در. یالکز شیمدی کوزللکی، شعر وموضوع شعر اولماسی اوکا بویوك سلاح اولیور. بوزمانده قادینلر ایستدکلری کبی ارککلرك یوره‌كلرینی اوینا-دییورلر، اونلره حکمه بیله‌چالیشیورلر. ارکك کیتدکجه یموشایور، قادینه ممتازیرلر براقیور.

تاریخك «اورته دوری» بوتون غربی اوروپا وحتی شرق ایچون قادینلر حقنده براز دها ایدر. فرانسه، ایتالیا، هوللانده‌ده و آلمانیانك بعض یرلرنده قادینلر شاعرلرك بیتمز، توکنمز سوزه‌لری اولویور. قادینك اینجه‌لکی، کوزللکی - ادبیات ایچون وصنعت ایچون - کوزلجه تقدیر ایدیلیور. بعض کوچوك دره‌بکلکلرنده قادینلر حکم‌ده سورمکه باشلیورلر، حقیقت‌ده ارککلره بر طانیلمغه باشلیور.

قادینلر اك یوکسك طبقه‌دن اك اشاغی طبقه‌یه قدر هریرده ارکك وانسان کبی روح صاحبی، بوندن ماعدا اینجه‌لك، کوزللك صاحبی، نهایت حق صاحبی اولویور. بودور قادین ایچون هم پارلاق وهم‌ده حکم سورمك، حقنه براز صاحب اولمق دوریدر.

اوروپا، غربده بویوك جمله سیاسیه‌لر تشکیل ایدرك تاریخك اورته دورینی قیرمغه چالیشدیغی زمانلر، قادینك حالی ایشته بو راده‌ده‌ایدی.

اون سکزنجی عصرك ادبیاتی قادینك مزیتلرینی، قیمتلرینی یوکسلتدی. عالملردن، فیلوسوفلردن، رومانجیلردن، شاعرلردن بر چوقلری آرتق قادینلری دائما کوزللکلری، اینجه‌لکلری، ارککلره نسل اسیر اولدقلری، نسل انتریقه‌لر چویردکلری نقطهٔ نظرندن ماعدا، باشقه بر نقطهٔ نظرایله‌ده تدقیق ایتمك لازم اولدیغنه قناعت ایتدیلر. کوزل، اینجه قادین تمثالدن صوکراده حر قادین، ضعیف، اسیر بر قادین یرینه جسور، قوی قادین تمثاللری‌ده چیقدی. بونك ایله برابر نه قادینلره ارککلر کبی حق ویرمك لازم اولدیغنی سویلین ارککلر ونه‌ده اصل قادینلر، بوعصرده جمعیتك‌درین ایچنه طوغری هرکسه قادینك مزیتنی اکلاده‌مامشلردی.

فرانسه اختلال دوری، بیوك امیدلر ویردیکی حالده، قادین وارککاری عینی درجه‌ده ممنون ایده‌میه‌رك کچدی؛ فرانسه‌نك کندی ایچنده عکس عمل، «ره‌آقسیون» باشلانجه، قادینلق حسلرینه، اینجه‌لکلرینه کوزللکلرینه بیله بویوك سله‌اورولدی. بو اوروش ناپولیونك یوره‌کندن قوپیور ایدی.

اوروپاده بوتون «قادین عالمی» فرانسه اختلالندن بویوك امیدلر بکلیه‌بیلور ایدی. ناپولیون فرانسه‌نك کندیسنده بوامیدلری قیردی. قادینلغی انکار ایتدیردی؛ شیمدی فرانسه‌ده قادین کوزل‌ده دکل ایدی، اینجه حسلی‌ده دکل ایدی، حرده دکلدی. اون طوقوزنجی عصرك اوللرنده اوروپانك باشقه یرلرنده قادینلق ایچون بر امید بولمق ممکن اوله‌ماز. نه آلمانیایه، نه ایتالیایه، نه‌هوللانده‌یه

کیتملی ، حق نه‌ده انکلتره‌یه . یعنی ناپولیونك حقوق مدنیه قانونی وقادینلر ایچون هر نوع حقوق سیاسیه‌یی انکاری بوتون اوروپایه‌تأثیر ایتدی . اکر فرانسه‌قادینلره‌ایکنجی جمهوریت ابتدالرنده بیله حق ویرمکی خاطرینه کتیره بیلسه ایدی ، بونك‌ده آوروپاجه تأثیری‌اولور ایدی . امافرانسه‌ده قادینلرك دیللری‌کسیلمش مادام دوستائه‌لر سورولمش ایدی . دیکر مملکتلرالبته‌بومسئله‌ده فرانسه‌یی‌تقلیدایده‌جکلر ایدی ، ارککلرك حق وحریتلری خصوصنده فرانسه مثال اولدیغی کبی ، قادینلرك‌حریتلری جهتنده‌ده فرانسه اوك آیاق اوللی ایدی !

واقعا ، فرانسه‌ده « رومانتیزم » دورنده هوغولر، لامارتینلر ، موسسه‌لر دائما قادینلرك هواسنی اوتوبورلر ایدی ؛ اما ، بونلر قادینی قادینك کندیسی‌ایچون دکل، کندی‌ذوقلری، کندی ارکك حسلری ایچون اوتوبورلردی . انسانلرك بینلرنده : حریت و مساوات حسلری بلوط کبی قاره ، بللیسز ایدی . ارکك نه کندی ایچون ، نه ده قادین ایچون دها اوته‌لره کیده‌میور ایدی .

ژورژ سانك میدانه‌چیقمسی فرانسه قادین عالمی ایچون بویوك برحرکت صاییله بیلور . ژورژسان ابتدا برنجی حر قادیندر ، اوندن صوکرا قادینلغك تمثالیدر . اما ژورژسانك کندیسنده‌ده یاقیجی قادین حریت ومساوات حسلری یوقدر . ژورژسان هم یازیلرنده ، هم دوشونجه‌لرنده ، هم درسلرنده رومانتیك‌در . اویله اولدیغی حالده ، بوقادین دنیانك کوزلرینی آز چوق غربی اوروپاده کندی اوزرینه چکیور . قادینلر عبرت ایله ، درین دوشونجه ایله ژورژسانك حرکتنی، یازیلرینی کوزه‌تیورلر، کوزلرندن آییرمیورلر ایدی .

ژورژسان برازده براتیك‌اوله‌بیلسه‌ایدی، ارککلری اسیر ایده‌ن آتشلی دوشونجه‌لری ایله قادینلرك قلبنی‌ده طوتوشدیره‌بیلیر ، قادین عالمی کندی اسارتندن قورتیلمق ایچون تماماً آیاغه بیله قالدیرر ایدی . بوقادیندن حاصل اولان فائده‌عملی دکل ایسه‌ده، مادامکه ژورژسان ارککلره قادین قابلیتنی کوستره‌جك کوزل برتمثال اولدی ، بوده برانقلابدر .

بوصره‌لرده : اوروپایه دکزلر آرقه‌سندن یکی برروز کار کیتدکجه قوتیله اسمکه باشلادی، آمریقا قادینلرینك خفیف خفیف تأثیراتی اوروپایه کلیور ایدی . فرانسه‌ده بو تأثیراته قاپیلان برنجی‌قادین، ماریا ده‌رسمه‌« سربست قادین » اسمنده‌کی اثرینی ۱۸٦٦ تاریخلرنده نشر ایدییور ایدی . « قادینلره حق » بایراغی ایشته بوزمان قالدیریلیور . بك آز مدت صوکرا فرانسه‌ده « قادینك حق » غزته‌سی چیقمغه باشلیور ؛ « فه‌مینزم » حقنده جدی یازیلر ، کتابلر یازیلیور .

« ژول‌سیمون » قادینلرك‌تربیه‌وتحصیللری ایچون چالیشیور ، قادینلر حقنده‌کی تدقیقاتی باصدیرییور . اما ، بوتون بوزمانك فکرلری، حرکتلری قوتلی بریورمك ایله ، بللی، کسکین برکوز ایله باشلانمش کبی کورولمیور، صانکه، انسانك ایچنده اولان ، ایچینی ین حق ،

حقیقت ، عدالت فکرلری سویلەمیور ایدی .

ژول سیمون یازییور : « قیزم ، کندیکه برقوجه آل . قوجه ، بو بر سعادتدر . چونکه والده اولەجقسك . عشق ، سودا کچیجی بر سرخوشلقدر ؛ سن بر حامی یه محتاجسك . آدملره بر کره باق ؛ بونلرك الك ضعیفی بیله سنك کبیلریکی قیرار ؛ حق سن بر افندی یه سنی اداره ایدەجك بر کیمسه یه محتاجسك . سنك عقلك نه قدر تربیه کوردی ایسه ، نشو ونما بولدی ایسەده . بو نه آزدر . بویوك ومهم وقتلرده اونك نقصانی بللی اولور . سنك عقلك دها چوق اکسیکدر . بالخاصه ، سنك دوشونجه وملاحظەلرکده متانت یوقدر . کوچك براندکل چیقنجه ، طورورسك ؛ عقلك کیمامکه باشلار ؛ براز چالیشنجه یورولورسك . سن : بونك ایچون کندکدن طیشاریده اولان ، باشقه بر کیمسەنك قوتنه التجا ایتملیسك ! »

ژول سیمونك « یکی قادین » غونەسی دیبه کوستردیکی بوضعیف ، افندی یه ، اداره یه محتاج قادین زمانمزك ایستدیکی قادینلردن صاییلەماز . اما ژول سیمون دها زیادەایسته یه‌میور ایدی . قادینلر ایچون مطلقا بر آمر ، کندیلرینی ازەجك برقوت ، براستناد لازم اولدیغنی عصرلرجه اول دنیلدیکی کی ، تکرار ایدییور وبوقوتی حامی ، افندی صاییورایدی . وقادینەده بویله برینك قولی آلتنه کیرمکی ، اونك کولکەسی اولمغه غیرت ایتمکی نصیحت ایلیور ایدی .

ینه بوژول سیمونك زماننده وریاستی آلتنده فرانسەده برنجی «قادینلره حق قونغره سی» ۱۸۷۸ سنەلرنده طوپلانیور ؛ ماریاده رسمه زمانك قادین احتیاجنی قیصه ایکی کله ایله ، « حریت ، مساوات » تعبیرلری ایله آ کلادییور ودییور ایدی :

« بز قادینلر نه ایسەك ، نه ایدی ایسەك ، اویله اولمق ایستیورز ؛ ارتق بزده نەدرلو آدم باپمق ایسترلر ایسه ، اویله اولمق زمانی کچمشدر . قادین ارکك فرقسز انسانك حقنه رعایت لازمدر . عدالت آرانیلیور ایسه ؛ قادینك ، ارککك حریتی ، مساواتی یولی طوتیلملی و بوراقیلمامیدر . »

بو برنجی قونغرەنك یاپدیغی فکرلری ئەرنست لوغەور ، نیوکویو ، فرەدریق پاسی ، پول بەرت کبی فیلوسوف ، ئەقونومیست ایی طانمش آدملرمدافعه ایتدیلر ؛ «قادینلره حق» مسئلەسی حقوقاً ، اقتصاداً تدقیق ایدیلدی ؛ حکملری وریلەرك قادینلرك حقلرینی آلمق ایچون جمعیتلر قورولدی ، غزتەلر چیقارلمغه باشلادی . بوندن صوکرا آمریقا قادینلرینك اوروپا قادینی تشکیلاتی اوزرنده بویوك تأثیرلر اجرا ایتدیکی کیتدکجه دهازیاده کوریلیور . فرانسەده قادینلر ایچون دها برچوق قونغرانسلر ، قونغرەلر اولدی ؛ بوندن بش سنه اول برنجی دفعه آمریقالیلر بوتون اوروپا قادینلرینی بین‌الملل برقونغره یه دعوت ایتدیلر ؛ ایکنجی بین‌الملل قونغرەده بوسنه برلینده اوروپاده اولدی .

اوروپا قادینلری ، اوکده مثال کبی آمریقا وانکلیز قادینلری اولدیغی حالده ، یواش یواش

ایلریلیورلر واستقبال قادینك تمثالنی بویله دوشونیورلر :

« بو قادین، برسس کورولتیسی ایله طوغه جق، طوینوسنی غائب ایده جك والده سی کبی قورقاق دکلدر . او کوچلی قوتلی ، چویك برقادیندر، طاش کبی قاتی مه مه لری واردر ، سسی اسکی قادین سسی دکلدر ، تترمز ، تتره دیر ، قوتلیدر . کوزلری پارلاق، دریسی اسمرجه در ؛ ارکك کبی ، لازم اولدیغی کبی یورییر ، قوشار . ملتك هر دوزلو سسنه اوده سسنی قاتار ؛ ارککلردن جلوه بکله مز ، وعدلر وعیدلر ایسته مز ؛ وکوکسنی یالکز کندیسی کبی قوتلی اولان ارککلره طایار ؛ سوداسی بویوکدر ؛ خیالی آنالق ، انسانلغه خدمتدر ! »

اوروپاده نهایت بوکونکی قادینلر بویله برقادینی خیال ایدییورلر ؛ آمریقاده تا بوندن سکسان سنه اول : « لوقره سیاموتت » برنجی قادین اوله رق دکل ، فقط الك آچیق صورتده قادینلرك حقنی، قادینلرك موقعنی بویله سویلیور، کوستریوردی :

« قادینك بوکونکی حالی جمعیت ایچنده اسارته یاقین بر حالدر ؛ هیچ برشی یاپاماق ، یاپمق قابلیتنی ، حقنی حائز اولماق اسیرلکدن باشقه برشی صاییله ماز . بز ، قادینلرك بو حالنی اونلرك لایق اولدقلری موقع کبی صایه مییز . وبونی انکار ایده رز . وه دینك وقانونك قادینلری ترقی ایچون لازم هر واسطه دن، هرشیدن محروم ایتدیکی مدتجه ، بز بونی انکارده دوام ایده جکز . جمعیتك ایچنده قادینلره قارشو بویله قیدلر بولونمسی ، اونلرك عقللرینی بویولتمدی وقابلیتلرینی کوتوروم ایتدی . قادینه یالکز کندی کوزللکنی اینجه لکنی آرتدیرمغه مساعده ایدیلدی . قادینلر ، بو واسطه ایله ارککلرك النده دها زیاده اویونجاق اولدیلر ، قوقلا حالنه کیردیلر .

بزه صوردیورلر : قادینلر بو کونکی حاللرندن زیاده دها نه ایستیورلر ؟ هانکی حقدن محروم ایدلمشدرلر ؟ هانکی امتیاز اونلردن اسیرکه نیور ؟ بن دییورم : قادین ، ارککلردن هیچ برایلك ، نعمت ایسته مییور ، اونك ایستدیکی کندی حقیدر . او ایستیور که ، کندیسنی حر ، اختیار صاحبی صایسونلر ، اونی هر یاپدیغندن مسئول ایتسونلر . او ، تنظیمنده بولنمدیغی قانونلر ایله اداره ایدلمسنی ایسته مییور وبونی اصلا قبول ایتمیور . جمعیت ایچنده ، اونك هیچ بر حقی یوقدر ؛ اونی هر یرده صولده صفر صاییورلر . سوز ایله حق ویرمکه کلنجه ، قادینلر هانکی نعمتدن محروم ایدیلیور سؤالنیده صورمغه جسارت ایدییورلر ! »

لوتورنونك هر حالده حق وار . ارکك عناد ایده مییور . قادینك ایستکلری قبول اولونیور . فرانسه ده حقوق مدنیه قانونلری ، آمریقاده ، انکلتره ده حقوق مدنیه و برازده حقوق سیاسیه قانونلری مهمجه تعدیلاته اوغرایور . ارکك حقسزلغی آرالدییور ، قادین اسارتندن قورتیلیور . قادینك تاریخندن چیقان معنا : قادینلرك مژدهٔ حریتیدر .

ارطغرل اوغلی مابعدی وار

نیرنك ماهتاب

بر صخره‌نك اوستنده ـ تلاقیکه آفاق ـ
سر ، دست تفكرده ، غریبانه ، مكدر
بر بر شبانخیز سماوی كبی مهتاب
بكلردی شو یوللرده ، شو ایصسز وقارانلق
یوللرده ـ كه اوراق
كلكونهٔ الحانی ایشر ؛
سیمین كله‌بكلر كبی تیترر ـ
بر سایه ، بر آوازه ، برآوازهٔ بی‌تاب ...
پیشمده ضیالرله هم آغوش ولبالب
اكوان كرانخواب وسكونیله محیطات ،
تنها ، ابدی شب
بر هالهٔ رؤیا كبی مستور تزهر ؛
انكشت خطابنده شو ظلمات ،
ظلمات عرمرم
اوراق اولور ، الحان اولور ، الوان اولور ... عالم ،
وارلقده‌كی اسرار كریزان وشئونات
هپ سحر قمر ، روح قمر ، نور قمر هپ ...

★

سس یوق !... یالكز زمزمهٔ رحمت انوار ،
بر صیحهٔ مینای سكونت .
بر حشر خفاوار !..
ظلمت :
آجش كبی ماردانرده كللر ...
كویا كه طبیعت
سوكمش : ...
باروللری ، معبدلری خوابیده سراسر
بر شهر مصائبزده ، ویرانهٔ اعصار
بر بلدهٔ متروكه‌یه دونمش ...
ایلر نظر عبرته بر هائله اتحاف :
اطراف ...

★

پیشمده‌كی تصویر ضیا ، غول مجسم :
كواكبم
و بن
ظللرله ، ضیالرله مزین
بر ساحه‌ده طوردق ؛
قوملقده بو كورتلنلرك آلتنده اوطوردق ،
خالی ،
رؤیای خفایا ایله مالی ،
بر عمق سماوی‌یه سقوط ایتمكه مائل
اسحار سواحل ،
كوكلر وافقلر ، شو برایای منور ،
اظلال مزهر
دوشمشدی حرمكاه اساطیر میاهه ...
هرآن نكاهه .
تیترردی قنادیلی ، ظلامیله فسونكار
بر معبد اسرار ...

★

سس ، بر صاری‌بایقوش كبی برصخره‌یه‌قونمش ،
سر ، بال قدیدنده اویوقلار ...
روزكار
ساحلده‌كی طاشلر طونمش ، ...
یالكز یدكلكونهٔ اسرار
برتار نغمكاره دوقونمش ،
بر لحن دلاویز ازل وار :
بر لمعه ، كه بر قوش سسی ، برورف ساثر ،
بر ریشهٔ براق سرائر ،
بر قطره ، بر اشكابه یا بر نظرهٔ ممدود ،
یاخود
برد ...
هپ سحر قمر ، روح قمر ، نور قمر هپ ...

★

بر لحظه حلول ایلدی : انوار ایله اظلال
آهسته اوزاقلاشدی وصولدی ...
دریا وسواحل وخیابان کهنسال
بر ظلمت سیمین ایله دولدی ...
کوکلرده افول ایتمکه مائل
- فردایه بولوطلرله قوران تخت سماطاق -
خوابیده سلاسل
یوکسلدی وقورانه ، خشینانه ... وآفاق
بر منظر ویرانه‌یی آندیردی سراپا ....
کویا :
سیلکندی بو رؤیای فسونکار عدمدن
بر عالم علویٔ مکون ....

✻

آسوده ، آچیلمقده ایکن عازهٔ ابعاد
بن کولکمه ، کولکم بکا منقاد
آهسته آدیملرله اوزاقلاشدق ... اوزاقدن
رعشان
برسیسله قاپانمش ، اویویان شهر درخشان
منظور اولیوردی ..
انجم
- بر کل کبی بی‌تاب تنسم -
یاپراقلری آلتنده دمادم صولیوردی ...
داغلردن ، اوزاقلرده‌کی تنها اووالردن
ظلمتله قاریشمش کلن انفاح کریزان ،
آهنك پریشان
ویرمشدی بتون سبزلره ، اظلاله ، شب آمیز
صحراله ، وادیلره بر لرزهٔ سوسن ...
پیوستهٔ اعصار ؛
بولر
- آچمش کبی بر هالهٔ کلبیز -
جبیلرله ، چنلرله مزین ...
بکلر کبی نیرنك ضیاآتی مهرك
شهرك
رعشان تردد اوزانان سیلری ، سایل ،
آسوده سماسنده صولان خسته وبی‌تاب
مهتاب
برهیچی فردایه افول ایتمکه مائل ،
بر غازهٔ مینایه بورونمشدی ... بولوطلر
آچمشدی کدرکاهنه بر وادیٔ ازهار ...

✻

وقتا که ضیا سوندی ، سما سوندی و کولکم
- وارلقده‌کی معنای مؤلم کبی ، مبهم -
ایتمشدی ینه اصلنه ، هیچیلکه رجعت ...
سورك دوشونن ظلمته مستغرق و مظلم ،
ویرانهٔ خلقت
بر مقبره کلدم :
یوقلق بو رطوبتلی قارانلقده آچیلمش ،
آچمشدی عدم برك وعدم ساق
بر منظر زنباق ....
ایچدکلری خونابهٔ موتا ایله بیهوش
هر سرو سیهکار وسیهپوش
قورمشدی سماسنده عدم نقش وعدم کون
بر مهٔ منعون ...
حارحده‌کی صاویت آهنکیه رغماً
روزکار
ظلمتده یتیل ، شبهه‌لی بر کوز کبی بعضاً
طاشلر آراسندن اوجوشان کیزلی ضیالر ،
داللر آراسندن کچن اشباح عظامی
تهزیر ایدییوردی ...
بومقبره - تنویم ایدن ابکار ظلامی -
بر ویل مسلسل کبدییوردی ...
هرشی ، بکا محسوس اولان هرشیده مؤلم
بر بوی فنا ، بوی منوم ،
برتبره‌نك لینت مستکرهی واردی ...
کون‌یوقدی، زمین‌یوقدی، صدایوقایدی حق،
روحك بوسیه معبر ماترمی واردی ...

✻

قورقش ... اوشومشدم !
برمیت ذیروح كبی یوللره دوشدم ...
یوللر
— یوللرده‌كه تابوت ایزی، موتا ایزی واردی
بر لحظه حلول ایلدی : سحار ،
خندان لطافت ،
معصوم ضیاءله صاراردی ...
ظلمتده نباتات كبی قوللرم اوكده
قوشدم .. ونهایت
سورك بیقیلان، شهره دخول ایتمكه حادم
بر بابنه كلدم ...
لكن :
مدخل
اولمشدی ـ چیقان خارجه رؤیا كبی ساكن
برمعشر سربردهٔ امواته مبدل ..
كویا :
برسیل مور آقیوردی .
برولوله . برهائله ایچنده مه.
بربرق مظلم چاقیوردی ..
ناچار . بنده طوردم .
سورك چوروٌمش طاشلری اوستنده اوطوردم ...

✱

بیلمم نه قدر مدت اوپوشمش كبی قالدم ؛
برعمق خفا پروره دالدم ؛
موتا ،
امواج كف آلودهٔ موتا
حالا جریان ایتمده ، حتی
مدخل طاشیوردی ؛
ـ سمر وبیاض، سور سیاهی آشیوردی ....
اعصار معاشر
ـ صاندم . كه بتون ساكن دیروحی ده شهرك ـ
كچمشدی اوكمدن متحیر ...

✱

وقت كه قمر انجه بولوطلرده منور
بر بوسهٔ مائله غروب ایتدی ... محیطم
— بیننده‌كی بیرنكی ڤیر —
سوندی ؛
بر تربهٔ مرحومه‌یه دوندی ...
آرتق یوشالان مدخلی كچدم ومكدر
كیردم اوپالان شهره ... اوزاقدن اسمر
بر ظل سمارس كبی ، زانوزد وعابد
یوكسك تپه‌لر . مشجره‌لر ، سور ومعابد
بر نور فسونكاره بوروتمشدی ... وشمسك
پران و مكون
ایلك ریزش الماسنه آماج اولیوردی ؛
بوقلقده‌كی هرشی ینه واراق بولیوردی ...

١٧ ایلول ٣٢٥

سلیمان بحری

نظم منثور ایله نشر ایدیلن اشعار مجموعه‌سنك پروغرامی خارجنده ایكن بو شعرك علویت ونفاست معناسندن دولایی درجدن كندیمزی آلامدق، هرحالده بوقدر كوزل بر منظومه‌نك نظم مقیدینه قلمه آلنمش اولماسنی تمنی ایدردك ..

علوم حیاتیه‌دن بر یاپراق

منشأ حیات

— شهزادهٔ جوانبخت دولتلو نجابتلو
احمد افندی حضرتلرینه

کرهٔ ارض اوزرنده حیاتك اجسام معدنیه حسابنه و کندیلکندن ظهور ایدی ویردیکی ادعاسنده بولنان تناسل بنفسه نظریه‌سنك نه صورتله مردود اولدیغی کچن مقاله‌ده اوزون اوزادی‌یه موضوع بحث اولمشیدی . بونك بویله‌جه هدم ایدلمسی بو بابده دیکر بر چوق نظریه‌لرك وضعنه سببیت ویره‌جکی طبیعیدر . ایشته بو مقاله‌ده بونلردن برر برر بحث ایده‌جکز .

قوزموزوئه‌ر (حیات فضائیه) نظریه‌سی

حیاتك معدنیاتدن وقوای غیر عضویه یاردمیله تشکل ایتمش اولدیغنی قبول ایتمك ایسته‌مه‌ین مشاهیر نباتیوندن فردیناند قوهن وساقسونیالی ریخته‌ر ایله حیاتشناس شهیر دوبواریموند کبی ذوات حیات، کرهٔ ارضه‌دیکر اجرام سماویه‌دن کلمشدر دیورلر . فضای نامتناهیده‌کی اجرامك اثنای دورانلرنده احجار سماویه تامیله بر طاقم اجزای صلبه‌نك انفکاك ایدوب هرطرفه انتشار ایتمکده اولدقلری معلوم. علمای مشارالیهم شو احوالی اساس اتخاذ ایده‌رك احجار سماویه نصل انفکاك ایدوب کرهٔ ارضه‌دوشیورسه نشوونمایه‌صالح برچوق عضویات صغیره تخملرینك دخی بویله‌جه کره‌مزه دوشه‌-کلرینه قائل اولمشلردر . اویله‌كه احجار سماویه ایچنده محفوظ بر صورتده دوشمكله برابر آیری بر توز حالنده دخی اجرام سماویه‌دن آیریلوب سربست اوله‌رق کره‌مزه کلن وبوراده حرارت ورطوبت کبی حیاته لازم اولان شرائطك موجودیتنه تصادف ایدی ویرنجه تمالانه‌رق شعلهٔ حیاتك پارلامسنه سببیت ویرن شو سماوی تخملر بوکون ارباب فنك تعریف

ایتدکلری مجرات حیاتیه‌یه آز چوق مشابهت دخی عرض ایدیورمش .

فی الواقع قویروقلی ییلدیزلرك سحاب مضیلرنده قاربون و مولداً الماً مرکبات عضویه‌سنه مخصوص بر طاقم شریدلرك موجود بولندیغی تحلیل طیفی واسطه‌سیله کورلمکده اولدیغنه و اجسام دلك واحتکاکدن طولانی حرارتك ترفعیله مواد حیاتیه‌نك نمسی لازمکله‌جکنه دائر سرد واتیان ایدیلان اعتراضه هله‌لو نتز حرارتك بو ترفعی صرف محیطه منحصر قاله‌جغنی واحجار سماویه‌نك ایچنده محفوظ بولنان عضویات صغیره تخملرینه دوقونمایاجغنی و بو صورتله بونلرك

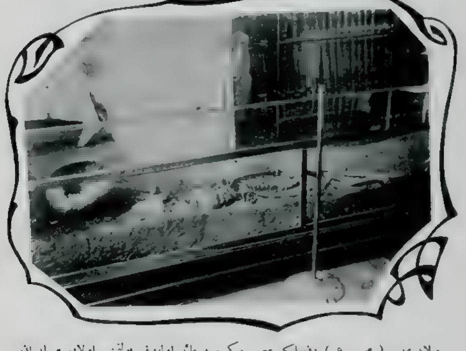

میلاد عیسی (ص . ع) دن اکی عصر صکره‌یه عائد اوله‌رق بولنمش اولان بر انسان اسکلیتله بعض آثار عتیقه

Une squelette humaine appartenant à l'an 200 (avant Jésus Christ)

حیاتیه‌یی تشکیل ایدن مرکبات عضویه‌نك اساسی‌ده قاربونك شو مرکباتندن عبارت بولندیغنه باقه‌رق هله‌لو نتز ولوردکه لوه‌ن کی مشاهیر حکما ریخته‌رك بو نظریه‌سنده فنه مغایر هیچ برشی کورمدکلریدن قبول ایتمشلر وحتی محیط سیمه‌زی کچر ایکن حصوله کلن هر درلو عارضه‌لردن مصون قاله‌جقلرینی بیان ایدمش جواب ویریور ایسه‌ده بین السیارات اولان اجسامده شرائط حیاتیه‌نك موجودیتی مثبت اولدیغی کبی جراثیم سماویه‌نك بویله‌جه موجودیتی قبول ایتمك تکامل قوانیننه‌ده مخالف اولمغله برابر نظریهٔ مذکوره مسئله‌یی تنویر

ایتمش صایلماز. مقشأ حیات حقنده‌کی فکر تجسس حیاتك کرهٔ ارضدن نصل ظهور ایتدیکی وادیسندن اجرام سماویه‌دن کره‌مزه نه صورتله کله‌بیلمش اولدیغی وادیسنه تحویل ایتمکدن بشقه بر شی یاپمیور. بناءً علیه اساس مسئله دخی حل ایدلمش اولمیور.

پیروزوئه‌ر Pyrozoaires حیوانات ناریه نظریه‌سی

کیمیای حیاتی‌ده یاپمش اولدیغی تفحصات

بو کونکی حیاته اصلا بکزه‌مزمش.

ملیارلرجه سنه امتدادایدن ادوار ماضیه‌نك توالیسی هنکامنده دوچار اولدیغی برچوق تبدلات عمیقه نتیجه‌سیدرکه قابلیت حیاتیه بو کونکی اوصافی اله‌بیلمشدر. بو مدت مدیده ظرفنده کندیلرینه مخصوص بر طرزده یاشایان حیوانات ناریه آغیر آغیر تکامله مظهر اوله‌رق کلمش ونهایت الیوم کورولوب بیلینن اشکالی قزانمشدر. اشبو تکامل عمیقك حکم سوردیکی

کچنلرده فرانسه رئیس جمهوری طرفندن رسم کشادی اجرا قیلنان اوچنجی فیزیوتراپی قونغره‌سنك محلی، قونغره‌یه اشتراك ایتمش اولان بعض ذوات

Le congrès de physiothérapie inauguré dernièrement par le Président de la Rèpublique Française. — Les membres du congrès

ایله‌شهرت‌شعار اولان W. Preyer نام حیاتشناس بالاده تفصیل ایدیلان انتقال سماوی‌یی قبول ایتمیه‌رك کره‌مزك تاریخ حیاتیسنه اجرام سماویه‌یی قارشدیرمق ایستمه‌یور. بوذاته کوره حیات پك ازلیدر. اول صورتله که کرهٔ ارض بر آتشپاره اولدیغی زمانلرده بیله حیات موجود ایدی. انجق بو حیات ابتدائیه بو کون بیلدیکمز حیاتك عینی دکل ایمش. حرارتك آز بر ترفعیله چارچابوق محو اولمقله متصف اولدیغنی بیلدیکمز

زمانلرده حیوانات مذکوره‌نك عددی اصلا دکیشمه‌مش و حیات عمومیهٔ کائناتك کمیتی بویله‌جه ثابت اوله‌رق کلمشدر.

غریبدرکه عصرلردنبری موجود اولان درزی مذهبی اربابنك خلقت حقنده‌کی اعتقاد دینیلری‌ده بوکا یقین برشیدر. درزیلرجه حیات عمومیهٔ کائنات کمیت اعتباریله بدایت خلقتدن بو آنه‌دکین هیچ تبدل ایتمه‌مشدر. بونلر دیورکه اشخاص ذوی الحیاتدن یومیه بر

شخص اکسیله بیکلرجه اعصارك توالیسیله سطح ارضده هیچ بر ذی حیاتك قالمامسی لازمکله جکی کبی یومیه بر شخصك تزایدی فرض ایدیله رك عینی اعصارك توالیسی قابه آلیر و کره نك مساحهٔ سطحیهٔ عمومیه سی حساب ایدیلورسه بو سطحك بونجه مخلوقاتی استیعاب ایده میه جکی بك آشکار بر صورتده تظاهر ایدر.

پیروزوتور نظریه سی ایلرو سورن بر ده بر ایله طرفکیرلری فکرلری شویله اجمال ایدیورلر : بدایت امرده کرهٔ ارضك کتلهٔ ناریه سی بر عضو وقتی ، و کرهٔ مذکوره نك مظهر اولدیغی حرکت عظما دخی بالذات حیاتی کوستردی. تبردایندکه مذاب حالندن ایریلان و هیئت عمومیه سی نك حرکت حیاتیه سندن حصه یاب اوله میان معادن ثقیله بو صورتله ایلك مواد غیر عضویه نك تشکلنه میدان ویرمشدر . وبو کون سطح ارضده بولنان مدهٔ حیاتیه وقتیله ارضی تشکیل ایتمش اولان کتلهٔ ناریه دن بر تسلسل متمادی ومتصل ایله اخذ منشأ ایتمشدر . اول صورتله که اراده بر حدفاصلك بولنمسی عدیم الامکان اولدیغندن اصلا غیر ذی حیات اولدیغنه قانع اولامق غیر مثبت بر فکره صاپمقدن بشقه برشی دکلدر . بناءً علیه مادهٔ اصلیهٔ حیاتیه نك ترکیب حالیسیله انجق قابل حیات اوله بیله جکنی بیان ایدن و حقیق اولدیغی هیچ برصورتله ثابت اولمیسوب صرف سهولتله قابل تلقی اولمسندن طولانی مظهر قبول عامه اولان فکر تقریبیدن ، بدایت امرده یالکز مواد غیر عضویه نك موجودیتنه قائل اولان اوهام قدیمه دن ، تجرید نفس ایله تناسل بنفسه نظریه سی ترك ایدیله جك اولورسه حرکت حیاتیه نك ازلیتنی قبول ایتمك خصوصنده بیوك برادیم آتمش اولور .

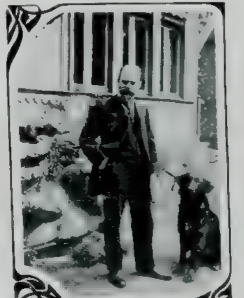

هاله ی قویروقلی ییلدیزی حقنده تدقیقاتده بولنمق اوزره تنه ریف اطه سنه کیتمش اولان مشاهیر هیئت شناساندن موسیو ژان ماسقار

Célèbre observateur, Monsieur Jean Masquart qui s'est rendu à l'île de Ténérif pour étudier la comète de Halley.

او حالده بر حرکت ابدیه ایله متحرك اولان کونش کائناتده کی بتون مواد منشئ اولدیغی کبی اساساً بر حرکت مغلقه دن بشقه برشی اولمیان حیاتده ازلدن منشأ اولمسی ایجاب ایدرکه ماده نه قدر قدیم ایسه حیات دخی او نسبتده قدیم اولمش اولور دیورلر .

بو مطالعاتی سرد ایتدکدن صوکره پره‌یر شونی‌ده علاوه ایدیورکه انسل دوی اخیرنده انقطاعك موجودیتنه و بناءً علیه ابوینسز بر نسلك ظهورینه قائل اولمق بوکون بنای فنك بر رکن قویمی اولان (Omne vivum viva) وهر بر دی حیاتك اولجه موجود بر دی

غیر عضویه‌دن تشکل ایتدیکنی‌ده قبول ایتمیوب حیاتك کائناتده بر حرکت ازلیه اولدیغنی و نار مذاب حالنده اولان سیاره‌نك فعالیت حیاتیهٔ شدیده‌سی بطائته دوچار اولدقجه الیوم غیر عضوی دینیلن اجسامك ایرلمه‌سنه مساعده ایتدیکنی و بو وجهله بالضرور کریده قالان

لوندره ـ مانچستر مسابقهٔ هوائیه‌سی طیار شهیر موسیو پولهان یارشده اوتوموبیلدن اینرکن

Célèbre aviateur Paulhan pendant la course aérienne de Londres — Manchester.

حیاتدن نشئت ایتدیکنی بیان ایدن قانون اساسی‌یی قبول ایتمامك دیمکدر . بناءً علیه بو کون بیلدیکمز مادهٔ اصلیهٔ حیاتیه‌نك اوله‌جه اولدیغی کبی بدایةً موجود اولدیغی ادعا ایتمدیکمز کبی ازلی اوله‌رق موجود و کرهٔ ارضمزه بر جسم سماویدن ورود ویاخود اجسام

مادهٔ حیاتیه‌نك توالی دهور واعصارایله مظهر تکامل اوله‌رق بوکون رطانهٔ خصائص قرانه بیلمش اولدیغی بیان ایدرر دیور .

نظریات مذکوره‌دن شو نتیجه چیقار :

حیات یا ازلی اوله‌رق موجود ویاخود وقت مساعدده مادهٔ غیر عضویه‌دن اخذ منشأ

ایتمشدر . بونلرك هانکیسی طوغری ؟ اول امرده قرزموزونەر نظریەسی تدقیق ایدلسه عکسنی اثبات ایدەجك هیچ بر حقیقت قطعیه فنیەنك الده اولمامسندن طولایی بتون رد ایدیلەمز . بوده مادۀ حیاتیەنك ازلدن موجود اولوب صوکرەدن وجوده کلمش بولنمسی صراحة

حل بوکه موجود مرکبات معدنیەنك بر طاقم قواعد کیمویه داخلنده ترکب ایدەرك حصوله کلدیکی و مواد بسیطه حسابنه دها قاریشیق موادك هرکون کیماخانەلرده یاپلقده اولدیغی معلومدر . عکس تقدیرده حادثات تکاملیەنك جملەسنی انکارینه و مواد غیر عضویەنك دخی

موسیو روزوەلتك پارس سیاحتی - روزوەلت پارسده دارده واغون پنجرەسندن مستقبلینه تشکر ایدیيور

Voyage de Monsieur Roosvelt à Paris L'ancien Président des Etats-unis saluant les français qui lui souhaitent la bienvenue

یاکلشدر . اول صورتده که اشخاص حیاتیەیی ترکیب ایدن موادك عنصر اعتباریله مواد غیرذی حیاتیەدن فرقی اولمدیغندن مواد حیاتیەنك سیارات سائرەدن کلدیکی قبول ایدلسه قوارتز قەلدسبات کبی معادنك دخی کرۀ ارضه حاضر اولەرق کلمش اولدقلرینی قبول ایتمك لازم کلیر.

بوکون کوردیکمز حاللریله دیکر سیاراتدن کلدیکنه حکم ایتمك لازم کلیر که خطادر، خطای محضدر. بناءً علیه فەلدسپات حقنده بو فکری تطبیق ایدەمدیکمز کبی البومین حقنده دخی تطبیق ایدەمیەجکز . ذاتاً حیاتك دائما اجسام غیرذی حیاتیەدن تکامل ایدەرك حصوله کلدیکی

فیزیولوژیای نباتیه‌یه عطف نظر ایدیلنجه گوریله‌جکندن قورموزوئه‌ر نظریه‌سی شایان قبول عد ایدیله‌مز .

مردود اولدیغنی اولجه بر تفصیل یازدیغمز تناسل بنفسه نظریه‌سیله بالاده عرض ایدیلن حیوانات ناریه نظریه‌سی آره‌سنده‌کی فرق ایسه ایمدی مواد آزوتیه‌یی محتوی اولمیان اجسامك هیچ برینك ذی حیات اوله‌میه‌جغنی بیان ومواد عبر عضویه‌دن ایسه انومیلك مفقودیتی صورت قطعیه‌ده تأمین ایدن معلومات حاضره فیزیه استناد ایتمك لازم‌گلسه حیاتك بوصورتله مبحیلك قولای قبول ایدیله‌جك شیلردن اولمدیغی.

موسیو روزه‌ولت انوالید سرایی اثنای زیارتنده جنرال دالشتاین ایله مصاحبه ایدیور
M Roosvelt causant avec le Général Dalstein

صرف حیاتك طرز تلقیسنده‌در. حیات دینجه برنجیسی بوگون دخی ذی حیات بیلدیکمز اجسامی آکلایور . حال بوکه ایکنجی نظریه حیاته دها واسع بر معنا ویرورك ، مادهٔ حیاتیه ایله بر گونا مشابهت گوسترمین مواد ناریه‌یی دخی ذی حیات کبی تلقی ایدیور .

شویله طورسون حیات حقنده شمدی‌یه قدر بیلن و یا بیلنیر کبی ظن ایدیلن بتون معلومات فیه‌نك کان لم یکن حکمنده بولنمسنی انتاج ایدر .

بونلر او کتلهٔ ناریه‌نك بر مبادلهٔ مادیه‌یه دخی مقتدر اولدیغی یعنی او زمان مذاب اولان بعض

معدنلرله وبالخصوص حدید مرکباتیله تغذی ایتمش اولدیغنی ضمناً درمیان ایدیور واقعا مبادلهٔ مادیه‌نک برحرکت اولدیغنه و کتلهٔ ناریه‌نک‌ده برحرکت اقتداریهٔ داخلیه‌یه مالك بولندیغنه‌شبهه یوقسه‌ده اجسام ذوی‌الحیاتك مبادلهٔ مادیه‌سنی یعنی تغذیه‌سنی اقتضا و تأمین ایدن حرکت ، ترکیب وتحلیل حرکتیدرکه الیوم‌موجود یانارطاغلردن چیقان لاولرك هیچ برنده شو مبادلهٔ غذائیه‌یه دلالت ایدر بر حادثه کورلدیکندن پره‌یه‌رك بیان ایتدیکی حیوانات ناریه نظریه‌سنده دخی تماميله شایان قبول اوله‌میه‌جق بعض نقطه‌لر بولندیغی نمایان اولمش اولور . بعض نقطه‌لر دیورز. چونکه بو نظریه‌ده بزکندی افکارمزه توافق ایده‌بیله‌جك برحقیقت کورمك‌ایستیورز.

پره‌یه‌ر کرهٔ ارضك نار بیضا حالنده بولوندیغی زمانلرده کندیلرینه مخصوص بر طرزده یشامش اولان برطاقم حیوانات ناریه‌نك موجودیتنی بیان ایتمکله برابر اوکتلهٔ ناریه‌ده حرکت حیاتیه نامیله توسیم ایتدیکی بر حرکت عظمانك دخی بولوندیغنی سویلیورکه ایشته بو حرکت حیاتیه‌نك موجودیتنه کندی حسابمزه بزده قائل اولمق وبونك یالکز ارضه دکل ، ارضك مولدی اولان شمس ایله بتون کائناته عام برشی اولمسی لازم کلدیکنی بیان ایتمك ایسترز بناءً علیه بر نفخهٔ ازلیه اولدیغنه قانع اولدیغمز روحك دخی اولسه اولسه کرهٔ ارضده بلك قدیم وشموس سائره‌ده ازلی اوله‌رق موجود و بالاخره حیاتك خفی ، جلی صور سائره‌ده انفجارینه سببیت ویرمش اولان بو حرکت حیاتیه‌دن بشقه برشی اولمامق احتمالنه ذاهب اوله‌جغمز کلیور که منشأ حیات حقنده بیان ایدیلوب داروه‌ن نظریه‌سیله مناسبتی اولان نظریهٔ کمیویه‌دن وبالذات داروه‌نیزمدن بوندن صوکره‌کی مصاحبه‌ده بحث ایتدکدن صوکره روح حقنده ایدنمش اولدیغمز ذهابی بر تفصیل ذکر ایده‌جکز .

— بکلر بکی — دوقتور

سعید جمیل

ترقیٔ اجتماعی

جمعیتلرك غایهٔ تشكلی وعلهٔ اولاده دها
ای برحال اجتماعی یی تأمین، تعبیردیكرله بشریت
ایچون هرنوع اسباب ترقی یی استحصال نقطه‌سنه

ایچونده غایهٔ املدر . هر موجود طریق بقاده
دائم اولدقجه ترقی‌یه طوغری ایلریله‌مك ،
حوزهٔ فنایه داخل اولمغه یوز طوتدیغی كی

موسیو روزوه‌لت فرانسز عسكری مانوره‌لرنده
M. Roosvelt assistant aux manœuvres militaires à Paris

معطوف اولمق لازم كلدیكی جهتله جمعیتلرده
ترقی برامرضروری كبی كوریلور وترقی ایتمیه‌ن،
افرادینه دها ایی برحال وموقع اجتماعی تأمین
ایده‌میه‌ن برجمعیتك حكمت تشكلی غیرموجود
اعتبار ایدلمك لازم كلور .

فی‌الحقیقه ترقی هر موجود كبی جمعیتلر

ریاضیینك‌مثبته مقابل معكوس وناقص استقامتده
كوستردیكی خطه مشابه براستقامت معكوسه‌ده
برحركت رجعیه آثری‌ارائه‌ایتمك‌مجبوریتنده‌در .
بعض سیغاره كاغدلری قابنده حیات بشرك
صفحات متعاقبه‌سنی ، قدمات متوالیه‌سنی ارائه
ایدن رسم ، ساحهٔ حیاتیه‌ده ترقی‌یی معنیدار

برصورتده تجسم ایتدیرو : بودار آلامه‌دوشن برمخلوق بشری ایلك سریر استراحتی تشکیل ایدن مهد نازده یکیردیکی دورحیاتی متعاقب قدمه قدمه یوکسله‌رك اوینایان ، تحصیل ایدن، قلبی محبت اوغرنده ضربان ایدن ، ازدواج ایدن، عائله باری یوکله‌ن، متعدد چوجقلریله

وهن وخرابی‌یه یوز طوتمش بر پیر سفید ریش وسر ، برفرتوت معتوه بی فراشکانه متعاقباً استحاله ایتمك اوزره بولندیغی مرقات اعتلادن یواش یواش نزول ایدییور ، ونهایت صل « عدم » دیدیکمز نسی بر یوقلقدن نشئت ایتمش ایسه ویه‌حه ینه او « وادیٔ عدم » ده

1 ١ 2- ٢

مانجستر مسابقهٔ هوائیه‌سی - (١) طیارشهیر موسیو پولهان آلت طیاره‌سیله هواده - (٢) مسابقهٔ هوائیه‌یه اشتراك ایدن موسیو فارمان ایله آلتٔ طیاره‌سی

La course aérienne à Manchester: 1 M. Paulhan dans son aéroplane: 2— M. Farmann pendant la course.

اوفاق برجمعیت تشکیل ایدن چوجق، مکتبلی، دلیقانلی ، زوج ، بابا ... شکللرندن کچدکدن صکره سن وسالنك اللنجی دورهٔ سنویه‌سنده تکاملك حد منتهاسنه واصل اولمش ، قدمات ترقیی نهایته قدرطیرمانشدر. بوندن صکره‌کی حیات ، سقوطدر ، تدنیدر ، قوای حیاتیه‌سی

قرار قیلیور ، مبدأ ومنتهانك برلشدیکنی ، ایکی متضاد ومتقابل نقاط عزیمتك بر نقطه‌ده تلاق ایتدیکنی اثبات ایچون بر مثال مجسم ذی حیات تشکیل ایدییور .

ساحهٔ حیاتیه‌ده‌کی بوصفحات تکاملی بز هرساحه‌ده ، هر موجود اوزرنده آز چوق

مشابه بر صورتده قولایلقله مشاهده ایده بیلورز.

جمعیتلر — که بر وجود معنوی‌یی حائز بر شخصیت معنویه‌در — ده عین قانون تکامله، عین طبقات ترقیدن مروره وو ظیفهٔ مقدره‌لرینی ایفادن صکره قوای حیاتیه‌لرینه بروهن طاری اولمش ایسه ه عین دركات سقوطدن كذاره محكو مدرلر. یالکز مخلوقات ذی حیات آره‌سنده اولیه‌جق، ابدی بر حیاتله معمر اوله‌جق، وتفرق واختلالدن مصون بوله‌جق کبی مدید وهردم مترقی بر دورهٔ حیاتیه‌یی حائز ظن اولونورلر؛ وعصرلرجه مدت مدارج عالیهٔ ترقیده یوکسلورلر.

بناءً علیه « ترقی » مسئله‌سی افراد واشخاص ایچون اولدیغی قدر جمعیتلر ایچون‌ده مهمدر،

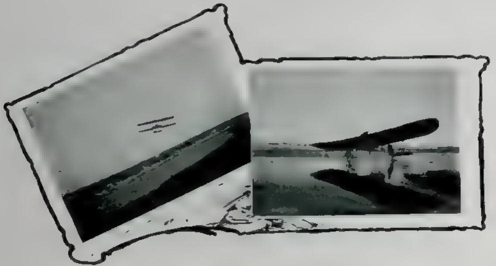

١ 2 ٢

نیس مسابقه‌لری — (١) طیار بلچیقالی وان دن بورن — (٢) مسابقه‌یه اشتراك ایدنلردن اولیه‌لاغرك صویه دوشمسی

Course aérienne à Nice 1 L'aviateur belge 2 L'aviateur Olieslager tombant dans l'eau.

همان بر نفسده طوغوب اوله‌ن هوام وحویناتدن باشلایه‌رق اون عصر کبی بر مدت طویله معمر اولان حیوانات ونباتاتك موجودیتی مثللو جمعیتلرده بر قاچ سنه‌لکدن باشلایه‌رق عصرلرجه ادامهٔ موجودیت ایدن حیاته مالك اوله بیلورلر. حتی جمعیتلرك قوای حیاتیه‌سی سوء استعماله اوغرامامز ایسه بونلر مرور زمانله محو ونابود جمعیتلرك عناصر ترقیاتی تدقیق وبونلرك تأثیراتی وه کبی قانونلره تابع اولدیغنی تحقیق حکمت اجتماعیه‌نك مهم بر مبحثنی تشکیل ایدر. بز بوراده ترقئ اجتماعینك غایه اعتباریله حاصل ایتدیکی نتیجه‌یی تدقیق ایده‌جکز.

∴

« اوکوست قونت » حکمت اجتماعیه علمنی

تأسیس و آکا بر اساس وضع ایتدیکی زمان بونی ایکی قسمه تقسیم ایتمش وجمعیتلری ترتیب وانتظاملری اعتباریله ـ یعنی بر قرار وثابت اولان مناسبات وروابط اجتماعیه‌لری جهتندن برفصلده تدقیق ایتدیکی کبی حرکتلوی اعتباریله یعنی احوال اجتماعیه‌نك ترقی وتکاملك تعاقب وتوالیسی ، حرکت اجتماعیه‌سی جهتندن ده آیری برفصلده تدقیق ایلمشدر. برنجی فصلده‌کی تدقیقاتی اوزرینه جمعیتلرك بر «حکمت اجتماعیهٔ توقفیه» سی نظریه سنی تأسیس ایتدیکی کبی ایکنجی فصل نوعندن حاصل ایتدیکی نتایج اوزرینه‌ده بر «حکمت اجتماعیهٔ حرکیه» نظریه سی درمیان ایتمشدر. قونت بو تدقیقاتنده ترقی‌یی انتظام اجتماعیك تکملی ، وانتظام اجتماعی‌یی ده بوتون اشکال اجتماعیه‌ده موجود اولان روابط ومناسبات غیر متحوله‌نك موجودیتنه ارجاع ایتدیکندن حکمت حرکیه‌نك حکمت توقفیه‌یه تابع اولدیغنی افاده ایتمشدر.

حالبوکه زمانمزده تدقیقات اجتماعیه ساحه سنده حصوله کلن ترقیات وبالتجربه استحصال ایدیلن نتایج ، تحولات وحرکات اجتماعیه‌نك اوکوست قونت زماننده محسوس ومشهود اولان درجه‌دن پك زیاده واسع اولدیغنی ارائه ایدیور. تدقیقات اخیرهٔ اجتماعیه کوستریورکه بوتون جمعیتلر قریه‌لردن تشعب ایتمش ، قریه‌لرده مبادیده مادری ویا ارضه مربوط توته‌می برر قلاندن [۱] تولد ایلمشدی .

بو صورتله الك عالی و الك مشوش اشکال اجتماعیه مدید برسلسلهٔ اشتقاق و قرابت ایله

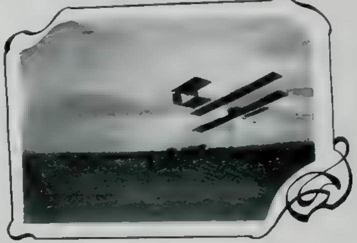

نیس مسابقهٔ هوائیه‌سی ـ طیار روسیه‌لی افیموف ایله آلت طیاره‌سی جوهواده

L'aviateur russe, M. Effimoff participant à la course de Nice.

---

[۱] «قلان» ، السانلرك آزچوق منتظم بر جمعیت تشکیل ایتزدن اولکی حالت تکشیه سیدر ، بوراده حیات قرویه هنوز باشلامامشدر . قلانلر مبادئ تأسسلرنده اکثریتله نسبت مادرانه اوزرینه تأسیس ایدرلر. تعدد ازواجه مساغ اولدیغی ایچون نسبت عائله پدره دکل ، بلکه والده‌یه تابع اولور. برده قلانلر وحوش وهوامدن ، اشجار ونباتاتدن، صخور وقوای طبیعیه‌دن برینی «توتم» نامیله تقدیس ایدرلر . بوصورتله توته‌ملری معین وثابت برمحله مخصوص اولان قلانلر ارضه مربوط برتوته‌می قلان تأسیس ایتمش اولورلرکه وطن فکرینك رشیمی دیمکدر .

3 ٣ 2 ٢ 1 ١

ارتیست ماداموازل دیان

صوك پارس موده‌لری - (١) كوش صیرمه ایشلمه‌لی فستان - (٢) آمپیر بیاض دانتلادن مانتو - (٣) صیرمه ایشلمه‌لی چوقه‌دن مانتو

L'artiste Mademoiselle Diane. Dernières modes parisiènnes. 1 Jupe brodeé d'argent 2 Manteau blanc en dentelles empire 3 Manteau en drap brode.

وحشی و سرسری قبیله‌لره مرتبط و متبای اولوردلر كه بو قبیله‌لده بزه انتظام اجتماعینك شكلی ظهار و تدین ایده‌جك تأسیسات ثابته و یا روابط دائمه‌نك همان هیچ بری یوقدر دیه‌بیلورز. جمعیات علویه‌یی تفریق ایدن اوصاف بطی بر صورتده اكتساب ایدلمشدر، بونلردن حالت ابتدائیه‌ده متحصل اولمش هیچ بریسی كوستریله‌مز.

دیكر طرفدن علم الارضك، فن مستحاثاتك، علم اشتقاق السنه‌نك، آثار عتیقه علمنك، علم الانساب الاقوامك كشفیات و نظریاتی بزه متعدداً ارائه ایدییورلر كه بشریتك صفحهٔ تاریخیه‌سی صفحهٔ قبل التاریخیه‌سنه نسبتله پك قیصه بر مدت تشكیل ایدر. تدقیقات علم الارضیه كوستریور كه بشریت اوروپای عرب‌یده دورحمو دیده یوز بیك سنه‌دن زیاده یاشامشدر. بو مدت ظرفنده بشریت بر طاقم صنایع بدیعی آثار و اختراعاتده بولنمشدر كه بو آثار و مخترعات شمدی اقطار مختلفه‌ده ساكن و دورهٔ تاریخیه‌یه داخل اولمامش اقوام مختلفه نزدنده و مثلا ارض الناراز ایله امید برونده و اوسترالیا جزائر مجتمعه‌سنده همان عین حسیات خرافتیه ایله، عین معتقداتله و عین تأسیسات بیتیه و عائلویه ایله مشهود و منظور اولمقده‌در.

بناءً علیه تحقق ایدیور كه جنس بشری هر طرفه نشر ایدن مهاجرتلر اكثریتله مصر حكومتنك تشكلندن یعنی فجر دور تاریخك انفلاقندن اول وقوعه كلمشدر.

بو مطالعاته نظراً انتظام اجتماعی نظریهٔ قدیمه‌سنه بدل احوال اجتماعیه‌نك توالی و تعاقبی واشكال اجتماعیه‌نك تحولات بطیئه‌سنی اداره ایدن قانونلری اقامه ایتمك اقتضا ایدر . بو اقامه كیفیتی محافظه‌كارلق فكریله افعال اجتماعیه‌ده ثبات وقرار میلاناتنك معدومیتنه وفكر انقلاب ایله میل ابداعه مانعه تشكیل ایتمسنه سبب اوله‌ماز. اجتماعیسی‌ده لازم التدقیقدر . بناءً علیه هردم متحول اولان جمعیتك اسباب تحولاتنی اداره ایدن بعض قوانین اجتماعیه‌نك تدقیق ایچون بونك برزمان معین ظرفنده‌كی موقع ووضعنك دخی تدقیقی قیمتدار بر عنصر معلومات تشكیل ایدر. بو صورتله قونتك حكمت توقفیه وحكمت حركیه نظریه‌لرینی قبول ایتمك ، فقط بونلرك

موسیو ، مادام ومادموازل روزوه‌لت طیار حرأنكار دوبونه‌یی خصوصی لوجه‌دن سیر ایدركن
Monsieur et Madame Roosvelt regardant voler l'aviteur M. Dubonnet

چونكه اك منتظم ومتین تحولات اجتماعیه او قدر مدید عصرلر ظرفنده تحصل ایتمشلردر كه بونلرك روش تكامللری تعقیب اولنه‌مق اولورسه معناً معدوم حركت ظن اولنه‌جق درجه‌ده ثابت اولدقلری كوریلور. مع مافیه بر جمعیتك حركات تحولیه‌سی نه قدر سریع اولورسه اولسون او جمعیتك مفروض بر آن ظرفنده‌كی حال تعریفنده جمعیتك احوال ثابته وی حركیه‌سندن باحث دیه تعریف ایتمكدن ایسه جمعیتك هر هانكی برزمنده‌كی موقع اجتماعیسی ایله ادوار متعاقبه‌ده‌كی تكامل وترقیسی قانونلرینی تدقیق ایدر ، ایكی فصل اولمق اوزره تصور وبیان ایتمك حقیقته دها موافقدر .

تحولات اجتماعیه‌نك ضروری اولدیغی افادات سابقه‌دن مستبان اولدی . فقط عجبا بو تحولات هر وقت ویا اكثرزمانلرده شرائط حیات بشریه‌نك اصلاحنه‌می معطوفدر ؟

هیچ اولمازسه عجبا تحولات اجتماعیه‌نك غایه‌سی جنس بشرك ویا جمعیتی تركیب ایدن افراد ذی حیاتك خصائص ممیزه‌سنك تكمله خادم اولیورمی ؟

بو سؤاللره زمانه و اقوامه كوره مختلف صورتلرله جواب ویرلشدر .

۱ — 1

(۱) طیار دو بونه روزوه‌لتك اوكنده جوهواده طیران ایدركن - (۲) دوبونه‌سطح ارضه ایندكدنصكره والده‌سی ایله قوجاقلاشیركن

1 - L'aviateur Dubonnet embrassant sa mère après être descendu à terre.
2 — M. Dubonnet volant en aéroplane

علم حكمت اجتماعیه بو مبحثده نیكبین و بدبین مختلف متخصصلرك مطالعاتنه جلوه‌گاه اولمشدر. ذاتاً علما ومدققین آره‌سنده‌كی نیكبینلك ایله بد بینلك اساسنه مستنداولان مطالعات تدقیقات اجتماعیه‌نك تعمیق ایدلدیكی زماندنبرو ساحهٔ اخلاقیه‌یی ترك ایدرك اجتماعیاته انتقال ایتمشدر[۱]

نیكبینیٔ اجتماعی، ترقیاته اعتقاددن عبارتدر. فرانسز حكمت اجتماعیه‌سی بو اعتقاد ایله متصف اولدیغی كبی (قوندورسه ، فوریه ، قونت ، لیتره هپ نیكبیندر ؛ احوال بشریه‌ده ترقی حصولنه معتقددر .) دها آز بر مرتبه‌ده اوله‌رق انكلیز حكمت اجتماعیه‌سی‌ده عین حالی تمثیل ایدر . (باژه‌هو ، لوبوق بو میانده تعداد ایدیله بیلور .) مسلك نیكبینی بو اعتقادده‌در كه بشریت مرقات مدنیته صعود ایچون وحشت قبل التاریخیه‌یی ترك وآندن انفكاك ایتمكله خصائص وقابلیتلك انكشافنی تأمین ، قوای

[۱] ساحهٔ اخلاقیه‌ده نیكبینلك ایله بدبینلك بو اساسدن باشلار : فطرت بشریه خیر محض اوزرینه‌میدر ، یوقسه شر محض اوزرینه‌میدر ؟ برنجی فكری التزام ایدنلر نیكبین ، ایكنجی فكری قبول ایدنلر بدبین صنوفنه منسوبدر . بو مباحثات عصرلرجه مدت دوام ایتمشدر .

طبیعیه اوزرنده‌کی نفوذینی تزیید، آلام ومزاحم معنویه‌نك تأثیراتنی تنقیص ایتمشدر. ترقی‌یه معتقد اولانلر میاننده بوتون تحولاتك مطلقا وبای حال بر خیره منجر اولدیغنی ایراد ایدنلر اولدیغی کبی عدل وبختیارلغك بین‌البشر نما وتزایدندن زیاده معلومات واختراعات بشریه‌نك تزاید ایتدیکنه معتقد واو صورتله قید واحتیاط تحتنده تیکبینلك اثرینی اظهار ایدنلرده واردر.

بدبینلك نظریه‌سی اون طقوزنجی عصرك نصف اخیرنده آلمانیا فلسفهٔ اجتماعیه‌سی ایله تأسس ایتمشدر.

بو نظریه بویوك بر سوسیالیست مکتبی طرفندن، یعنی «مارقس» مکتب اشترا کیسی جانبندن قبول ایدلمکله آلمانیاده وآندن صکره ایتالیاده انتشار ایتدیکی کبی فرانسه‌ده ده طرفدار پیدا ایتمشدر. مدنیت حاضره‌نك ایجاب ایتدیکی مسلك بدبینی آزچوق هر طرفده رواج بولمشدر. مع مافیه فعلیات بو فکر ایله هیچ ائتلاف ایتمیور: دنیانك هر طرفنده انسان سعادتحالنی استحصال ویا شرائط حیاتیه‌سنی تعدیل واستکمال ایچون صرف مساعیدن کری طوردیغی یوقدر.

«ادوارد هارتمان» نام آلمان فیلسوف «اعتقادسزلك فلسفه‌سی» عنوانلی رسالهٔ موقوته‌ده بشریتك دیانت بدبینی‌یی قبول ایتمدن اول، ترقی‌یه اعتقادك خیالات معظمه‌دن برینی تشکیل ایتدیکنی تعلم ایتمسی الزم اولدیغنی ایراد ایتمشیدی.

آلمان اجتماعیونی آره‌سنده پك درین برایز براقان بو فکر ایام اخیره‌ده «ویه‌رقاند» طرفندن خلاصه ایدلمشدر. بو مؤلفه کوره حال وحشتدن حال مدنیته انتقال کیفیتی مناسبات تعاونیه‌یی حاصل ایتدیرن سوق طبیعیلرك کرك انسانلرده وکرك حیوانلرده محو ومعدومیتیله تقابل ایدیور. ایشته مؤلف بو مطالعاته بنای ادعا ایدرك مدنیت روابط اجتماعیه‌نك انحلالیدر، دیور.

بو ادعا پك غریبدر. مدنیت حاضره‌ده روابط اجتماعیه‌نك انحلالنی ادعا ایتمك جمعیت وادیٔ عدمه یووارلانیور فرض ایتمکله مساویدر. حالبوکه جمعیات متمدنه عصرلردنبری پابرجادر. احتمالکه روابط اجتماعیهٔ سابقه زائل اوله‌رق یرینه جمعیات متمدنه‌یه خاص برطاقم روابط قائم اولمشدر؛ فقط رابطه‌سز جمعیت تصوری جمعیتدن مقصود اولان معنا ایله قابل ائتلاف دکلدر. بناءً علیه مدنیتك روابط اجتماعیه‌یی فك ایتدیکی فکری، برصورت مطلقه‌ده، طوغری اوله‌ماز.

دیکر طرفدن ترقیاتك موجودیتنه صورت قطعیه‌ده اعتقاد فکری‌ده برخطای فعلی‌یه، یعنی وحشت ایله تفسیرورلکی بربرینك مماثلی ومرادفی عد واعتبار ایتمکه استناد ایدر. انتظام اجتماعینك هر یرده وهر زمانده میلانات شخصیه‌نك افتراساتنه قارشی غلبه‌دن عبارت اولدیغی ظننده تولدایلر. حالبوکه حس تعاونك قبائل وحشیه‌ده اولدیغی قدر قوتلی، حس انانیتك ده بالعکس بو قبیله‌لرده کورلدیکی مرتبه ضعیف اولدیغی حال اصلا کورلمه‌مشدر. حالت ابتدائیه‌ده‌کی تفسیرورلك کتلوی بر تفسیرورلکدر.

اکر ترقی بروقعه ایسه بووقعه معلوماتك وبوکا مقابل اولان وظائف دماغیه‌نك تکملی ایله، انسانك اشیا اوزرنده‌کی قدرت نفوذیه‌سنك تزایدی ایله‌وبشرك بالذات کندیسی اوزرنده‌کی طرز حاکمیتنك درجهٔ تشکلی ایله متناسبدر.

بوراده جنسك سعادتحالنك تزاید ایدوب ایتمدیکنی آرامق طبق برکاهلك برچوجقدن دها بختیار اولدیغنی ادعا ایتمکله مساویدر. برچوجغك قیغوسزلغی بونی کاهلك کرفتار اولدیغی فنالقلردن حفظ وصیانت ایدر، فقط حسیاتنك قرارسزلغی بونك شدتلی ودواملی هیجانلره مالك اولمسنه مانع اولور. قبائل وحشیه‌نك حیاتی بونلری برمتمدن آدمك هروقت کرفتار ومحاط اولدیغی اکدار وآلامدن، ومسائل عدیده‌دن مصون قیلار؛ فقط عین زمانده الك علوی وحصائص بشریه‌نك تنمیه وانکشافنده‌کی حظوظاتدن‌ده محروم ایدر.

بناءً علیه ترقی منتظم ودواملی بیله اولسه نسبی اوله‌جقدر. ترقینك نسبیتنی اثبات ایدن حالاتدندرکه تاریخده بونك مدید وطویل بر انحطاطه دوچار اولدیغی‌ده کوریلور.

علم حیاتده وعلم روحده انحطاط الك علوی والك یکی اوصاف وخصائلك محو وتخریب اولمش اولمسنه اطلاق اولنور. انحطاط بعض مؤلفلره کوره بشریتك ویا برشعبه‌سنك نقطهٔ عزیمتنه، مبدأنه عودتی دیمك دکلدر، بلکه جمعیات علویه‌یی جمعیات سفلیه‌دن تفریق ایدن وظائفك کسب ضعف ایتمسیدر: مثلا حقوق، اخلاق اجتماعی، تربیه کبی وقایع وافعال، ارائه ایتدکلری طرز حاضرلرینه کوره، برجمعیت عالیه‌یی برجمعیت سافله‌دن تفریق ایدن وظائف اجتماعیه‌دره، بونلر جمعیتك تعالیسیله برابر کسب قوت ایدر. الك مشهور انحطاط اجتماعی یونانستان وروما مدنیتیله تمدن ایدن اوروپای جنوبینك شمال وشرقده ساکن اولان ژرمن، سلاو، سقاندیناو، هون، مجار وسائر اقوامك هجومی اوزرینه کرفتار اولدیغی انحطاطدر. معمافیه بوانحطاط انحطاطاتك الك ضررلیسی دکلدر. شرق بوانحطاطلردن دها زیاده متأثر اولمش، چونکه ایران، سوریه وهندمدنیتلری ترکستاندن وقوعبولان مهاجرتلر سببیله ابدیاً محو ونابود اولمشدر.

بوتفصیلاته کوره عجبا اقوامك، ترقیده برنقطهٔ نهائیه‌یه واصل اولدقدن صکره مراحل تکملاتلرینی عکس استقامتده تکرار قطع ایتمکه مجبور اولدقلرینه اعتقاد ایدلمك لازم کلورمی؟ فلسفهٔ تاریخیه مؤسسی اولان «ویقو» بوفکرده‌در. انحطاط حقنده‌کی «هلزون» نظریه‌سی (ترقیات بشریه‌نك بر خط هلزونی تعقیب ایتدیکی حقنده‌کی نظریه) خیلی طرفدار قازانمشدر. حالاده طرفداره مالکدر؛ فقط وقوعات ایله تأیید ایتمه‌مشدر. اقوام متمدنه نزدنده الك مشهور انحطاطات باربارلرك هجومیله تحصل ایتمشدر، حالبوکه باربالق فسحه‌سی تضیق ایدیوربوندن‌ده بعض اجتماعیون بروجه آتی بر قانون استخراج ایدیورلر: باربار لاینقطع متمدنه تمثل ایدر. بوقانونك دلائلی فعلیات عدیده ایله مؤیددر.

ادرنه فی ۱۲ حزیران سنه ۳۲۶

بدیع نوری

۱ ـ ایران مشروطیتنك مؤسسی مرحوم مظفرالدین شاه ۲ ـ مجاهد حریت ستار خان ۳ ـ شاه ایران احمد شاه قاجار حضرتلری ٤ ـ سپهدار ٥ ـ سردار اسعد ٦ ـ نائب السلطنه عضد الملك ۷ ـ صمصام السلطنه ۸ ـ ضرغام السلطنه ۹ مجاهد حریت باقر خان .

1— Le Shah défunt Mouzaffereddin, fondateur de la constitution en Perse 2 Settar khan un des héros de la révolution. 3 -- Le Shah de Perse Ahmed katchiar khan 4 — Sipehdar 5 — Serdar Essad 6 Naib-ul-Saltane Adad-ul-Mulk 7 Samsam-el-Saltane 8 Dergam-ul-Saltane 9 Bakir khan un des libérateur Persans

ایران

تاریخ انقلاب

برنجی انقلابده ایرانك احوال داخلیه و خارجیه‌سی

اخیراً شرقده وقوع بولان انقلابتك منبعی اقصای شرقده کوندن کونه خارق العاده بر صورتده ترقی و تعالی ایدن ژاپونیانك مظفریات وانتباهنده آرامالی . موقدن، جوشیا مغلوبیتی متعاقب شرق آرتق روسیه دولتنده ممتنع الغلبه قوتی کوره‌میور . ایرانیلر، اونك اصلا مغلوبیته دوچار اولمز برقوته مالك اولدیغنی ظن ایدرکن ژاپون اردوسنك مهابت وحیقته قارشو سرنکون انقیاد اولدیغنی کورنجه، کمال شطارت و ابتهاج ایله، سنه‌لردن برو پرورده ایتمش اولدقلری آمال

وطنپرورانه‌لرینی، موقع فعل و تطبیقه وضع ایتمکه استعجال ایدییورلردی .

فرانسه اختلال کبیری بتون اوروپایه بر حیات جدیده بخش ایتمش . فکرلرده عظیم بر انتباه حاصل اولمش ایدی . عدالت مطلقه . مساوات عمومیه و حریت کامله‌نك حقوق طبیعیهٔ بشریه‌دن

اولوب مستبد حکمدارلرك ، ظلمه و جبابره‌نك ایادیٔ تعدی واعتسافنده اینگله‌مکده ایکن ، اقصای شرقدن طلوع ایدن شمس حریت مظلوم و مغدور شرقلیلرك آمالنی تنویر ایتدی . اوت ! آسیا قطعه‌سی یکدیگرینی توالی ایدن اعصار وادوار عدیده ظرفنده عنعنات و تعصبات

ایران مجاهدین حریتندن (۱) باقر خان ایله (۲) ستار خان و افراد معیتلری

Bakir Khan et Settar Khan deux heros de la révolution persane

اولدیغی حقوق بشر بیاننامه‌سیله هر طرفه نشر واعلان ایلشدی . فقط فرانسه‌نك میدان انتباهه وضع ایتدیکی افکار احرارانه یالکز اوروپاده توسیع دائره ایدرك بر عصر قدر اوروپا حدودندن خارجه چیقمدی . مهد معلای بشریت و مدنیت اولان سالخورده آسیا نعمات حریتدن محروم

قدیمه‌نك قعر عمیقنده طاشلاشمش طورمش اولدیغی ایچوندر که مقدراتی انکلتره و روسیه‌نك دست سیاستنده ایدی . بر حالده که اون طقوزنجی عصر ظرفنده ممالك شرقیه‌ده ظهور ایده‌کلان وقوعات سدیده‌نك صفحات مختلفه‌سنده او ایکی معظم حکومتك دست آهنینی مشاهده

اولنور . انکلتره قراللغنك مشایجه جوهری
اولان هندستان قطعه‌سی ایچون روسیه ابدی
بر کابوس اونشدی . دیکر طرفدن روسیه
آسیانك حاکم یکانه‌سی اولمق امللرینی پرورده
ایدر ایکن آلمانیا بر جهتدن انکلتره‌نك تعقیب

اوروپاده تکثیر نفوذ ایتمسنی مؤدی اولدی .
بیکسفلد اوروپا دولتلرینه خطابا آسیاده
هرکس ایچون بر اوطه واردر » دیور ایدی .
فقط محسوز سیاست بردنبره دوندی ،
روسیه‌نك محیط اجتماعیسی درحال تبدل ایتدی

ایران مشروطیتنك استحصالی اوغرونده فوق العاده فداکارلقلرده بولنان مجاهدین حریتدن یفرم خان
بعض اشرایی تأدیب ایتمك اوزره زنجانه عزیمت ایدرکن

Yefrem Khan un des apôtres de la liberté.

ایتدیکی سیاسته قارشو بر سد چکمك ودیکر
جهتدن روسیه‌یی کندی حدودندن اوزاق
براقق مقصدیله دائما اونی تشویقدن خالی
قالمیورایدی . بویله‌جه انکلتره وروسیه آره‌سنده
سنه‌لردن برو حکمفرما اولان ضدیت آلمانیانك

واقصای شرقدن توجه ایدیلان شدتلی براوق آسیا
زدرهاسنك بتون موجودیتنی صارصدی . روسیه
اقصای شرق صولرنده مغلوبیت شدیده‌یه
دوچار اولنجه آسیا حکومات صغیره واقوام
مختلفه‌سی قورقولرینی برطرف ایدرك اوته‌دنبرو

پرورده ایدلمکده اولان آرزولرك تظاهرات وتجلیاتی علائمی میدان اشباهده مشاهده اولنمغه باشلادی .

ایرانده مدهش بر استبدادك پنچهٔ آهنینی آلتنده ایکلهین اقوام مختلفه و بالخاصه ملت حاکمه اختفا کاهلرندن میدانه چیقوب حریت ابدیه افکاری طبقات مختلفهده نشر ایتمکده تهالك کوستردیلر. حال بوکه اصول مشروطیتك

تبریز محاصره‌سنده ستار خان غروپی
Settar Khan pendant le siège de Tabrez.

تبریز محاصره‌سنده باقر خان غروپی
Bakir Khan pendant le siège de Tébriz.

قزوینده قتل اولنان ایکی مستبد مرتجعك صورت تشهیری
Deux réactionnaires tués à Cazvin

هر درلو معاونت و مظاهرتنه نائل اوله جقلرینی امید ایدن شرقلیلر بودفعه حریتك صورت ظاهره‌سیله تلاقی ایدلدیکنه و منافع سیاسیه ایچون الك متمدن اقوامك سیله حریت کامله‌یی پایمال ایتمکده هیچ تردد ایتمدکلرینه قانع اولیورلردی . فقط نهایت ایرانیلر « بزم‌قو تمز بزه کفایت ایدر . بشقه‌لرینك معاونت و مصافقتنه

طهرانده ارمنی طاشناکسیون فرقه‌سنه منسوب بر مجاهد مقتولك مداولات آلنان رسمی
Un des liberaux persans tué à Téhéran.

مؤسس اولی عد اولنان انکلتره عمومیت اعتباریله اوپانان افکار احرارانه‌یه قارشو بر مدت ترددکار بر وضعیت آله‌رق علاقه‌دار اولدیغی اشبو انتباهات و انقلاباتی تشویقه اتمکدن صرف نظر ایلکمیت موقته و ا دیلرنده ه بولن اولدیغی و ادی ... ت وحریه ه ور ت

عرض احتیاج ایتمه‌یز. بشرط آنکه اونلر طریق مشروطیتمزده خط حرکتمزه مانع اولمسونلر» دیه فریاده باشلادیلر.

بوکون هر یرده اشکال واقوام بشقه، زمین بشقه، زمان بشقه‌در؛ هر قومك امزجۀ اخلاقیه‌سی، بولندیغی محیط، حیات اجتماعیه وخصوصیه‌سی یکدیگرندن پك فرقلی‌در؛ اجداددن انتقال ایدن

طهران مجاهدین حریتدن (جهانکیر) قومیته‌سی
Le Comité, Djihanguir formé des libéraux.

ارثیات اخـلاقیه، عادات وعنعنات قدیمه البته صکره‌دن حاصل اولان مؤثرات خارجیه‌دن دها قوتلیدر.

شـاهلرك وچارلرك استبدادلری آلتنده ایرانیلر سنه‌لردنبرو ابکمیت مطلقه ایچنده امرار اوقات ایدییور، یالکز غربده حکمفرما اولان افکار حریته انظار احتراصات ایله باقیورلردی

او محتکر خانلرك، آغالرك و بتون جبابرۀ استبدادك ظلم اعتسافلری البته داماللرینه ایشلمش، حسیاتلرینی زیر وزبر ایلمشدی. فقط ایشته بتون بونلر سوائق حریتندندر انسان بوکی سوائق وتشویقات سایه‌سنده‌درکه اجتهادینی، جسارتنی تقویه، وطنه وطنداشلرینه وبمضاده بتون جهان معرفته قارشو پك بیوك ومبجل خدمتلر ایفا ایدر.

ایرانده حق تصرف، حریت، حریت افکار و وجدان، حریت ساعیانه معدوم ایدی. زواللی فقرا، آغالرك نفوذ و تأثیری آلتنده زنجیر بند اوله‌رق قازاندیغی یومیه‌یی اونلره یدیریر، بتون کویلر، اراضیٔ واسعه آغالرك تحت تصرفنده اولوب جزئی بر یومیـه ایله اونلری چالیشدیرلر وبو زواللیلری بر چوق اشکنجه‌لره دوچار ایده‌دکلری کبی دائماً حقلرینی ده غصب ایدرلردی.

بویله‌جـه فلاکت وسـفالت یوماً فیوماً شـاهلرك مملکتنده تحملفرسا بر حاله کلیور قلبلردن فوران ایدن فریادلر اهسته اهسته صماخ حقیقت ملتی تحریش وتحریك ایتمکه باشلایوردی.

شاهلر ایران کنجلرینك اوروپا دارالفنونلرینه دوام ایدوب تحصیل علم ومعرفت ایتمه‌لرینه مساعده ایتمزلردی. فقرانك فلاکتنی، مملکتی باشدن باشه استیلا ایدن اضمحلال عمومی‌یی رفع ودفع ایتمکه بدل متغلب آغالرك مظالم واعتسافاتنی ترویج ایدرلردی. فقط «بر ایش ضیق اولنجه البته متسع اولور»، افکار احرارانه یواش یواش اویانمغه باشلادی. هرکس حکومتك استبدادندن، حقسزلقندن بیقمش، اوصانمش، عمومی بر فوران، بر انقلاب نشانه‌لری یواش یواش کورنمکه باشلامشدی. شاه مظفرالدین بونلری حس ایدر، فلاکت عمومیه‌دن خبردار اولوردی؛ فقط حیات حکومتنه منتظم ومحکم بر مشروطیتك واقع اوله‌جق نفوذ وتأثیرندن قورقدیغی ایچون امال احرارانه‌یه قارشو ظاهراً بالکز معارض بولنور ایدی. نهایت ژاپونیانك اقصای شرقده مظفریتی، روسیه‌نك مغلوبیت وهزیمته دوچار اولماسی آسیا حیات سیاسیه واجتماعیه‌سنك محورینی تبدیل ایتدی. مراد واحد اولان مشروطیتك البته والبته مقدرات اقوامده، حیات مملکتده عظیم تأثیرات کوستره‌جکنی آرتق هرکس یواش یواش اکلایوردی.

موقدن مغلوبیتنی متعاقب چار نیقولا حضرتلری روسیه‌ده حکمفرما اولان هیجان عمومی‌یی تسکین ایتمك ومدهش اختلالاته میدان ویرمه‌مك ایچون (١٩٠٥) مشروطیتی اعلان ایتمکه مجبور اولمش ایدی. ایشته او زمان ابدی بر حرکتسزلکه دوچار اولدیغی ظن ایدیلن ایران میدان انقلابه آتیله‌رق اجتهادك الك کزیده نمونه‌سی، موجودیت ملیه وماهیت

کیلان مجاهدلرندن بعضلری
Les héros de la liberté de Guevlan.

بشریه‌سنی درحال اظهار ایتدی. بر حالده‌که ایران مجتهدلرندن بویله آنی بر حرکت بکله‌میه‌ن حاکملر، خانلر، اغالر تلاشه دوشیورلر یدملتله ناصیهٔ استبدادلرینه ابدی برشانبه نقش ایدیله‌جکنه قانع اولیورلردی. وادیٔ مجاهده‌ده خارق العاده جسارت وفعالیت کوسترن ایران احراری اوزماندن اعتبار آقوای استبدادیه‌یه قارشو مبارزه‌یه باشلایه‌رق حق حریتی ایادیٔ

غاصباندن استرداد خصوصنده بر عزم قوی کوسترمکه باشلامشلردی .

ایران سیاستی تهلکه‌ده ایدی احوال خارجیه وداخلیه‌سی پك مشوش اولوب افق دائما کثیف ومظلم بلوطلرله محاط ، احتراصات سیاسیه‌یه جلوه‌گاه اولمش ایدی . روسیه وانکلتره ذاتا مملکتك یاریسنه مالك اولدقلرندن اقسام سائره‌سنی دخی اره‌لرنده تقسیم ایتمك ایچون نهایت عقد ائتلاف ایتدیلر . فقط بو ائتلافك ظاهرا هیچ برنشانه‌سی کورنمیور، بری حقوق اهالینك مدافعی، دیکری ده شاهك مروج اجرا آتی اولمق خصوصنده یکدیکریله رقابت ایدیورلر ایدی . فقط هانکیسی موفق اوله‌جق ایدی؟ اکر مجاهدین حریت مشروطیتی اعلانه موفق اولورلرسه انکلتره دعواسنی قازانمش بوله‌جق ایدی عکس تقدیرده ایسه روسیه برطرفدن انکلتره ایله عقد ایتمش اولدیغی خفی ائتلافك مشروط لهی اولان تقسیم ملك قضیه‌سنده کسب رجحان ایده‌جکدی. فقط روسیه‌نك پرورده ایتدیکی آمال احرار ایرانیانك حمیت وفعالیت وطنپرورانه‌سنه قارشو منتج موفقیت اولمدی . انکلتره‌ده مجلس مبعوثان اعضالری، خارجیه ناظرینی کرارا استیضاحه دعوت ایدوب ایرانی روسیه‌نك تعرضات وتجاوزاتندن قورتارمغی توصیه ایدییورلردی . انکلیز مطبوعاتی روسیه وانکلتره‌نك ایرانده تعقیب ایتمکده اولدقلری سیاست مشئومه‌یی تقبیح وتنقید ایدرك بونك حریت بشریه‌یه مخالف اولدیغنی بیان ایدییورلردی .

دیکر طرفدن روسیه انکلتره‌ده حکمفرما اولان افکاردن طولایی حکومت مشارالیها ایله عقد ایتدیکی ائتلافك مشروط لهنی فعلا تطبیق ایده میه‌جکنی اکلایه‌رق داخلا عصیانلر اختلالر چیقارمق ایچون بر طرفدن ایران مستبدلرینی تشویق دیکر طرفدن خفی مأمورلر کوندره‌رك ایقاع اختلاله غیرت ایدیور ایدی. بوندن مقصد اختلالی متعاقب بالفعل مداخله‌یه حق قازانمق ایدی .

نهایت انکلتره حکومتی برطاقم تأثیراتك موجودیتی وانغلوساقسون قومنك حریت بشریه خصوصنده اوته‌دنبرو قازانمش اولدیغی شرف و شهرته خلل کتیرممك لزومنی تقدیر ایله احرار ایرانیانك آمالنی ترویج ایتمش اولمق ایچون مظفرالدین شاهی اعلان مشروطیته اجبار ایتدی . بعض روایاته نظرا آلمانیانك کرارا اصرار وتکلیفی اوزرینه انکلتره حکومتی منافع سیاسیه‌سی خلافنه اوله‌رق ایرانده مشروطیتی اعلان ایچون اجرای تأثیره مجبور قالمشدر، دنیلیورسه‌ده روایات مرهانکی بر نتیجه‌یه اقتران ایدرسه ایتسون انکلتره روسیه‌نك بعض آمالنی پایمال ایدرك حقوق بشر قاعده‌سنی ایرانده بحق تطبیق ایتدیرمکه سعی ایتمش عد اولنه‌بیلور.

⁂

برازده ایران اختلالنك ظهوری ایله مشروطیتك اعلانی وشاه ایله احرار اره‌سنده وقوع بولان مبارزات ومحارباتك صفحات مختلفه‌سنه دائر معلومات ویرهلم .

مجاهدیندن مجروح دوشنلردن تداوی ایدیلن اوزره آتابکك پارقنده بولنانلرك صورت استراحتلری
Les blessés soignés dans le parc d Atabey.

خسته‌خانه‌ده مجروحین و مجروحینه خدمت ایدن خرستیان قادینلر
Les blessés et les garde-malades.

۱۹۰۶ سنه‌سی تموزك اوتنجی کونی اون بیکی متجاوز مقدورین عین‌الدوله‌نك اجرا ایتدیکی مظالم و اعتسافات بی‌نهایه‌یه قارشو شکایت ایتمك و ایرانی بوکی جبابره و ظلمهٔ استبدادك ایادئ تجاوز و تغلبندن قورتارمق ایچون انکلتره سفارتخانه‌سنه التجا ایدرك وزیرك عزلی و عدالت مطلقه‌نك متساویاً توزیعنی طلب ایدیلر.

بوغیر ملحوظ اولان مراجعتله حاصل اولان تأثیراتدن صنوف احرار استفاده ایدوب درحال پروپاغانده و ایرانده عدالت مطلقه‌نك تقرری انجق اعلان مشروطیتله قابل ومیسر اوله‌جغنی هر طرفه افهام ایتمکه باشلادیلر . اوندن صکره آرتق طلب عدالت طلب مشروطیت شکلنی آلدی . طهران، تبریز، ارمیا وسائر بلاد مشهوره‌ده احرارك عددی

دوشنیورلرودیکرطرفدن مساوات عمومیه‌دن طولایی بر عاجز ایله بر خان آره‌سنده حقوق مدنیه ، حقوق طبیعیهٔ بشریه واحقاق حق نقطهٔ نظرندن هیچ برفرق کوزه‌دیله‌میه‌جکنی بیلدکلرندن بومنافع خسیسه وامتیازات موهومه‌لرینی محافظه ومدافعه ایچون اختلالی هنوز رشیم حالده ایکن محو ایتمکه وصورت قطعیه‌ده وجود بولمه‌سنه ممانعت ایلمکه تهالك

مجروحین و بیمار خسته‌خانه هیئتی
Les blessés à l'hopital

کوندن کونه تزاید ایتمکه باشلایور، سنه‌لردن برو جبر واکراه، ظلم واشکنجه ایله زوالی ایرانیلرك قانلرینی امن، ماهیتلرینی چوروتن، حقلرینی غصب ایدن متغلبه‌لر مشروطیتك ملته بخش ایده‌جکی حق حاکمیتی وبونك نتیجهٔ طبیعیه‌سی اولمق اوزره غصب وضبط ایتمش اولدقلری اراضی ، املاك وعقاری اصحابنه اعاده‌یه مجبور اوله‌جقلرینی کمال دهشتله

کوستریبورلردی . فقط آرتق ایش ایشدن کچمش ایدی ، هر طرفدن شاه مظفرالدینه کشیده قلنان متعدد تلغرافنامه‌لر ایله مشروطیتك اعلانی واوتاد مشورتدن اولان عدالت مطلقه، حریت کامله ومساوات عمومیه‌نك سیاناً توزیعیله حاکمیت ملیه‌نك تصدیق وقبولی طلب ایدلمکده ایدی . شاه مظفرالدین مملکتنده جریان ایدن وقایعك خون آلود بر طاقم مناظر فجیعه تولید

ایده‌جکنه قانع اولدیغی واساساً کندیسی طمع‌ آدە حریتپرور بولندیغی ایچون اصوات احراره وفریاد عمومی‌یه قارشو آرتق مقابله ایتمك قابل ومعقول اولیه‌جغنی صورت قطعیه‌ده آكلادی. نهایت ۱۹۰٦ سنه‌سی اغستوسنك اوچنجی كونی طهرانده مشروطیتی كمال دبدبه ایله اعلان ایتدی. عین سنه تشرین اولنك یدنجی كونی ایران

ارمسنه آكمكه باشلادیلر. بو تأثیر ایله بعض محللرده مجاهدین حریت ایله ارتجاعیون ارەسنده اوفق تفك مصادمات وقوع بولمغه باشلادی. حالبوكه حكومت مركزیه هنوز اركان سابقه‌دن متشكل اولدیغی ومجلسك حكم ونفوذی هنوز رشیم حالنده بولندیغی ایچوندركه بو آثار ارتجاعی دها مبدأنده محو ایده‌میوردی.

رشت حكومت دائره‌سنك احرار طرفندن تخریبندن صكره آلنان بر رسم

Gouvernement de Recht détruit par les libéraux

مجلس مبعوثانی كشاد ایدیلەرك شاه مظفر الدین نطق افتتاحیه‌یی قرائت ایلدی.

فقط اواثنا اده تبریز وارمنیا جوارنده مشروطیت علیهنده بولنان وحاكمیت ملیه اساسلرینی قبول ایتمیان خانلر واغالر پاره‌قوتی ایله برچوق سرسریلری اطرافلرینه جمع ایدرك اونلر واسطه‌سیله یواش یواش ارتجاع تخملرینی جهلای ناس

مظفر الدین شاه فرق مختلفه‌نك مجادلاتنه قارشو پك مشوش ومشكوك بر وضعیتده بولنیور. دیكر طرفدن ده روسیه خفی برطاقم عامللر واسطه‌سیله بعض كیمسه‌لری دائما تشویق وتشجیعدن خالی قالمیور ایدی. بوكبی تأثیراتك موجودیتی نظر دقته الانلر مشروطیتك موقتاً اجرای حكم ایده‌جكنی شبهه‌سز كوریورلردی.

قزوینده محبس ظلم واستبدادك آلاتی مجاهدین طرفندن احراق اولنیور
Les libérateurs persans brûlant les armes des réactionnaires à Cazvin

۱۹۰۶ سنه‌سی کانون اولنك اوتوزنجی کونی شاه مظفرالدین مجلس مبعوثانده تشکل ایدن قومیسیون مخصوص طرفندن تنظیم ایدلن قانون اساسی‌یی امضا ایتدی .

۱۹۰۷ کانون ثانینك سکزنجی کونی ـ نه قدر یازیق درکه ـ مظفرالدین شاه وفات ایدیور ، اوغلی محمد علی شاه جالس تخت ایرانیان اولیوردی . حالبوکه محمدعلی طبعاً مسرت ، ظالم ، جبار وکلمه‌نك بتون معنا ومفهومیله مستبد بر غدار ایدی . مشروطیتدن حظ ایتمز وحقوق ملتی غصب ایتمکه چاره آثار اولامیندن کمال تهالك ایله فرصتلر آرامغه باشلادی . روسیه‌نك ال آلتندن تشویق وتشجیعی حصول آمالنه خدمت ایتدیکندن جلوسندن بر آی صکره مجلسه قارشو اعلان خصومت ایدرك ویریلان قرارلری امضادن امتناع ایتدی . ایشته اواثناده حرکات اختلالیه باشلایور ، ایرانك بیوك شهرلرنده مستبدلر احرارك شمشیر غضب وحدتنه اوغرایور ، کربلاده بعض مجاهدلر شاهه قارشو خلق اختلاله تشویق ایدییورلر ، هرطرفدن « یاولوم یا حریت » فریادلری طنین انداز اولیوردی .

شاه قفسنده قودورمش قاپلان کبی دیشلرینی غجیرداتیور واحرار ومجاهدینك بلا استثنا قتل واتلاف ایدلدیرلمی میدانده بولنان مستبدلره امر ایدیلیوردی . فقط آرتق او فرمانلرك ، اوامرك حکمی قالمامش ایدی ، طاغلرك تپه‌لرنده صرب قیالقرده ، اوته‌ده‌بروده احرار اردولری حکومت مستبدیه‌یه قارشو اعلان حرب ایدییور ؛ خصائل جوانمردانه‌یه بیگانه اولمیان بیکلرله ایرانیلر احراره التحاق ایدوب « قهر اولسون مستبد حکمدار » فریادلرینی عیوقه چیقاریورلردی .

نهایت محمدعلی شاه بو فریاد وفوران عمومی‌یه قارشو تحمل ایده‌میه‌جکنی حس ایتدی . واساساً بتون مستبدلرده اولدیغی کبی

یا اولوم ، یا حریت ! - بختیاریلرك طوپجی طاقملرندن بری
L'artillerie des Bahtiari

تشکیل ایدوب شاهده چارناچار قبوله مجبور اولدی . محمد علی شاه تشرین ثانینك اون ایکنجی کونی آلتندن آلته ایقاع مفسدتده دوام ایتمکله برابر صورت مطنطنهده مجلس مبعوثانه کیدرك « مشروطیت مقدسدر الی نهایه اونی محافظه ایدهجکم » دیه علناً یمین ایتدی فقط « بندن صکره طوفان » سیاستنی تعقیب ایدن بو کبی حب نفس زیده اولدیغندن بوغاینك شدیدك نتیجهٔ طبیعهسی اولمق اوزره باشنه کلهجك فلاکتدن کندینی وقایه ایتمك ایچون ایران حکومتی ادارهٔ مشروطیته تابعدر ، یولنده بر فرمان ایله هیجان عمومی یی تسکین ایتمکه مجبور اولدی . .

ارتجاع اثناسنده شاه مخلوعك امریله صلب و اعدام ایدیلان حریتپروراندن شهید مغفور اسماعیل خان
Ismaïl khan pendu par le Shah détroné.

بو کشمکش ایچنده ۱۹۰۷ سنهسی اغستوسنك اوتوزنجی کونی آتابکك احرار طرفندن قتل ایدلمسی اوزرینه محمد علی شاه بسبتون خشم و غضبه کلهرك تحریکاتنده دها زیاده ایلرو کیتمکه باشلادی .

معمافیه عین سنه تشرین اولنك یکرمی التنجی کونی مجلس برنجی دفعه اولهرق احراردن بر قابینه

غدار حکمدارلر ایچون البته یمینك ، عهد وپیمانك حکم وتأثیری یوقدر . چونکه یمین انجق پاك وتزیه وجدانلر اوزرنده اجرای تأثیر ایدر. ایشته‌بونی مؤیداولان احوالدندرکه محمد علی شاه برقاچ هفته صکره یمنندن نکول ایدرك تکرار مجلسه وادارهٔ مشروطه‌یه‌قارشو اعلان خصومت ایتدی. بونك اوزرینه خلق بسبتون حدتلنوب مدهش بر عصیان واختلال تکرار یوز کوسترمکه باشلادی . مرسای سلامته واصل اولمق ایچون شاهك خلعندن قهر وتدمیرندن بشقه چاره یوق فریادلری تکرار طنین انداز اولمغه باشلادی .

کانون اولك اون بشنجی کونی محمد علی شاه بتون جامعلرده خائت وخدعه‌کارلق‌تهمتیله اتهام ایدیله‌رك سرایته هجوم ایتمکه قرار ویریلدی؛ فقط شاه، روسیه‌نك معاونتنه مظهر اوله‌جغندن امین اولدیغی ایچون بوکبی اتهامات وتعرضاته‌اهمیت ویرمیه‌جکنی‌علناً‌بیان‌وفرداسی کونی مجلس مبعوثان طرفندن سرایه صورت مخصوصه‌ده اعزام قلنان هیئت اعضالرینی توقیف ایدرك سراینده حبس ایتدی . عین کونده باش وکیل ناصر الملکی دخی تحت توقیفه الدیره‌رق همان قتل ایدلسنه امر ویردیسه‌ده انکلتره سفیرینك مداخلهٔ شدیده‌سی اوزرینه مشارالیه شاهك پنچهٔ قهرندن کریبانی تخلیص ایدرك‌سفیرك دلالتی‌ایله‌اوروپایه فرارایده‌بیلدی؛ ارتق اواثناده مجلس مبعوثانك قپادلسی‌شایعاتی یواش یواش دورانه باشلایور، حالبوکه محمدعلی شاه‌بوروایات وشایعاتی‌تکذیب ایتدیرمیوردی.

چونکه بریده روس مشاورلری دائما متانت وفعالیت، ثبات‌ومقاومت‌توصیه‌ایدوب هرحالده روسیه‌نك مظهر معاونتی اوله‌جغنه تأمین ایدیورلردی. استبدادك مخصوصات وایجاباتندن اولان بتون سیئات ، ظلم واعتساف ایرانده تکرار باشلایور ، مستبدلر مدهش بیلانلر کبی اختفا کاهلرندن یواش ، یواش باشلرینی چیقاریورلردی. احوال عمومیه‌نك بو بحران شدیدی اوزرینه مجاهدین حریت هردرلو تهلکه‌یه کوکس کروب مجلس مبعوثانی بالفعل تحت محافظه‌یه آلدیلر ؛ دائمی اجتماعی اعلان ایتدیلر .

محمد علی شاه وقوع خلعدن قورقه‌رق مجلسك بعض مطالباتنی قبول ایتمکده مضطر قالدی بو قدرله اکتفا ایتمین مجاهدین سرایی محاصره ایتدیلر ، مستبد وکلانك وسرایی تلویث ایدن غدار مشاورلرك طرد وتبعیدینی طلب وارزولری اسعاف اولنمدیغی تقدیرده سرایی‌بتون‌سکنه‌سیله‌برابر برهوا ایده‌جکلرینی بیلدیردیلر ؛ ایکی کون صکره شاه روسیه وانکلتره سفیرلرینك دلالت‌وتکلیفی ایله مجلس مبعوثانه کیده‌رك مشروطیتی محافظه ایده‌جکنه دائر علناً تکرار یمین ایتمکه صیقلمدی ا..

عجبا‌بودفعه‌ده شاهك یمیندن‌خانث‌اولمیه‌جغنه ایناملی‌می ایدی ؟. خیر !. ذاتاً متانت طبیع وافکار اصحابی‌اولان احرارده بویمینك شاهك اوزرنده هیچ بر تأثیری اولمیه‌جغی قویاً بیلدکاری ایچون قوتلرینی ترصین وتقویه‌دن خالی قالمدیلر . آرتق بتون ایرانده ارتجاع

تکرار باشلامش اولدیغندن شاه بونلردن باکی استفاده ایده بیلرم امیدیله خاصه عسکرینك عددینی تزییده باشلایور ، چارپشمه یه حاضرلنیور ، ال آتندنده مرتجعلری تشویق ایدرك تشبثلرنده موفق اولدقلری تقدیرده درلو ، درلو انعام ومکافاته مظهر اوله‌جقلرینی بیلدیریبورایدی. صوك عیندن برقاچ هفته صکره طوغری‌یه سرایه هجوم ایدییوردی . سیاسی انجمنلرکده عددی چوغالوب موقع سیاسیلری کسب قوت ایدییوردی . احوال بومرکزده دوام ایدرك نهایت ۱۹۰۸ سنه‌سی شباطك یکرمی سکزنجی کونی محمد علی شاه معیق ارکانیله طهرانك مرکزندن کچرکن اوزرینه اوچ بومبا آتلدی.. فقط شاه مستبد بواشتعالدن

رشت ، قزوین ، طهران محاربه‌سنده ابراز شجاعت ایدن عساکر ملیه‌دن بر غروپ

Un groupe de soldats nationalistes, célèbres par leurs bravoures, pendant les combats de Rechte, Cazvine et Téhéran.

ایران اغنیاسندن فریدون خان احراره معاونت مادیه‌ده بولنمق تهمتیله قتل وتلف ایدیلدی ! ظاهری اولان آسایش وانضباط دوربین وبصیرتکار اولانلری اغفال ایده‌مز. اوزمانه قدر ابکمیت مطلقه‌یه دوچار قالمش اولان مطبوعات یواش یواش سسنی یوکسلتدی ، شکایته باشلادی . مطبوعات ارتق طوغریدن سوق طالعه قورتلدی . بو سوء قصد ترتیباتی اوزرینه کندینی شاشیرمش اولان شاه بوتشبثك فاعللری اولمق اوزره حزیرانك یدنجی کونی ارکان حکومتدن بعضلرینی تحت توقیفه آلدیردی.. اواثناده ایسه انکلتره وروسیه سفیرلری ارەسنده اختلاف باشلامش ایدی. بری اهالینك دیکری مستبد شاهك حقوقنی مدافعه ایله اشتغال

ایدییورلردی . محمد علی شاه سفیرلر زمــده تحدث ایدن بو اختلالدن استفاده یدولت حریر ملت یکرمی ایکنجی کونی جنرال لیاحوفك تحت قوماندەسنده بولنان عسکر له مجلس مبعوثان سرایی محاصره ایتدیردی . احرارکان شجاعت وبسالتله مقابله ایدوب اش ساعت قدر مقاومت ایتدیلر ایسەده نهایت تسلیمه مجبور اولدیلر . شــاهك امری ایله یوز بلیــدن فضله احرار توقیف اولنوب قسم اعظمی قتل ایدیلدی . . محمدعلی شاه کندیسنی بختیار عدایدرك بوصوك ومدهش ضربەدن صکره هیچ بر مجاهدك ایقاع اختلاله جرأت ایدەمیەجکی زعمنه داهب

اولدی . فقط افکار احرارانه صحنهٔ حریتده بر دفعه رونما اولدقدن صکره البتــه ازاله اولنەمزدی . . اختلال ایســه ارباب حمیتك ، طنیروزانك مشوقه وجدانی مستبدلر، ظالملر و ع مدرلر ایچونده بر تازیانهٔ تهدید وتنکیل اولیه شبهه ایدیلەمزدی .

باغ شاهده شهید ایدیلان « صور اسرافیل » غزتەسی مدیری مرحوم میرزا جهانکر خانك مزاری اوکنده...

Les libéraux persans visitant le tombeau de Djihanguir Khan, directeur-propriétaire du journal "Sour-i Israfil", tué à Bag Shah

محمد علی شاه مجلسه قارشو اشبو جنایتك ایقاعی متعــاقب « اجدادم بو تاج وتختی قان وشمشیر ایله الده ایتدیلر بنده اونی قان وشمشیر ایله اعاده یده بیلدم » دیور ایدی . کویا که مملکت دشمنك ید استیلاسنه کچمش اولوب ایران محو ومنقرض اولەجقدی! آرتق طهرانده

كافى السابق رخاوت، جبانت، بكميت، حيا اسراق حكمفرما وهمه بشلادى . بر اويو حالى .. هر طرفدن بوى رخاوت استشمام اولنيوردى . اوت : زفف حريت ايرانده پك آز مدت دوام

ارتق طهراندن اميد يوق، اوراده حيات حريت صولمش ايدى .. بونى پك اعلا تقدير ايدن احرار تبريزى مركز اختلال واجتماع اتخاذ ايتدى . چونكه احرار ، ملتك تا عمق

شاه مخلوعك وسائط استبداديدن و ايران مرتجعين رؤساسندن صنيع حضرتك استقرار مشروطيتدن صكره طهرانده طوبخانه ميداننده صورت اعدامى

La fin d'un redoutable reactionnaire persan Sani-Hazret, un des agents despotiques du Shah détrôné

ايتمش ايدى . طهرانك اطرافنده ايلك بهار صباحلرى وجه دلاورلرينى كوستروبده برايكى ساعت صكره محو اولان كللرك حياتى قدر حيات حريت فرمانفرما اولمش ايدى .

روحنه ايندرلمش اولان بو ضربه يه قارشو سكوت ايده منزدى ، بناءً عليه اوراده لواى حريت تموجه باشلادى ايرانك مقدراتى اومركز حريتده تعيين ايديله جك يعنى تبريز شهرى

بومهد حریت اوله‌جقدی. براختلال که فرانسه اختلال کبیرنده ژاقوبنلر، فعالیت وحمیتنی آکدیرور. اوراده متعدد انجمنلر تشکل ایتدی، بونلر استبداده قارشو دوشمن ومدهش ضربه‌یی احضاره باشلادیلر.

محمد علی شاه طهرانده حکمفرما اولان تبریزی محاصره ایدرك احراره تسلیم امری ویرلمدی، فقط وطن ایچون حیاتلرینی فدایه حاضر اولان بوفداکار مجاهدلر شاهه کشیده ایتدکلری تلغرافنامه‌لرایله «بزبو وطنك سلامت وحریتنه چالیشیرز، سزك کی مستبد شاهلری شو نیابه امردن رجوع ایتدیره‌مزلر

شاه مخلوعك وسائط استبدادندن بریرلی میر هاشمك مطیه سرایی اوکنده صورت اعدامی
Exécution de Mir-Hachim, un terrible réactionnaire persan.

عمومی ابکمیت ورخاوتدن استفاده ایدرك قوتی تبریزده‌ده تمرکز ایتدیرمکه چالشدیسه‌ده احرارك جانسپارانه مقابله ومقاومتنه قارشو مستبد حکمدارك مستبد عسکری برچوق دفعه مغلوبیت وهزیمته دوچار اولدی. صوك دفعه اوله‌رق شاهسوارلردن متشکل براردو

یااولوم یاحریت ایشته بودربزم ارزوی مقدسمز..» ندالرینی یوکسلتیورلردی.

تبریزده تحشد ایدن احرار اردوسنك قوماندان وروحی ستار خان ایدی؛ ستارخان ایرانك تاریخ انقلاب صحیفه‌لرینی ابدیاً تزیید ایده‌جك برنمونه حمیتدر. وطن اوغرنده‌بتون

موجودیتنی ایثار ایتمکدن چکنمین عالیجناب وجوانمرد بر فدائیدر. محاصره‌ده بولنان تبریزده شاهك عسکرلری تبریزی لاینقطع طوپه طوتارلر، بنالری، مؤسسات عمومیه وخصوصیه‌یی احراق ایدر، فورقنچیله طوار ایدن ارباب هراسه ستارخان، بوزبیکی مرکز حربیندر، هیچ کمسه بورایه کیرمز وکیره‌میه

مشروطیتك روحی، حریت ایرانیانك خورشید شعشعه‌پاشی اولدی. محمدعلی شاه تبریز مجاهدینه صوك برضربه اولمق اوزره رحیم خانی مقدار کافی عسکر ومهمات حربیه ایله تبریزه کوندردی. بسه‌ده کرك رحیم خان وکرك اوندن صکره عزیمت ایدن عین‌الدوله مغلوبیت شدیده‌یه دوچار اوله‌رق کری چکیلمکه مجبور اولدیلر.

طهرانك فتحندن صکره (۱) سردار اسعد ایله (۲) سپهدار وبعض ایران اکابری
Après la prise de Téhéran 1 — Serdar Essad 2 — Le Sipehdar

جکدر. بوراسی عبرقابل مرور بر کعبهٔ حریتدر. خائنلری آله بیان تبریزی ضبط ایده‌بیله جکدر.» دیرلر ایدی که بو سوزلری کندی اعتمادینی تماماً کوستریر. ستارخان بوای حریتی دائما عین ارتفاعده، عین موقع بالاترده محافظه ایده بیلدی. شاهك عسکری اوبوای مظفریت اوکنده تارومار اولدی. نهایت تبریز حیات

اوندن صکره شاه، سپهدار اولان فرمان فرمایی دخی تبریزه کوندردی اوده عین مغلوبیته دوچار اولوب عودته مجبور اولدی.

فقط تبریز اهالیسی آرتق مأکولات ومشروبتك فقداننده ناشی نهایت درجه‌ده فلاکت وسفالته دوچار اولمشلر ایدی. شاهك آدملری صویوللرینی قپایه‌رق احراری تسلیمه

اجبار ایتمك ایچون هر درلو سیئاته باش ووردیلر. هر طرفدن ستار خانه و تبریز اهالیسنه معاونت معنویه و مادیه‌ده بولنمق ایچون تشبثلر واقع اولدی. استانبولده بولنان ایرانیلر شاهه بر تلغرافنامه کشیده ایدرك مشروطیتك اعلانی طلب ایتدكلری كبی تبریزده تحشد ایدن احرار

اولنمدی. درسعادت ایران سفیری ارفع الدوله پرنس میرزا رضا دانش خان حضرتلریده بو اثناده ستار خانه درتیوز عثمانلی لیراسی کوندرمك صورتیله ابراز حمیت ایتمشدر.

محمد علی شاه خزینهٔ حکومتده پاره قالمدیغنی کورنجه مغلوب اوله‌جغنی حس ایدرك عقد

جلوس شاهیدن صکره نائب السلطنه ایله وزرا سرای شاهی اوکنده
Après l'avènement au trône du nouveau Shah, Naïb ul-Saltane et les vézirs devant le palais Impérial

اردوسنه معاونت ایتمك اوزره بینلرنده مبلغ کلیه جمع ایتمشلردی.

ایران قادینلری یکدیکرینی توالی ایدن خون آلود مصادماته نهایت ویرمك ایچون انکلتره قرالی و روسیه چارینه متعدد تلغرافنامه‌لر کشیده ایتدیلر ایسه‌ده رجا و استرحاملری اصغا

استقراض ایچون انکلتره و روسیه‌یه مراجعت ایتمشدی. فقط متوفی قرال یدنجی ادوارد اختلالك رفع و دفعنه و آسایشك صورت قطعیه‌ده اعاده‌سنه دکین حبهٔ واحده ویریله‌میه‌جکنی بیان ایتدی. بونك اوزرینه محمد علی شاه آرتق هر شیئدن قطع امید ایدرك دیانتك اك قیمتدار

خزینه‌سی اولان ملی خزینه‌یه ال اوزاتدی . خزینه‌ده محفوظ اولان و برقیمت تقدیری غیر قابل اولان منقولاتی تختی وذی قیمت طاشلر ایله ترصیع ایدلمش نادیده بر خریطه‌یی ـ که

تبریز شهری آیلرجه مقاومت ایدوب ستار خان محمد علی شاهه غلبه چاله‌جغنی امید ایدرکن روس اردوسی تبریزه کیره‌رك اومرکز حریتی ضبط ایتدی . محمد علی شاه

ایران مشاهیر حریتندن و اعاظم وطنپرورانندن یفرم خان ـ مشارالیه ارمنی الاصلدر ـ

Yéfrem Khan, un des plus grand libérateurs persans

ایرانك موقعی اساسیله کوسترمش . ترصیع اولنمشدی ـ اوروپا بقاللرندن برینه ترهین ایتمك صورتیله اون ملیون فرانق آلمه قرار ویردی .

ارتق صورت قطعیه‌ده اعلان ظفر ایتمش اولدیغی مذهب اونوب ایستدیکی کبی اجرای حکومته باشلادیکی اوزاقده مدهش بر فورطنه قوپدی . احرار اردوسی طهرانی محاصره‌یه

كلەجك . كليور شايەلرى دورانە باشلادى . نهايت اوشاه غدار قورقديغنە اوغرادى .

١٩٠٩ سنەسى حزيرانك اون يدنجى كونى غزوين واصفهان طرفندن درت بش بيك كشيى متجاوز بر احرار اردوسى طهرانى محاصرە ايتدى . اهالى خوف وهراسە دوچار اولوب دفعەلر قربان كيتمش اولديغندن آرتق بالانجە شاهە صوك بر درس عبرت ويرمكە قطعياً قرار ويرمش ايدى . بونك اوزرينە محمدعلى شاه اهالىيى اغفال و احرارە قارشو محاربەيە تشويق ايتمك ايچون « طهرانى محاصرە ايدنلر قفقاسيادن كلمش كورجيلر وارمنيلردر سزدە

طهراندە كلستان سراينده جلوس شاهى رسم معظم

l'avénement au trône du nouveau Shah.

شهردە عظيم رهيجان حكمفرما ايدى . حكومت احرارە قارشو محاربەيە تمت اقتدارى حائز اولمديغنى حس ايدرك انكلترە وروسيە سفارتخانەلرى واسطەسيلە مسئلەيى ائتلاف دائرەسندە حل ايتمكە اوغراشدى ؛ فقط ستارخان اوآنە قدر شاهك اغفالات ودسائسنە بر چوق حب وطن وار ايسە اونلرى اجدادمزك پايتختندن دفع وتبعيدە غيرت ايديكز » ديە بر فرمان چيقاردى . ايسەدە انكلترە وروسيە سفيرلرى بونك نتيجەسندە مدهش بر قتال ظهور ايدەجكنى حس ايدرك بوكا مانع اولديلر . تبعهٔ عثمانيە ، عثمانلى سفارتخانەسنە التجا ايتديلر ،

وقوع بولان مصادمه اثناسنده احراردن
رسواری و شاهك آدملرندن یکرمی
بش کشی تلف اولدی . کیجه ساعت
دورت راده‌لرنده طوپ صدالری طنین
انداز اولمغه باشلادی شاهك عسکرلری
احراری طهراندن قوغمق ایچون صوك
بر ... اولق اوزره طوپلر ایله
هجومه قیام ایتمش ایدی . فرداسی
کونی محمد علی شاه ، احرار اردوسی
... هیئت اعزام ایدرك التی
ساعت ظرفنده طهراندن چیقمه‌لری تقدیر
ده ... طوته‌جغی و اهالی‌یی
قتل و ... ایده‌جکنی بیلدیردی . بونك اوزرینه
احرار تکرار هجومه باشلادی . نهایت محمدعلی
شاه آرتق مقاومت ایده‌میه‌جکنی حس ایدرك
روس سفارتخانه‌سنه التجایه مجبور اولدی .
سپهدار ناصرالسلطنه سرعسکر تعیین و اقشام

ایران پارلمنتوسنك رسم کشادی مناظرندن
Ouverture solennelle du Parlement Persan

ایرانیلر ... حاضرلندیلر . سفارتخانه ... صدرالدین بك سفارتخانه‌یه التجا ایدنلرك
استراحتی ایچون تدابیر لازمه‌یه توسل ایتدی .

تموزك ... کونی ... اردوسی تندی
بر هجوم ایله شهرك ... شغله
موفق اولدی . شهرده بولنان احرار
و مجاهدین هجوم ایدنلره التحاق ایدوب
ایکی ساعت ظرفنده شهری ضبط
ایتدیلر . اقشام اوستی احرار
اللرنده بایراقلر اولدیغی حالده بتون
سوقاقلری کزه‌رك صوك درجه‌ده
برخشیته دوچار اولان خلقی تطمین
و تسکین ایتدیلر . طهرانی ضبط
ایدن احرار اردوسنك باشنده یفرم
خان ایله صمصام السلطنه بولونیوردی .

پارلمنتونك رسم کشادی مناظرندن : مدخلك تزییناتی
Entrée du Parlement

پارلمنتوك رسم كشادى كونى براى اجراى سرور و شادمانى طهرانده بر ميدانده مجتمع اهاليك احوالى

L'enthousiasme du peuple pendant l'ouverture du parlement.

اوستى ده محمد على شاهك خلعى اعلان اولندى .

روسيه سفارتخانه‌سى مصلحت كذارى محمدعلى شاهه مجلسك خلع قرارينى تبليغ ايتديكى زمان شاه مستبد اغلايوردى . مقامنه قائم اولان اوغلى احمد ميرزايى تختنه دعوت ايتمك ايچون برهيئت مخصوصه سرايه اعزام قلندى . احمد ميرزا هنوز اون ايكى ياشنده

اولوب والده‌سندن آیرلمق ایسته‌میه‌رك اغلایوردی. نهایت معلمی موسیو اسمیرنوفه مراجعت ومشارالیهی اقناعه دعوت ایتدیلر. معلم کوچك شاهی بیك مشکلاتله اقناع ایده‌بیلدی و بو معصوم یاوروجغك جلوسیله تخت ایران اولکه‌دن تطهیر اولندی ..

ایستدی ایسه‌ده بعض اسباب خارجیه‌دن طولایی موفق اوله‌مامشدر .

محمد علی شاهك خلعنی متعاقب طهرانده ادارهٔ عرفیه اعلان ایدیله‌رك برچوق مستبد ومرتجعلر اعدام اولندی . بونلر میاننده مشهور شیخ فضل الله، حاجی میرزا علی اکبر،

طهران مناظرندن ـ امین السلطان کروانسرایی

Vue de Téhéran Emin-ul Sultan kervan-sérai

روسیه حکومتی محمد علی نك اقامتی ایچون موسقوواده برسرای تخصیص ایتدیسه‌ده او ، قریمده اقامتی ترجیح ایتمشدر .

یکی شاهه اسعدالملك وصی تعیین ایدلدی مشارالیه ایرانك الك حریتپرور ذواتندندر . مؤخراً ظل السلطانه وصایتی اسعدالملکدن آلمق

مجدالدوله ، غلام حسین خان کی جبابره‌ده بولنیوردی. تموزك برنجی کونی‌ده صنیع حضرت ایله مفخرالدوله صلب ایدلدیلر . محمد علی شاهك خاصه اردوسی قوماندانی اولان روسیه‌لی جنرال لیاخوف آرتق ایرانده یاشایه‌میه‌جغنی حس ایدرك روسیه‌یه فرار ایتدی .

طهران مناظرندن : بر پنایر
Une Voire à Téhéran

واقع اولان مصادمه‌ده بو شریر بر دها کندینی طوپلایه‌میه‌جق برصورتده قهر وتدمیر ایدیلدی .

یکدیکرینی توالی ایدن موفقیات اوزرینه اوته‌ده بروده تحدث ایدن وقایع مؤسفه‌ده آزادلی ، سنه‌لردنبری راحت یوزی کوره‌مه‌ین ایران ، آرتق برآز نائل سعادت اولمق یولنی طوتدی . شمدی احوال بو مرکزده دوام ایتمکده‌در.

بختیاریلرك استحصال مشروطیت یولنده ابراز و ابذال ایتدکلری

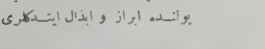

طهران مناظرندن : برچارشو
Un bazar à Téhéran

احرار ایرانك بونجه فداکارلقلر بهاسنه الده ایتدکلری مشروطیته بتون قلب وروحیله دشمن اولان بعض الچقلر ، بواثناده اردبیلده شاهسوار عشیرتنی عصیان ایتدیردیلر . بونلر یکرمی بیك کشیلك بر اردو ایله‌ظهوراتن اوزرینه یوریه‌جك احراری پریشان ایدرك محمد علی‌یی تکرار تخته اجلاس ایده‌جك شایعه‌لری ظهور ایتدی . بونك اوزرینه ۱۹۰۹ سنه‌سی تشرین ثانیسنده بونلرك علیهنه سوق اولنان بر احرار اردوسی اردبیلده عاصیلری تارومار ایتدی .

مرتجعلردن رحیم خان دخی تحریکات وافساداتندن وازکچمك شویله‌طورسون بالعکس بتون موجودیتیله بوکا حصر افکار وافعال ایتمکده اولمسی واذربایجان جوارنده بتون خلقی خوف وخشیته القا ایتمسی اوزرینه‌لاجل التأدیب یفرم خان قوماندا سنده برمفرزه سوق اولندی،

آثار فداکاری عصرك و تاریخك تبجیلنه بحق لایق اوله‌جق درجه‌ده بیوکدر . مملکتی باشدن باشه استیلا ایدن سفالتی ازاله‌یه چالیشان انقراض اوچوروملرندن چکوب قورتاران بو عالی جناب قهرمانلر وطنلرینه قارشو مدیون اولدقلری وظیفه‌یی تماميله ایفا ایتدیلر و دائما ایده‌جکلردر .

ایرانك اسباب مالیه‌دن طولایی بوکون دوچار بولندیغی بحران ، سیاسةً تهلکه‌لی ومشکل بر رنك آلمقده‌در ؛ قوت بازوسیله کندینی امواج ظلم واستبداددن تخلیص ایدن ایران امید اولنورکه بو صرصر سیاستك صدماتندن‌ده قورتیله‌جقدر .

بدیك

لسانه ویازینك اصل وصورت ظهوری

مابعد

لاتین حکماسندن (لوقره‌س) تشکلات لسان اوزرینه غایت ماهرانه وشایان دقت برصورتده بیان فکرونظر ایتمشدر؛ لکن، بو، بوتون (أپیکور) مکتبنی اشغال ایدن ، حال وحشت وهمان‌همان‌حال بهیمیتده‌یشایان‌بر بشریت ابتدائیه‌فکرینك یاکلش‌نظریه‌سیله لکه‌داردر. مادیونجه قباطه‌سلاق برصورتده اولوب ، لسانه بطئی وتدریجی برایجادك بوتون صفحاتنی کوروب چکیرتن وعلمانك فکری کبی کورونن صورت حل ایله ، لسانك خلقی وجبلّی اولماسی اعتقادی مثالی پك آزمحاکمه‌لی ومعلومات محدوده‌اصحابنك مسلکی اولماسی محتمل اولان حل آره‌سنده ازمنهٔ قدیمه همان برفرق کوره‌مه‌مش کبیدر ؛ فیلولوژینك وعلی‌الخصوص قیاسی فیلولوژینك صوك درجه‌ده‌کی نقصانی حقیقته داها قریب برنظریه‌یه وصوله هیچ محل براقیور .

اکرلسان؛ خارجدن احسان اولونمامش ایسه ، اکر تدریجی ومیخانیکی برایجادده دکلسه، اوحالده یالکز برجهت قالیر، که اوده ایجاد لسانی ، هیئت مجموعه‌سیله بذاته متحرك اولان قوا و خواص انسانیه‌یه اسناد ایتمکدن عبارتدر . کندی افکارینی ، کندی حسیاتنی خارجه اظهاراحتیاجی انسانده طبیعیدر؛انسان دوشوندکارینك جمله‌سنی باطناً وظاهراً افاده ایدر . تلفظك ، افکارك اشارتی مقامنده استعمالندده اصلا کیف مااتفق برشی یوقدر . انسان کندی فکرینی‌تبلیغ وبیان ایتمك‌ایچون سوزی ، نه براتفاق وسهولت نقطهٔ نظرندن نه‌ده حیواناتی تقلید مقصدیله انتخاب ایتمش دکلدر ؛ فقط، مجرد کندیسنده سوز هم‌تحصل عضویسنه هم‌قیمت افادیه وبیانیه‌سنه وارنجه‌یه قدر برخاصهٔ طبیعیه اولدیغی ایچون انتخاب ایتمشدر . حقیقهٌ ، حیوانه ، صدانك خلقیتی بخش واحسان اولنورسه ، نیچون انساندن

كلامك خلقيتى رد اولونسون ؟ ! »

موسيو (ماقس مولر)ك «علم اللسان اوزرينه ايلك تتبعات» نام اثرنده شونلرى اوقورز»:

«متنوع فصيله‌لره منسوب اولان السنه‌نك عناصر تشكيليه‌سى كبى قالان دورت بش يوز جذر نه نداثيات‌در، نه‌ده تقليدات‌در . بشر حال ابتدائى ومكمليسنده ، دكل يالكز حيوان كبى كندى حسياتى ندا ايله ، كندى مدركاتى‌ده تقليد اصوات ايله بيان قوتى حائز اولمق ، بلكه كندى ذكاسنك مدركات طبيعيه‌سنه داها سريع بر افاده بخش ايتمك خاصه‌سنى‌ده حائز ايدى . بو خاصه ، كندى اثرى دكلدى؛ بو بر سوق طبيعى ايدى، بر سوق طبيعى، كه ديكر سوق طبيعيلر كبى ناقابل مقاومتدر . لسان ، بو سوق طبيعى محصولى اولدقجه، طبيعت مسلكنه عائددر . »

« بتون جذورات برفكر عمومى بيان ايدوب، طبيعت انسانيه‌يه ملاصق بر قوتله طبيعى اوله‌رق حاصل اولمش بر طاقم اشكال صوتيه‌درلر . »

موهى اليه ، « تتبعات جديده » سنده بو مدعاسنى ايراد ايده‌رك ، ديركه : «بشر ، اوّل امرده ، اسمنى سويله‌مك ايستديكى شيئى توصيفه علامت فارقه اولمق اوزره ، استغراقى موجب اولان بر صفت عموميه كشف ايتمدكجه ، كنديسنه تعلق بولنان بر حيوانك ، بر آغاجك ، بر صويك ياخود بوسبوتون باشقه بر شيئك اسمنى تسميه ايده‌مه‌مشدر .

لسانك دور ابتدائيسنده آتى تعريف ايتمك ايچون كشنه‌مه‌سنى تقليد ايتمك كافى ايدى . وحشيلر غايت ايى مقلددرلر ؛ حيوانلرك صداسى كبى سس چيقارمغه مهارت كامله‌لرى واردر . لكن بو طرز داها لسان ديمك دكلدر . بعض قاقاطولر يعنى صورغوچلى پاپاغانلر واردر ، كه خروس ، طاووق كوردكلرنده ، بو حيوانلرى مشاهده ايتدكلرينى آكلاتمق ايسترلرمش كبى ، غيد غيدا قلامغه باشلارلر . يكى سوز سويلمكه باشلايان چوجقلرده عين صورتله حركت ايدرلر : مثلا ، كوپكى كور-دكلرنده ، مشاهداتلرينى بيلديرمك ايچون ، تلفظى قولاى اولان كوپك كدى ، آرابه صدالرينى تقليد ايدرلر .

آتك آريان لسانلرنده‌كى اسملرنده كيشنمه صداسنى ايما ايدر هيچ بر شى يوقدر . آتك الك برنجى صفت مميزه‌سى اولمق اوزره ، ايلك (آريا) نك نظر دقتنى جلب ايدن شى يالكز سرعتى اولمش . ايشته بونك ايچون ، « كسكين » ياخود « سريع » معناسنه اولان « آس = سريع ياخود كسكين وجود » جذرندن « آسوا » قوشوجى يعنى « آت » مشتق اولمشدر . بر آز صوكره موسيو (ماقس مولر) (داروين) نقطهٔ نظرندن ، فلسفهٔ لسانيه اوزرينه ويرمش اولديغى قونفرانسده شويله‌دير : « جذرلر نه ندائيدرلر نه اصوات تقليديه‌درلر . « پو ، ئه » يا ، اى ئه‌ر كبى ندائيات« پوو ، ووو ـ عو ، هاو ، مياو ـ كبى تقليديات جذرلرك بوسبتون عكسيدرلر . بونلر ، مبهم و متنوع الاصوات اولوب ، معنالريده خصوصيدر؛ حالبوكه جذرلرك بر صداى معين و معناى عموميسى واردر . لسان بشرى

تشکیل ایده‌بیلمك ایچون ، بولونه‌بیله‌جك مواد یالکز ندائیاتله تقلیداتدن عبارتدر . ایمدی ، اصل مسئله منادات ومقلداتدن باشلایه‌رق ، جذوراته ناصل واره‌بیله‌جکمزی بیلمکدن عبارتدر . هرلسانك تحلیلی بزی جذوراته ایصال ایدر ، لسانك بزم آکلایه‌بیله‌جکمز مبادیاتی یالکز ندالر وتقلیدلر اولمشدر . اکر بو ایکی عنصری توحید ایده‌بیلیرسه‌ك ، مسئله حل اولنه‌جقدر .

موسیو (ماقس موللر) بوبابده بر قاچ مثال ایراد ایدرك بعده « حیواناتك تفکراتی کندی قنوات ادراکیه‌سنك عینی قناتلردن کچدیکنك » کندیسنه اثبات اولنماسنی وبونك ایچونده « السنهٔ حیواناتدن کسکین وسریع معنالرینه اولان [آق] جذری وبونك مشتقاتندن بولونان [آسوا = سریع ، آت] ایله (آقتوسی = سیوری یاخود کسکین عقللی) کبی بر جذر اولسون کوسترملرینی بیاندن صوکره ، شویله‌جه فریاده باشلایور : « نه دیه‌یم؟! بکا بر حیوان کوستریکز ، که جذرلر تشکیلی خاصه‌سنه مالك اولسون ، (۱)ی (۱)ه ضم ایله ایکی ایده‌بیله‌جکی فکرینی حاصل ایده‌بیلسون ، تاکه بن‌ده او وقت ، مباحث لسانیه‌ده موسیو (داروین)ك استشهاداتنه بر دیه‌جك اولمایوب ، انسان آشاغی بر حیواندن چیقمش ویاخود چیقه‌بیلمشدر دیه‌یم ؟ ! » موسیو (داروین)ك جسور تلمیذلرینه مدافعه ایتمه‌دن ، غلبه چالمادن ظفر دیه حایقرمادن انسانی اخرس (دیلسز) بر حیوان ذریتی یاپمازدن اول ، اویله ، بر طاقم نمایشلردن قورقایه‌جق ، برقامه‌نك ، لسان قلعه‌سنك‌که ، ایکی ملك ، انسانله حیوان ملکی ، حدودینك اوزرنده ناقابل تزلزل ، ممتنع الوصولدر ، محاصرهٔ منتظمه یاپمه‌لری لازم کله‌جکنی کندیلرینه اخطار ایتمك جملهٔ وظائفمزدندر .

بو کونکی کونده موسیو ماقس موللردن صوکره ، الك زیاده شهرت شعار اولان اولان موسیو (ویتنه‌ی) [حیات لسان] نده شویله دییور : « شمدیکی حالده هرجمعیت بشریه ، هرقوم بر لسانه مالکدر ، حالبوکه حیوانات سفلیه‌دن هیچ بیرینك لسانی یوقدر ، حیواناتك وسائط اختلاطیه‌سی انسانککندن او قدر فرقلی بر طبیعتده درکه کندیلرینه لسان تعبیر اولنمایه لیاقتلری یوقدر . بو فرقك « نیچون » حاصل اولدیغنی بیان ایتمك علماء لسانك وظیفه‌سی اولمادیغی کبی ، حیوانات سفلیه‌نك « نه‌دن » صنعتکار ، ماکنیست اولمادقلرینی ایضاح ایتمك‌ده صنایع ومقانیقك ایشی دکلدر . بین البشر وسائط اختلاطیه‌یی حیوانلرککندن آیران اصل فرق شودر ، که صوکنجیلرکی سوق طبیعی ایله اولدیغی حالده برنجیلرکی کیف مایشاء وعهدیدر ، بزم موضوع مسئله‌یی تعریفمزدن بو نقطهٔ اخیره‌نك اصابتی درجهٔ کافیه‌ده تقرر ایتمشدر ، یالکز شونکله ایبجه اثبات اولونمشدر ، که هرشی ایچون ، هرفعل ایچون ، هرصفت ایچونده اوقدر اسم واردر ؛ بونلر بیربیرلرینه مساوی اولوب ، بلاتفریق یکدیکرینك محلنده استعمال اولونا بیلیرلر . السنهٔ معروفه‌دن هیچ بیرنده

بیرکله بولوناماز، که انسان کندیسنه طبیعت طرفندن وجوده کلش دیه بیلسون ؛ لکن، هرکله کندی صلاحیت وشمولی داخلنده وانسانلرك احوال، عادات، رجحان وارادهسی اقتضاسنه کوره، کندی وظیفهسنی ایفا ایدر. عنصر تقلیدینك اك زیاده کوزوکدیکی «تقلید اصوات» ده بیله اسما ایله اشیا آرهسندهرابطهٔ ضروریه اولمیوب رابطهٔ عهدیه واردر. اکر ضرورت اولسه ایدی، بومشابهات معنا دیکر حیوانانه، دیکر اصواته قدر یاییله بیلیردی، هم بوده هرلسانده واقع اولوردی ؛ حالبوکه عین افکار باشقه یرلرده، باشقه اقوامده مختلف کلهلرله کوسترلمشدر.

انسان بیرلسانی اوکرنمدکجه اوکا مالك اولاماز؛ بناءً علیه، هیچ برحیوان، طوغریدن طوغری یه طبیعتدن آلدیغندن باشقه برطرز افادهیه مالك دکلدر.»

لسانه متفنره طبیعیات مکتبنك افکاری

موسیو (اوك. شلایدر) تاریخ طبیعی بشرجه لسانك اهمیتی نام اثرنده دیبورکه: لسان، اعصابیله، کیکلریله، عضلاتیله برابر بینك و اعضای تکلمك تشکلاتنده برطاقم اسباب وشرائط مادیه هیئت مجموعهسنك قولاقله آکلاشیله بیلان برنظاهریدر.

لسانك عنصر اصلیٔ مادیسی وتنوعاتی شبههسز داها اثبات اولنمامشدر. لکن، بنم معلوماتمه کوره، السنهٔ مختلفه ایله متکلم بولونان اقوامك اعضای کلامیهلرینك تدقیقات قیاسیهسنهده هنوز تشبث ایدلمهمشدر. ممکن وبلکه ملحوظدر، که بویولده تجربیات تصادفاً بزی، موجب ممنونیت واقناع اولهجق هیچ برنتیجهیه ایصال ایدهمسون؛ بونکله برابر لسانك اسباب وشرائط جسیمه ومادیهسنك وجودینه حاصل اولان قناعت هیچ برصورتله دوچار تزلزل اولهماز.

لسان بیرشخصك ایجادکردهسی اولماسی ویاخود خارجدن انسانه القا اولنماسی نظریهلرینی جرح ایتمکدن صرف نظر ایده بیلیرم.

محمد نورالدین

استانبول

مشروطیتدن اول و صـ...

[illegible]

[illegible]

زمانمزده آطه‌لر آرتق پرنسـلرك منفاسی دكلدر . حتی دنیله‌بیلور كه پرنسلر اورایه آیاق بیله باصماز . بعض كیمسه‌لر اوراسنی كندیلرینه منفا اتخاذ ایدرلر فقط اختیار ذاتیلریله . بو اثناده اوراده بعض بیوك متهملریمز وار .

مع مافیه استانبولك توصیفه‌سی شرقیلقدن چیقمشـدر ! بوغاز ایچنك اوجاذبه‌دار محاسنی بوده یوق . لكن بورانك ده كندیسنه مخصوص ، هم ده متعدد كوزللكلری وار . شمدی الك جسیم آطه‌نك ذروه‌سنده بولنیورز ؛ آی یوركی تسمیه اولنان بو موقعده صركلریمزدن اینه‌لم و شو مناسترك یانـنده‌كی اطرافی آچیق قهوه‌ده اوطوروب بر جیغاره ایچه‌لم . شمدی پیش و سی ، یمین ویساری دیدهٔ امعان ایله تماشا ایدیكز . دنیانك هیچ بر طرفنده لقای طبیعتك بوندن دها علوی بر رونق واحتشام ایله تجلی ایده‌بیله‌جكنی تصور ایدرمیسكز ؟

اكثری عشـق و ابتلادلیسی بر طاقم مجنونه‌لرك عزلتكاهی اولان مناسـتر ، مدبدب و مطنطن بر اوتلك ، بر ریژی قولك كندی یرینه قائم اولمسنه انتظاراً ، قاپلرینی آجوب چربندیغی حالده اوچغه اقتداری اولمایان یاشلی بیتاب بر آق بابا كبی . جزیره‌نك شاهقه‌سـنه قونمش طوریـیوردی !.

پارسلی — پرینكیپو ، پرنـلرك منفاسی ! عجبا آلهه‌لرك مأواسیمی دینلمك ایستنلیوردی ؟

شو مناسـتر یرینه دور قدیمك اوشـن وشاطر آلهه‌لرینه تخصیص ایدلمش بر بنـای محتشم بولنسـه دها ای دكلمی ایدی ؟ یا شو غریب چیچلی قیـالر سماوی بر طـاقم خرابه‌لره نقدر بكزییور ! زیر میاهدن فوران ایدوب لهدایه عائد بر كوشـكك بنیادی اولمق : پرینكیپونك سـبب وجودی اصل بو اولمالی ایدی دكلمی ؟

. . . .

استانبوللی — عزیزم ، دار یجه‌یه طوغری كوز آله بیلدیكی قدر شو ازمید كورفزینه دنتلیجه ه‌فیكز . جنوبده یالوه ، قره‌مرسـل و بوز بورونه قدر بتون « قطرلی طاغ » سلسله‌سی . تا اوزاقده‌ده بو عظمتلی لوحهٔ غرایه حاكم اولان كشیش طاغی . . . و فسیح . . . ی قطعهٔ

مایه نکاه ایدیکز . صانکه پایانسز بر عمان عظیم . . . . . . حالبوکه او ، کچوك ، لطیف مرمرەمز، صرف بزه منحصر اولان اودلارا داخلی دکزیمزدر .

افق شمالیده مبهم بر خطك جابجا بیاض ، پنبه، ماقی .. بو استانبولدر . جهت شرقیه‌ده طوپراقلرك الوانی دها زیاده وضوح پیدا ایدییور . دکزك خطوطی ایسه صولیور . ایشته کچوجك فنار باغچه برونی ، صکره بزدن طرفه صره ایله قزل طوپراق . ارن کوی ، بوستانجی باشی، که اوچی‌ده بوکون پك رغبت قازانمش ترك محلاتیدر . صکره مالتپه . قارتال، پندك استاسیونلری که بوجولان افقیده نقطهٔ عزیمتمز اولان داریجه‌یه قاوشورلر .

سویلیك عزیزم . بومنظره‌نك مثلی هیچ کوردیککز وارمی ؟

لکن کچ اولدی ، واپور دودوك چالیور.

ایکی احباب حیدر پاشا شمندوفری طریقیله بك اوغلنه عودت ایتدیلر .

خرقهٔ سعادت

استانبوللی ذات ، پارسلی دوستنه بر دها ملاق اولدقده خرقهٔ سعادت زیارتی مراسمنی بروجه آتی شرح وایضاح ایلدی .

کهنه بیزانسك یدنجی وصوکنجی تپه‌سنده کائن اولوب هر طرفنه ناظر اولان بغداد کوشکنی کچنلرده سزه زیارت ایتدیرمش ایدم . نیجه شعرای کزینی ، نیجه مشهور رساملری محاسن بیهمتاسنه مفتون و متحیر قلمش اولان او قصر معلا ، بلا شبهه بتون عثمانلی آثار معماریه‌سنك سر افرازیدر . بیوك پنجره‌لریله، کوزلریله هرطرفی سیر ایدییور . نصف دائره شکلنده‌کی تراچه‌سیله ، دهانیله عینی زمانده بوغاز ایچنه ، خلیجه ، مرمره‌یه بوسه‌لر اتحاف ایلیور. اوندن آت میدانه قدر اولان ، واقعده نیجه شعشعهٔ تاریخیه‌لرك بر مجموعه‌سیدر . آت میدانی ؛ دیکیلی طاشلر ، سلطان احمد جامعی جوارنده ترکلرك احداث ایتدکلری بنالره قارشمش، بیزانسلیلردن قالمه برطاقم ابنیهٔ عتیقه بقایاسی ؛ صکره النوا آت کهنساله‌سنه کیرجدن دوزکونلر سوردیکمز آیاصوفیه ، اوقوجه فرتوت علویٔ جلوه فروش ؛ بر آز اوته‌ده دورت جبهه‌لی سبیل . عثمانلی اصول معماریسنك او بدیعة البدایعی ؛ یانی باشنده‌ده بیزانس سور قدیمنك سینه‌سنه آچیلمش بر باب کبیر . ایشته بو قپودن : بر کونه مراسمه لزوم اولمقسزین طوپقپوسراینك برنجی (حولیسنه) کیره‌جکز.

سرای عتیق ! بوکون جوجه‌لرایله بیاض خادملرك مأواسی اولان او آشیان عقاب !

نه تنهائی ! اوقدر کثیرالنفوس بر شهر عظیمك بو کوشه‌سنده نه درین سکون وسکوت !

اورایه خلق کیره‌بیلور . کمال رعایتله کیرمك وبو مساعده‌یی سوء استعمال ایتمامك شرطیله مسلم وغیرمسلم هرکس اومحلك ایچندن کچه‌بیلور . اوراده‌ده ترکلك و روملق اختلاط ایتمش ؛ آیده‌لریمز اوقدر فرقلی اولمقله برابر ،

بیزانسلیلرکبی ایله یان یانه اوقاتگذار اولیور.

(سنت ایرن) نك بر آز آشاغیسنده صولده موزهٔ همایون اتخاذ ایدیلان چینیلی کوشك وار. یکی، عادی شهردن اوراده اثر یوق. انسان کندیسنی بیزانس وترك تاریخنك اعماق خفایاسنده بویان ظن ایدییور .... عرض احترام ایدهلم .....! بر چوق دهشات مهیب بشریتك اقامتگاهنه تقرب ایدییورز ......! اطرافزدهکی اشیا، او نامدار، جلیل الشان فاتحلریمزك خاطراتیله مشبوع .... سرایك ایکنجی (حولیسنده) بیزانسلغه عائد همان هیچ برایز مشهود اولیور.

بوایکنجی قپونك پیشگاهی سپاهی، یکیچری.. آیاق تردد ایدییور: شبههسز شانلی برطاقم آیاقلرك چکنمش اولدیغی بو اسکی قالدیرملرده یورومك، انسانه الم ویرییور.

ایکنجی سور اوکزده وحشی، منیع طورییور. سرایه منسوب اولمدقجه اورایه فرد آفریده کیرهمز. ایشته ترکلرك بنا کردهسی اولان ایکی برج ایله باب همایون.. اوراده اونیفورمهلر پارلایور. آغالر برکوشهده 'ویوقلا- یوب حرم همایوندن یك اوزاق بولنمدیغنی احساس ایدییورلر.

لکن اسکی دیوارلرك قسم اسفلی قاپلامش قوجهمان یوصونلر ایله میدانك اورته یرنده اوتلایان قویونلر دلالت ایدییورکه غرائبله مالامال اولان بواقامتگاهی اصحابی چوقدن ترك ایدوب کیتمش.

بوراده خاندان آل عثمانك سرای همایونی حولیسنده بولنیورز. ایکیوز مترو قدر طولنده ویول، حولی‌یی ایکی‌یه بولر. یولك جانبیننده سرو یلر دیکلمش، باشلرینك تماميله تعیینی غیر ممکن ایکی صف سروی که روزکار اسرکن داللرینك چاتیردیسیله نیجه دهشت انگیز اسرار وفجایعی اکلاتق ایستییورلر. یول اوچنجی بر قپویه منتهی اولور. برقپوکه ایکی اواکیسنه بکزهمکله برابر بو، دها صیق بر نظارت تحتنده بولندیلوب تماميله سرای محرمیت وخصوصیتنی حائزدر.

ایشته سالخورده آق آغالر، فقدان مأموریت حسبیله معزول صاغر ودیلسزلر: بونلرك مسلکی الیوم حال اندراسدهدر ..... بوموقع قبه آلتی تسمیه اولنور.

وقتیله رسم معایده بوراده اجرا اولنورکن تقریباً اوتوز بش سنه اول سلطان عبدالعزیز طرفندن بوغاز ایچینك روم ایلی جهتنده کائن بشکطاش سرای جدیدینه نقل بیورلدی.

سرای عتیقك نهطور مشوار قدیمی، نهده ترتیبات داخلیهسی هیچ تبدل ایتمامشدر.

ترکلکنی، حال وطور اسرارانگیزانهسنی هیچ برشی ازاله ایدهمدی: اونی استانبولدن تفریق ایدن دیوارلر کویا که سد چیندن بیله قالین ومنیعدر. عصر اخیرك غلغلهلری، لوقوموتیفلرك تیز ایصلقلری، تراموایلرك کورلتیسی، واپورلرك دودوکلری حاصلی هیچ هیچ برشی اورانك سکوت وسکونی، الیوم اوراده اقامت ایدنلرك راحت وآسودکیسنی اخلال ایدهمز. سانکه سنهلر یورومامش، اعصار، یرنده ثابت قالمش. افکار، افکاره متلاحق اولمامش؛ جیلردن، قرمزی صماقی دوشمهلردن قوجامش اغالره قدر هیچ برشی رنك اسلیسنی غائب

ایتمامش ، بورانه هیچ برشینه طراوت شباب یوق . آق آغالر حب عصر دیده ، سلیم ثالث دورنده عینی الفاظی تکرار ایتمش اولان شو سنجابی بیوك باباغاندر . اغاره همهال ... بتون بوکهنه، فرسوده اشخاص واشیا میاننده یالکز کوکرجینلر کنج، دینج، زیر اونلر سویشیور، عشق وشوق ایله سویشیور. شو خشین قفس ارقه‌سنده که جاریه‌کی ما... مشمشه‌یاش بربدیعهٔ حسن جمال، برمستهرشهٔ ...ه ایدی، هیهات! اوده قوجامش اذواق وحظوظات ماضیه‌نك یادکار حزینی کبی اوراده طوریور بوراده آرتق تازه‌لری یوق؛ اونلر افندیلرله برابر یکی سرایلرده آرامساز اولیورلر ... دیرلرکه نظر شاهانه‌دن دوشن کوزده‌لر بورایه کوندریلیر. بو؛ مصال قبیلندن بر روایتدر . تقریبی اوله‌رق صحیح اولان شودرکه: امکدار جاریه‌لر، حیات یکنسقیلرینی مستریحانه ختامه ایردیرمك اوزره هوالك بیله زحمتله نفوذ ایده‌بیلدیکی بو حرمسرایه کوندریلیور.

بو اوچنجی قپودن کیرلدکده اصل سرایه دخول ایدلش اولیور . بهر ضلعی ایکیوز متره قدر طولنده بر مربع تشکیل ایدن دائره‌لر ، مناستر حولیسنه مشابه بر میدانك اوسته‌نده مبنیدر . بورانك اهمیت تاریخیه‌سی مرتبهٔ قصوایه وارییور ، فاتحلر ، سلیملر ، سلیمانلر بلاشلك بوراده مکث وارام ایتدیلر . بوراده کسکین قلیجلرینی سوروکلدیلر . آیاقلری شوزمینه باصدی؛ اوزمینکه سطحی چیزمه‌لرندن دوشن چاموردن وجوده کلمش .

داخلی حولی ، هیچ برزمان، عصرمزده مشهودمز اولان باغچه‌لر کبی طرح وتنظیم اولنه‌مدی. هیهات! هرشی کچیجی برجنکاورك مسکن روستائیسنی آکدیرییور. پادشاهلرمزك یلك آزی صنایع نفیسه مراقلیسی ایدی. وقت وحاللری ، اونلر ایله اشتغاله مساعد دکلدی...

فقط بتون بو قیمتلی یادکارلردن ، خاطراتدن معزز ومحترم بر برکذار قدسی وارکه قپودن کیردکن صوکده‌کی دائره داخلنده بولیور : اودائره‌نك کوتاهیه چینیلریله مزین و قبه‌لی بر دیوانخانه‌سنده نبی اعظممز حضرت محمد صلی الله علیه وسلمك خرقهٔ سعادتلرینی احتوا ایدن یکپاره سیم صندیق حفظ اولنیور. متأخرین سلاطین ، مدبدب ، دها منتظم کاشانه‌لره احتیار اقامت ایده‌لیدنبری ، طوپقپو سراینك اوشایان اعزاز واحترام دائره‌لری همان ایصسز تنها بولنیور اوراده حاکم اولان اسرار آلود سکون وسکوتی آنجق کوکرجینلرك غلغل لطیفیله هردائره‌نك اورته‌سنده یوکسلان فواره‌لردن فشقیران صویك شارلدیسی اخلال ایدییور . اوقات عادیه‌ده بووحدتکاهی یالکز برقاچ امام، محافظ وخادم آغاسی طواف ایدییور.

لکن آتیده کوره‌جکمز وجهله سنه‌نك برکونی، بریوم زیارتی وارکه اوکون حالیلری سترایدن اورتولر علی العجله قالدیریلیر . فقیرلردن صولر دها مبذول آثار ، محافظلر، جوجقلر ، صارقیق دوداقلی سیاه خادملر، یکیچری احفادندن بعض آغالر، اوراده براغلمش برطاقم تمامانده‌لر صیرمه‌لری کوف قوقان اونیفورمه‌لرینی کیه‌رلر بتون بوذاتلر اوزرلرینه قونمش اولان غباری سیلکوب اسکی زمانك بوکونلرندن برنده بولندقلرینی ظن ایدرلر .

مابعدی وار

ع . ف

آثار منتشره :

لانهٔ ملول

شاعر نزیه حسین سعاد بك افندینك جداً نفیس برافادهٔ صنعتله قلمه آلینمش کوزل، نزیه شعرلرندن متشکل اولان بواثر ممتازی بوتون قارئلرمزه صورت مخصوصه‌ده توصیه ایده‌رز .. حسین سعاد بك افندینك قدرت شاعرانه و صنعتکارانه‌لری جمله‌جه معلوم اولدیغندن بزبوراده میرمومی الیهه تقدیم تبریکات وتشکرات ایتمکله اکتفا ایده‌جکز .

ادبیات درسلری

شاعر محترم مدحت جمال بك افندینك اثر تألیفلری اولان « ادبیات درسلری » هرهفته فورمه فورمه نشر ایدلمکده‌در. آلتنجی فورمه‌سی انتشار ایتمشدر. بوتون ادبیات مراقلیلری ایله مکاتب اعدادیه وعالیه طلبه‌سنه توصیه ایده‌رز .

بدایع ادبیه

بونام ایله انتشار ایدن نفیس برمجموعهٔ اشعاری قارئلرمزه توصیه ایدرز. اك مشهور ادبامزك منظوم برچوق آثار بدیعه‌لریله مالامال اولان بومجلهٔ صنعت منتخب محترمی ایچون جالب شرفدر. بدایع ادبیه‌نك نثر قسمنه‌ده صبرسزلقله انتظار ایدر، ومنتخبنه بیان تبریکات ایلرز .

فورطنه

کنج ادبامزدن شهاب الدین سلیمان بکك بوعنوانله انتشار ایدن براثر ادبیلرینی کمال لذتله اوقودق. بو آتشین طبیعتلی، ذکی، وجوال محررمزك - فورطنه - سی بك لطیف برهوای ادبی ایچنده ساعتلرجه ذوقیاب اوله‌مزه خدمت ایدر. شهاب الدین سلیمانی موفقیتندن طولایی جداً تبریك ایدرم .

قصریه جامع شریفی

معبد عالیٔ مذکور حقنده برچوق تدقیقات ومطالعات جدیده‌یی حاوی اوله‌رق بونام ایله مهم براثر نشر اولنمشدر . قصریه جامعنك تاریخ انشاسنه ، مختلف دورلرده کچیردیکی انقلابانه وقدر شناسانك کمال حیرتله تماشا ایده‌کلدکلری اونفیس موزایق الواح وتصاویره دائر معلومات مکمله آلمق ایسته‌ینلره بواثری توصیه ایدرز .

حسد وفکرلر

رائف نجدت بکك بواثر نفیس ادبیلری اخیراً کتبخانهٔ ادبیاتمزی تزیین ایله‌مشدر .

قناعت ، اقبال ومختار خالد کتبخانه‌لرنده اون غروش فیئاتله صاتیلمقده‌در . اداره‌خانه‌مزه اون ایکی غروشلق پول کوندرلدیکی حالده ایسته‌نیلن آدرسه ارسال ایدیلیر . تعهدلی ایستیانلر ۱۳ غروش کوندره‌لیدرلر بوبلند ونفیس اثر ادبیی مشتاق شعر وعرفان اولان بوتون قارء وقارئه‌لرمزه کمال اهمیتله توصیه ایده‌رز .

تصحیح

۲۰ نوصرولی نسخه‌مزده ٦٥٤ نجی صحیفه‌ده ادیب محترم مدحت جمال بکك - کرید - عنوانلی منظومه‌سنده - برنجی ستونك اشاغیدن دردنجی مصرعده (صانکه سن بر ...) اوله‌جق ایکن سهواً (صانکه بر ...) صورتنده ترتیب ایدلدیکی

اعتذار

عزت ملیح بکك پارسده بولنمسی حسبیله بوآی تضادك تفرقه‌سنه دوام ایده‌مدیکمزی مع الاعتذار بیان ایدرز .

وعين نسخه‌ده ٦٥٢ نجى صحيفه‌نك برنجى ستوننده وداع عنوانلى منظومه‌نك اشاغيدن ايكنجى مصرعنده‌كى (عشقه) كلمه‌سى (عشقمه) ترتيب ايديله‌جك يرده سهواً ياكلش يازلديغى كورلمكله مع‌الاعتذار تصحيح اولنور .

بيلمجه حلى

٢٠ نومرولى نسخه‌مزده‌كى بيلمجه‌نك حلى :

[واقى ، ات ، آت ، واى] در .

طوغرى حل ايدنلر نامنه چكيلن قرعه‌ده برنجيلكى طوپخانه‌ده عرفان نجاتى ايكنجيلكى فنار بولنده ا. رضوان اوچنجيلكى بايزيدده جواد ناهد بكلر قزانمشلردر .

اوچر قارت پوستال قزانانلر بروجه آتيدر . سلانيكده احمد نسيم ، اسكداوده مجرانى غلطه‌ده اووقات يعقوب عاصم ، بك اوغلنده توفيق حسين ، حقوق فاكولته‌سنده محمدهاشم سنوى؛ طوغانجيلرده عمرلطفى ، سلطان‌محمود تربه‌سنده ملازم‌اول حمدى، ايوبده كوش صوينده احمد مختار ، پياده دائره‌سى برنجى شعبه مدير معاونى بيكباشى مسرور بك زاده جمال‌الدين مسرور ، دارالشفقه طلبه‌سندن عدنان ، قبا طاشده كتبخانهٔ ضيا صاحبى احمد ضيا . نازلليده محمدرفعت، نشانطاشنده ا. ر. اسكدار اعداديسنده ٢٦ محمود نديم ، قاضى كوينده اسماعيل ، آيدوسده ماليغاطوره‌جى محمد فريد ، بشكطاشنده ا . ج . هكبه‌لى آطه‌ده محمدشريف ازميد اعداديسنده ٢٣٤ عمر عزمى ، ادرنه اعدادئ ملكيسى منتهى صنف طلبه‌سندن محمد ثريا ، دارالادب مكتبنده ١٤٧ سرمدفريدون، قاضى كوى ترقى مكتبنده ٥٩ نومرولى احمد، مولوده‌دم، وصفى، غلطه‌امتعهٔ داخليه كمركنده احمد پرتو ، ماليه نظارتنده ديون عموميه ومعاملات نقديه مديريتنده احمد فريد ، قاضى كوى سن ژوزف مكتبنده ٢٠٢ على‌جواد، دارالفنون طب‌شعبه‌سنده ع . فائز ، مكتب حربيه بشنجى بلوك ايكنجى سنه طلبه‌سندن كور بقالى حسام‌الدين ، سركه‌جيده حقوق طلبه‌سندن ا . رائف بك وافنديلردر .

برر قارت پوستال قزانانلر بروجه آتيدر : فندقليده شمس‌المكاتبده نجيب عاصم ، قزانلقده سيوريقوز زاده‌على‌رضا، ازميرده دارالاب مكتبنده ٣٦ نومرولى سيدى ، ازميرده يالى جامى مؤذنى مصطفى‌حلمى ، بشكطاشده م . سعدالدين، اقسرايده چاقر اغا محله‌سنده م . قدرى ، وفا اعداديسندن ٦٨٧ سامى ، دفتر خاقانى نظارتى قيود خاقانى قلمى كتبه‌سندن عزت سكوتى ، سوكه‌ده جعفرى زاده محمد نظمى ، كاتب سنان محله‌سنده محمود نجاتى، اطه پازارنده بقال رفيع ، سلانيك اعداديسنده ٢١٩ نومرولى فاضل ، قزانلقده رشديه طلبه‌سندن احمد حمدى ، بكقوزده ع . نورى ادرنه‌ده دارألادب معلملرندن اجزاجى صلاح‌الدين، قوم قپوده فرانسز مكتبى طلبه‌سندن يعقوب كنعان ، حيدر پاشاده قورولقده سنى، بكقوزده مكتب‌رشديه طلبه‌سندن عطاءالله ضيا ، سلانيك عسكرى خسته خانه‌سى اجزاجيلرندن ملازم اول سيف‌الدين ، استانبول ولايتى معيت مأمورلرندن حامد ، وفا اعداديسندن ٣١ نومرولى حسين حامد بك افنديلردر .

خانملردن بيلمجه‌يى طوغرى حل ايدنلر نامنه چكيلن قرعه‌ده برنجيلكى ، اناطولى حصارنده احمد لطيف بك كريمه‌سى امينه كهر ، ايكنجيلكى ، جهانكيرده مديحه ، اوچنجيلكى موداده آليس خانم افنديلر قزانمشلردر .

اوچر قارت پوستال قزانانلر بروجه آتيدر : قصبه‌ده عارف حكمت افندى رفيقه‌سى حسنيه حكمت ، دريچه‌ده صالحه ضيا ، خارجيه ترجمه قلمى باشكاتبى رأفت بكك كريمه‌سى صائمه ، مقرى كوينده نعمةالله فريده ، اقسرايده توفيق بك كريمه‌سى م . كمال ، چامليجه‌ده برين، ايوبده دوكمه‌جيلرده ف . جاويده، ارناوودكوينده ذات كل ، اسكدارده سورلر مكتبنده سعادت ، قزل طوپراقده امينه ، ازميرده ايكيجى فكرى بك كريمه‌سى بيرايه . مولوده ماجده، بكلربكنده

شوق‌بك کریمه‌سی مقبله ، طاش لصابد ملازم امین افندی همشیره‌سی ع . بصیره ، اطه پازارنده نشئه بختیار ، جبرجیرده امینه عصمت ، دفترداروده فطنت برین ، کوز تپه‌ده عایشه فصیحه ، اورته کویده ماهره ، سلیمانیه‌ده عایشه . ص . دراغمانده احمد افندی کریمه‌سی امینه‌ادیبه ، کوکیلده قدری پاشا کریمه‌سی معزز ، جهانکیرده ا . ص . دیون عمومیه قارشو سنده حسن بکك کریمه‌سی ادا ، نور عثمانیه‌ده ٤٥ نومروده غزاله عون‌الدین ، سلانیکده یالیلرده مناسترلی زاهده صالح . حانیه‌ده مکتب اناث مأذونه‌لرندن دیدار عفت ، جهانکیرده بهیره رفعت خانم افندیلردر .

هدیه‌لرك اداره‌دن الدیرلمسی رجا اولنور .

بیلمجه

بیلمجه‌مز ، حد ذاتنده هیچ بر قیمتی مالك اولیان بش حرفدن مرکب بر طاش اسمیدر . بو کلمه‌نك برنجی وایکنجی حرفلری الك مهم بر عضومزدر ؛ بوکا اوچنجی حرفنده علاوه ایدرسه‌ك بر نوع اضطراب افاده ایدن برکلمه اولور ؛ دردنجی حرفنده علاوه ایدرسه‌ك بر فاکهه اسمنی سویله‌مش اولورز .

ارککلردن طوغرو حل ایدنلر نامنه چکیله‌جك قرعه‌ده برنجی‌یه یازلق ظریف برشمسیه ، ایکنجی‌یه بر باستون اوچنجی‌یه مجموعه‌مزك التی آیلق آبونه‌سی یکرمنجی‌یه قدر اوچر اللنجی‌یه قدر برر غلاسه قارت پوستال اهدا اولنه‌جقدر .

خانملردن طوغری حل ایدنلر نامنه چکیله‌جك قرعه‌ده برنجی‌یه قره‌پ دوشین بر چارشافلق ایکنجی‌یه ظریف بر دوربین اوچنجی‌یه مجموعه‌مزك آلتی آیلق آبونه‌سی اوتوزنجی‌یه قدر اوچر غلاسه قارت پوستال اهدا اولنه‌جقدر .

صورت حل قپونه یازیله‌رق مسابقه مأمورلغنه کوندرلملیدر .

فطوغراف مسابقه‌سی

۱۰ تموزده اجرا اولنه‌جق مراسم و سائره‌یه عائد اولمق اوزره فوطوغراف اماتورلری طرفندن چکیله‌رك اداره‌مزه کوندریله‌جك رسملردن الك مکمل والك الویریشلیسنه غایت نفیس بر پورت فوی اهدا اولنه‌جق ورسم مجموعه‌مزه قونیله‌جقدر . دیکر فوطوغرافلردن نفاست اعتباریله بش دانه‌سی آیریله‌رق اماتورلرك اسملریله برابر مع التقدیر مجموعه‌مزه طبع اوله‌جقدر .

فوطوغرافلر کرك حال طبیعیده و کرك آغرندیسمان حداصغری ۱۰ × ۱۳ بوینده اوله‌جقدر . بومسابقه‌یه ولایاتده‌کی اماتورلرده اشتراك ایده‌بیلیرلر .

رسملر نهایت تموزك اون بشنده اداره‌مزه تودیع اولنملی وبونلره عائد ایضاحاتده ویرلملیدر .

رسملی کتاب نومرو : ۲۱ بیلمجه قوپونی

صورت حل

امضا و آدرسی

(۲۱ نومرو) بیلمجه مکافاتی اخذنده ابراز اولنه‌جق قوپون

آدرس وامضا

فبوس فوطوغرافخانه‌سی

استانبول شعبه‌سی

مکملیت — نفاست — اهونیت

Photographie Phébus

کوزل ونفیس رسم چکدیرمك ایسترسه‌کز فبوس فوطوغرافخانه‌سنك
استانبولده سرکه‌جیده‌کی شعبه‌سنه مراجعت ایدیکز

رسملی کتابك آبونه شرائطی

ایالات ممتازه و ممالك اجنبیه ایچون

قیمتلر		غروش	فرانق	شیلین	پەنی	روبله	قاپیك
اداره‌دن آلنمق شرطیله	آلتی آیلغی	۲۰	•	•	•	•	•
درسعادت وولایات ایچون پوسته اجرتیله برابر	» »	۳۰	۸	٦	٤	۳	٤
اداره‌دن آلنمق شرطیله	سنه‌لکی	٥٠	•	•	•	•	•
درسعادت وولایات ایچون پوسته اجرتیله برابر	»	٦٠	١٥	١١	١٠½	٥	٧٠
اداره‌دن آلنمق شرطیله	ایکی سنه‌لکی	٩٥	•	•	•	•	•
درسعادت وولایات ایچون پوسته اجرتیله برابر	» »	١٠٨	٣٠	٢٣	٩	١١	٤٠

آبونه بدلاتی پروجه پشین اخذ اولنور

هایدن

صوك موده قازمیرلر

انکلیز مقراضداری

تپه باشی

نومرو ۱۲

هایدن

انکلیز مغازه‌سی ارککله، قادین و چوجقلره مخصوص انواع درلو صوك موده

قوماشلر و سائره بك اوغلی درت یول اغنازی نومرو ۴۷۹

هایدن

ارککلره مخصوص

حاضر و اصمارلامه کوملك

یاقه غراواط و سائره

غلطه ویووده نومرو ۸۷

درسعادت سرکه‌جیده راللی خانده درترسبان مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر .